สรุปผลการดำเนินงาน

คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม วุฒิสภา

(๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สรุปผลการดำเนินงาน
ของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา
(๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สรุปผลการดำเนินงาน
ของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา
(๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง
ประธานคณะกรรมาธิการ

พลเอก ประสาท สุขเกษตร
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง

ศ.เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

นายธานี สุโชดายน
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

รศ.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายชาญวิทย์ ผลชีวิน
รองโฆษกคณะกรรมาธิการ

ผศ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
กรรมาธิการ

รศ.พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวโช
กรรมาธิการ

นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม
กรรมาธิการ

พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป
กรรมาธิการ

นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล
กรรมาธิการ

นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา
กรรมาธิการ

รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร
กรรมาธิการ

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์
กรรมาธิการ

นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์
กรรมาธิการ

นายสมชาย เสียงหลาย
กรรมาธิการ

นายสมเดช นิลพันธุ์
กรรมาธิการ

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์
กรรมาธิการ

รายนามคณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา

รศ.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

รศ.ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายสมเดช นิลพันธุ์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

ผศ.จรูญ ถาวรจักร์
อนุกรรมาธิการ

นายทนง โชติสรยุทธ์
อนุกรรมาธิการ

รศ.นภัทร วัจนเทพินทร์
อนุกรรมาธิการ

นายพงษ์พิศาล ชินสำราญ
อนุกรรมาธิการ

นายภาคภูมิ สกลภาพ
อนุกรรมาธิการ

ผศ.สมหมาย ผิวสอาด
อนุกรรมาธิการ

ศ.ศุภชัย ปทุมนากุล
อนุกรรมาธิการ

นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์
อนุกรรมาธิการ

นางสาวศุภลักษณ์ แจ้งใจ
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

รายนามคณะอนุกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

ศ.เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

รศ.พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวโช
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล
อนุกรรมาธิการ

นางสาวกาญจนา วานิชกร
อนุกรรมาธิการ

นางสาวกุศลิน มุสิกุล
อนุกรรมาธิการ

นายขจิต สุขุม
อนุกรรมาธิการ

นางจุฬารัตน์ ตันประเสริฐ
อนุกรรมาธิการ

ศ.กิตติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง
อนุกรรมาธิการ

รศ.พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์
อนุกรรมาธิการ

นายสมปรารถนา สุขทวี
อนุกรรมาธิการ

รศ.สิรี ชัยเสรี
อนุกรรมาธิการ

นายขจรศักดิ์ จัยวัฒน์
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

รายนามคณะอนุกรรมาธิการบูรณาการแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์

นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายเกษม พิพัฒน์เสรีธรรม
อนุกรรมาธิการ

รศ.ธีรศักดิ์ อุปไมยอธิชัย
อนุกรรมาธิการ

ผศ.นพรัตน์ ชัยเรือง
อนุกรรมาธิการ

นายสุรพงษ์ เป้ากลาง
อนุกรรมาธิการ

นายสุรพล ชามาตย์
อนุกรรมาธิการ

นายอุดม ชนะสิทธิ์
อนุกรรมาธิการ

นางรัชนี ปุณโณทก
อนุกรรมาธิการ

นายปรีชา บูชางกูร
อนุกรรมาธิการ

นางสาววิภารัตน์ ดีอ่อง
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

รายนามคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผศ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
คนที่สอง

พล.ร.อ. พะจุณณ์ ตามประทีป
อนุกรรมาธิการ

รศ.ชลวิทย์ เจียรจิตต์
อนุกรรมาธิการ

นายชุมพล พรประภา
อนุกรรมาธิการ

นายทนง โชติสรยุทธ์
อนุกรรมาธิการ

ผศ.นพปฎล สุนทรนนท์
อนุกรรมาธิการ

ศ.ผดุงศักดิ์ รัตนเดโช
อนุกรรมาธิการ

ผศ.รุ่งรัตนา เจริญจิตต์
อนุกรรมาธิการ

นายสุระโยธิน ธนะสุวัตถิ์
อนุกรรมาธิการ

ศ.ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

สารประธานคณะกรรมาธิการ
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
วุฒิสภา

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง
ประธานคณะกรรมาธิการ

ระบบรัฐสภาของประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การทำหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมาธิการเป็นกลไกสำคัญร่วมดำเนินการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ข้อสรุปที่จะเป็นประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมาธิการเพื่อการพัฒนางานนิติบัญญัติสรรสร้างประโยชน์สุขให้กับประชาชนในฐานะของผู้แทนปวงชนชาวไทย

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๖) กำหนดให้คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา การบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ที่ผ่านมา คณะกรรมาธิการได้ตระหนักถึงภารกิจสำคัญตามหน้าที่และอำนาจดังกล่าว จึงได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องต่าง ๆ เพื่อติดตาม ส่งเสริม และผลักดันการบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อขับเคลื่อนพัฒนาประเทศในภาพรวม อันจะช่วยสร้างคุณภาพชีวิตและความสุขให้แก่ประชาชน

ในนามของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ผมขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องจากภาคส่วนต่าง ๆ ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินภารกิจของคณะกรรมาธิการ ให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างดียิ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมาธิการในอนาคตจะได้รับความร่วมมือจากทุกท่านด้วยดี ซึ่งคณะกรรมาธิการยังคงมุ่งมั่นในการดำเนินภารกิจเพื่อแก้ไขปัญหาความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืนต่อไป

พลอากาศเอก
(ประจิน จั่นตอง)
ประธานคณะกรรมาธิการ

บทสรุปผู้บริหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยในส่วนของวุฒิสภา ได้มีประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๒๑ ง ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ทั้งนี้ บทบัญญัติที่ใช้แก่สภาทั้งสอง ในมาตรา ๑๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับเรื่องหรือกิจการอันเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการสามัญแต่ละชุด โดยวุฒิสภาได้ตราข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้นใช้บังคับ โดยมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๒๑๙ ง ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒)

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ กำหนดให้มีคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๖ คณะ โดยคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภาเป็นหนึ่งในคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม วุฒิสภา ขึ้นตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๖) ได้กำหนดให้คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา การบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น คณะกรรมาธิการจึงเป็นกลไกสำคัญร่วมดำเนินการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ข้อสรุปที่จะเป็นประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมาธิการเพื่อการพัฒนางานนิติบัญญัติสรรสร้างประโยชน์สุขให้กับประชาชนในฐานะของผู้แทนปวงชนชาวไทย

คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา จึงขอรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) โดยคณะกรรมาธิการได้กำหนดกรอบการดำเนินงานตามหน้าที่และอานาจ ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้แต่งตั้งบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมาธิการ พร้อมทั้งได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นจำนวน ๔ คณะ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามภารกิจของคณะกรรมาธิการ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา ๒) คณะอนุกรรมาธิการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ๓) คณะอนุกรรมาธิการบูรณาการแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ ๔) คณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูป ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นอกจากนั้น

คณะกรรมาธิการยังได้ตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลสนับสนุนการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการในด้านต่าง ๆ รวมถึงการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ที่ผ่านมาคณะกรรมาธิการได้ดำเนินงานอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งถือเป็นหน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยคณะกรรมาธิการได้ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การเชิญบุคคลมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง การพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง การจัดสัมมนาระดมความคิดเห็น โดยคณะกรรมาธิการได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง

จากการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจดังกล่าว คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้ดำเนินภารกิจตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๖) กำหนดไว้ ซึ่งผลการดำเนินงานคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑) การพิจารณาด้านกฎหมาย

๑.๑) กฎหมายที่เกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เช่น พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ....

๑.๒) กฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม

การพิจารณากฎหมายด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกฎหมายลำดับรอง ได้แก่ กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ส่งผลให้เกิดความสับสนในแนวทางปฏิบัติ โดยกฎหมายที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานกลไกของโครงสร้างงานด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๕) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

๒) การพิจารณาด้านการอุดมศึกษา

การพิจารณาด้านการอุดมศึกษาได้พิจารณาในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ เรื่องแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ เรื่องแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการด้านธรรมาภิบาลและแนวทางการกำหนดมาตรฐานเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา เรื่องแนวทางการดำเนินงานเรื่องระบบธนาคารหน่วยกิตและการเทียบโอน (Credit Bank) เรื่องแนวนโยบายการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาทั้งระบบ เรื่องแนวทางการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ตลอดจนสภาพปัญหา อุปสรรค มาตรการในการลดผลกระทบและช่วยเหลือนักศึกษา เป็นต้น

๓) การพิจารณาด้านวิทยาศาตสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การพิจารณาด้านวิทยาศาตสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้พิจารณาในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ เรื่องแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น เรื่องข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการนำงานวิจัยไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาทรัพยากรน้ำของประเทศ เรื่องข้อมูลข้อเท็จจริง

เกี่ยวกับภาพรวมการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ แผนการดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลภาพรวมระบบนวัตกรรมของไทยดัชนีชี้วัดด้านนวัตกรรม และผลงานสำคัญที่ได้ดำเนินการแล้ว รวมถึงแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ เรื่องความคืบหน้าเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยยางพาราเพื่อการพัฒนาภาคการเกษตร การนำงานวิจัยด้านยางพาราไปใช้ประโยชน์ในมิติต่าง ๆ ทั้งการต่อยอดการวิจัยและต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ การสร้างความร่วมมือระดับชาติและระดับนานาชาติ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน เป็นต้น

๔) การพิจารณาด้านการบูรณาการระหว่างการอุดมศึกษา และการวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์

การพิจารณาด้านการบูรณาการระหว่างการอุดมศึกษา และการวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์ได้พิจารณาในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ เรื่องการพิจารณาศึกษาข้อมูลรายละเอียดกลุ่มผลงานวิจัยและผลงานวิจัยที่ช่วยผลักดันงานเชิงพาณิชย์และวิสาหกิจชุมชน เรื่องการพิจารณาศึกษาแนวทางการสนับสนุน ส่งเสริมและผลักดันผู้ประกอบการ SMES รุ่นใหม่ เรื่องการพิจารณาศึกษากรอบการสร้าง model การพัฒนาองค์ความรู้หรือการจัดการความรู้ไปใช้ประโยชน์กับชุมชน และสังคมในการสร้างอาชีพเพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจยุค COVID - 19 เป็นต้น

๕) การพิจารณาด้านการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูป ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การพิจารณาด้านการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูป ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้พิจารณาในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ เรื่องการพิจารณา (๑) ร่างสรุปการแบ่งมอบความรับผิดชอบของคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา (ในประเด็นหลักและประเด็นสนับสนุน) ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และ (๒) ร่างสรุปการแบ่งมอบความรับผิดชอบของคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา (ในประเด็นหลักและประเด็นสนับสนุน) ในแผนการปฏิรูปประเทศ เรื่องพิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ทุกรอบ ๓ เดือน โดยเฉพาะแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และเรื่องพิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศและตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นต้น

๖) การพิจารณางานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมาธิการ

นอกจากการพิจารณาผลการดำเนินงานคณะกรรมาธิการตามภารกิจแล้ว คณะกรรมาธิการยังมีการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

๖.๑) การตั้งกระทู้ถาม ได้แก่ กระทู้ถามเรื่องปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่กระทบต่อนักศึกษา ครู และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา กระทู้ถามเรื่องการช่วยเหลือค่าเล่าเรียนแก่ประชาชนซึ่งเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ได้รับผลกระทบ และกระทู้ถามเรื่องแนวทางการช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)

๖.๒) การพิจารณาเรื่องร้องเรียนด้านการอุดมศึกษา จำนวน ๓ เรื่อง

๖.๓) การพิจารณาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งคณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวของคณะกรรมาธิในคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๖.๔) การตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมาธิการยังได้มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการกับคณะกรรมาธิการสามัญอื่น ๆ ได้แก่ คณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู และคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาแนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทยด้วยการวิจัยและนวัตกรรม

๒. การจัดเสวนา การเดินทางไปศึกษาดูงาน และการจัดโครงการ

คณะกรรมาธิการได้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

๑) การจัดเสวนา โดยจัดเสวนา เรื่องเทคโนโลยีอวกาศสู่การพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน

๒) การเดินทางไปศึกษาดูงาน ได้แก่ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ, โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยขอนแก่นวิทยาเขตหนองคาย จังหวัดหนองคายและมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี อุทยานรังสรรค์นวัตกรรมอวกาศ จังหวัดชลบุรี และศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ สถาบันปลูกป่าและระบบนิเวศ ปตท. และ สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) จังหวัดระยอง และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จังหวัดขอนแก่น

๓) โครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อววน. วุฒิสภา”

ด้วยมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ระลอกใหม่เป็นวงกว้าง คณะกรรมาธิการจึงได้จัดตั้งโครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อววน. วุฒิสภา” เพื่อมอบเงินและอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์และสิ่งของที่จำเป็นในการช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระของโรงพยาบาลสนามในสถาบันการอุดมศึกษา ๑๑ แห่ง โรงพยาบาลและหน่วยงานอื่น ๗ แห่ง รวมถึงองค์กร/มูลนิธิ/จิตอาสา/ชุมชนต่าง ๆ ๑๑ แห่ง โดยคณะกรรมาธิการได้รับบริจาคสิ่งของและเงินสมทบทุนในการจัดซื้อสิ่งของเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ มูลค่ารวมกว่า ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งโครงการได้จัดเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ โครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อววน. วุฒิสภา” ระยะที่หนึ่ง และโครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อววน. วุฒิสภา” ระยะที่สอง

๓. การประชาสัมพันธ์ภารกิจของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ภารกิจกิจกรรมของคณะกรรมาธิการ คณะอนุกรรมาธิการ และคณะทำงาน อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และภารกิจของคณะกรรมาธิการต่อสาธารณะ โดยดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการต่อประชาชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ตลอดจนสาธารณชนทั่วไป ดังนี้

๑) การอภิปราย ได้แก่ การอภิปรายในการประชุมรัฐสภาและการอภิปรายในการประชุมวุฒิสภา

๒) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์และวิทยุ ได้แก่ รายการเกาะติดวุฒิสภา รายการมองรัฐสภา รายการทันข่าววุฒิสภา รายการวุฒิสภารายสัปดาห์ รายการเคลียร์ คัด ชัดเจน และรายการอื่น ๆ

๓) การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์หลักของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา (https://www.senate.go.th/) ช่อง Youtube Channel “กมธ.การอุดมศึกษาฯ วุฒิสภา” และเพจ Facebook “คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม วุฒิสภา”

คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) จะเป็นกลไกที่สามารถขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ของประเทศไปสู่ความเข้มแข็ง รวมทั้งเป็นองค์ความรู้ที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพต่อการดำเนินงาน ของวุฒิสภา หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงประชาชนที่สนใจทั่วไป ซึ่งการดำเนินภารกิจของคณะกรรมาธิการเพื่อสนองต่อความคาดหวังของประชาชนในการทำหน้าที่ควบคุม การบริหารราชการแผ่นดิน และตรวจสอบหาข้อเท็จจริง โดยนำเสนอผลการดำเนินการอย่าง **“เปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้”** ให้ประชาชนได้รับทราบ

****

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร ..... **(๑) - (๕)**

สรุปผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) **๑**

๑. บทบาทหน้าที่ **๒**

๒. รายชื่อคณะกรรมาธิการ **๒**

๓. แผนงาน **๓**

๔. ผลการดำเนินงานคณะกรรมาธิการ **๔**

๔.๑ การพิจารณาด้านกฎหมาย ๔

๔.๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๔

๔.๑.๒ กฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๗

๔.๒ การพิจารณาด้านการอุดมศึกษา ๙

๔.๓ การพิจารณาด้านวิทยาศาตสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๓๑

๔.๔ การพิจารณาด้านการบูรณาการระหว่างการอุดมศึกษา และการวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์ ๔๒

๔.๕ การพิจารณาด้านการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูป ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ๕๒

๔.๖ การพิจารณางานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมาธิการ ๖๐

๔.๖.๑ การตั้งกระทู้ถาม ๖๐

๔.๖.๒ การพิจารณาเรื่องร้องเรียน ๖๑

๔.๖.๓ การพิจารณาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ..... ๖๒

๔.๖.๔ การตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญที่เกี่ยวข้อง ๖๓

๕. การจัดเสวนา การเดินทางไปศึกษาดูงาน และการจัดโครงการ ๖๖

๕.๑ การจัดเสวนา ๖๖

๕.๒ การเดินทางไปศึกษาดูงาน ๖๙

๕.๓ โครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อวน. วุฒิสภา” ๘๓

๕.๓.๑ โครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อวน. วุฒิสภา” ระยะที่หนึ่ง ๘๓

๕.๓.๒ โครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อวน. วุฒิสภา” ระยะที่สอง ๘๕

๖. การประชาสัมพันธ์ภารกิจของคณะกรรมาธิการ ๘๗

๖.๑ การอภิปรายในการประชุมรัฐสภา ๘๗

๖.๒ การอภิปรายในการประชุมวุฒิสภา ๘๘

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๖.๓ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์และวิทยุ ๙๐
๖.๓.๑ รายการเกาะติดวุฒิสภา ๙๐
๖.๓.๒ รายการมองรัฐสภา ๙๑
๖.๓.๓ รายการทันข่าววุฒิสภา ๙๒
๖.๓.๔ รายการวุฒิสภารายสัปดาห์ ๙๓
๖.๓.๕ รายการเคลียร์ คัด ชัดเจน ๙๔
๖.๓.๖ รายการ Inside รัฐสภา ๙๔
๖.๓.๗ รายการอื่น ๆ ๙๔
๖.๔ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ๙๕

สรุปผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔
ของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา
(๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

.....

ระบบรัฐสภาของประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การทำหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมาธิการเป็นกลไกสำคัญร่วมดำเนินการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง ข้อสรุปที่จะเป็นประโยชน์ตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมาธิการเพื่อการพัฒนางานนิติบัญญัติสรรสร้างประโยชน์สุขให้กับประชาชนในฐานะของผู้แทนปวงชนชาวไทย

การดำเนินงานของวุฒิสภา เริ่มต้นเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และวุฒิสภาได้ตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๖ คณะ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ทำหน้าที่และมีอำนาจในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงและศึกษาเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา และตามที่วุฒิสภาได้มอบหมาย ซึ่งคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามความคาดหวังของประชาชน โดยทำหน้าที่ในลักษณะผู้ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ตรวจสอบหาข้อเท็จจริงผลการดำเนินการอย่าง **“เปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้”** ให้ประชาชนได้รับทราบ

คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา จึงได้กำหนดกรอบการดำเนินงานทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา การสนับสนุนส่งเสริมงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศไทย การบูรณาการงานด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้นำไปใช้ในภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมาธิการได้พิจารณากฎหมายการอุดมศึกษา กฎหมายที่สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งในส่วนของการปรับปรุงกฎหมายที่ผ่านมา การเสนอกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคต และการควบคุมตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงการพิจารณาศึกษาปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานตามนโยบายและการปฏิบัติตามกฎหมายด้านการอุดมศึกษา การพิจารณาศึกษา ติดตาม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศให้มีประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัยของรัฐ และภาคเอกชนสร้างโอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม รวมถึงการปรับปรุงระบบสิทธิบัตรของประเทศไทย เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในเวทีโลก ทั้งนี้ เพื่อนำผลการพิจารณาศึกษาที่ได้จัดทำเป็นรายงานข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้รายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการต่อที่ประชุมวุฒิสภา ดังนี้

๑. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ ไตรมาสที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๒) เมื่อวันอังคารที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๒. รายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๙ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๒ – มิถุนายน ๒๕๖๓) เมื่อวันอังคารที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

โดยที่ประชุมวุฒิสภาได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อรายงานสรุปผลการดำเนินงานดังกล่าวของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมาธิการได้รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะมาดำเนินการแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๑ ปี (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) ของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

๑. บทบาทหน้าที่

ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๖) กำหนดให้คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ความเป็นอิสระทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา การบริหาร การส่งเสริม การสนับสนุน และการพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. รายชื่อคณะกรรมาธิการ

ปัจจุบันคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ประกอบด้วย

๑. พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. พลเอก ประสาท สุขเกษตร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายธานี สุโชดายน	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๖. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๗. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	รองโฆษกคณะกรรมาธิการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	กรรมาธิการ
๙. รองศาสตราจารย์ พลเอกไตรโรจน์ ครุธเวโช	กรรมาธิการ
๑๐. นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	กรรมาธิการ
๑๑. พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	กรรมาธิการ
๑๒. นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล	กรรมาธิการ
๑๓. นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา	กรรมาธิการ
๑๔. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	กรรมาธิการ
๑๕. นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	กรรมาธิการ
๑๖. นายสมชาย เสียงหลาย	กรรมาธิการ
๑๗. นายสมเดช นิลพันธุ์	กรรมาธิการ
๑๘. นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์	กรรมาธิการ
๑๙. นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	กรรมาธิการ

๓. แผนงาน

๓.๑ แต่งตั้งบุคคลและคณะอนุกรรมาธิการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการ

๓.๑.๑ แต่งตั้งที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

๓.๑.๒ แต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๔ คณะ

(๑) คณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา

(๒) คณะอนุกรรมาธิการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

(๓) คณะอนุกรรมาธิการบูรณาการแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์

(๔) คณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูป ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๓.๑.๓ แต่งตั้งคณะทำงาน จำนวน ๖ คณะ

(๑) คณะทำงานพิจารณาศึกษางบประมาณรายจ่ายประจำปีด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๒) คณะทำงานศึกษาแนวทางการจัดหลักสูตรการจัดการป่าไม้นานาชาติ

(๓) คณะทำงานประชาสัมพันธ์ในคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

(๔) คณะทำงานสนับสนุนข้อมูลกฎหมายด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

(๕) คณะทำงานติดตามผลการดำเนินการและประสานความคืบหน้าเกี่ยวกับยุทธศาสตร์และแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาสสู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน

(๖) คณะทำงานศึกษาแนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรด้วยการวิจัยและนวัตกรรม

๓.๒ ประชุมหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงวิชาการ ตลอดจนสภาพปัญหาอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ได้รับจากข้อเสนอของกรรมาธิการหรือจากผลการพิจารณาเชิงลึกของคณะอนุกรรมาธิการแต่ละคณะ

๓.๓ เชิญบุคคลหรือผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในภาพรวมในด้านที่เกี่ยวข้องตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษา

๓.๔ การลงพื้นที่เพื่อรับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการในภาพรวมระดับภูมิภาค หรือกรณีจำเป็นเร่งด่วนอาจมีการลงพื้นที่ตามความจำเป็นของภารกิจนั้น ๆ

๓.๕ การจัดสัมมนารับฟังความเห็นในด้านที่เกี่ยวข้องในภาพรวม

๔. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ

๔.๑ การพิจารณาด้านกฎหมาย

๔.๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ที่ประชุมคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา ได้มีมติมอบหมายให้คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อบังคับข้อ ๑๗๕ วรรคสอง (๖) เป็นการล่วงหน้า โดยร่างพระราชบัญญัติได้ตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนี้

(๑) พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาแล้วมีมติ**เห็นสมควรแนะนำให้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....** เนื่องจากจะมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้มีการต่อยอดงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่เชิงพาณิชย์ ทำให้เกิดทรัพย์สินทางปัญญา การสร้างบุคลากรทางการวิจัย โดยต้นแบบของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวคือ The Patent and Trademark Law Amendments Act (Bayh-Dole Act) ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งประกาศใช้ในปี ค.ศ. ๑๙๘๐ และเมื่อครบรอบ ๔๐ ปีของการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจกว่า ๑.๓ ล้านล้านดอลลาร์ เกิดการจ้างงานกว่า ๔.๒ ล้านตำแหน่ง และเกิดบริษัท Startup กว่า ๑๑,๐๐๐ บริษัท และก่อให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างมหาศาล ทำให้หลายประเทศได้ออกกฎหมายลักษณะนี้ ในการพัฒนาการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชนชนจีน มาเลเซียและสาธารณรัฐเกาหลี เป็นต้น

กฎหมายฉบับนี้จะทำให้มีผลงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการนำไปใช้เชิงพาณิชย์และใช้พัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ และการสร้างบุคลากรการวิจัยของประเทศ รวมทั้งทำให้โครงสร้างพื้นฐานทางการวิจัยของประเทศเข้มแข็งขึ้น จึงควรมีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ “ผู้ให้ทุน” และ “ผู้รับทุน”

คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... เป็นการล่วงหน้า พร้อมความเห็นและข้อสังเกตเสนอต่อคณะอนุกรรมาธิการตรวจสอบ วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ คณะที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา มีผู้แทน จำนวน ๒ คน ได้แก่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม และผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ กรรมาธิการ ในฐานะประธานคณะอนุ

กรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการร่วมกันระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา คือ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... ซึ่งในคราวการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... โดยที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย และปัจจุบันได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ครบเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕)

ภาพ : แสดงภาพรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษาฯ และรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....

(๒) พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ....

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาแล้วมีมติ**เห็นสมควรแนะนำให้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ....** เนื่องจากจะมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ อีกทั้งจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องมีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การจัดการศึกษาของประเทศเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนสร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา

คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. .... เป็นการล่วงหน้า พร้อมความเห็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเสนอต่อคณะอนุกรรมาธิการตรวจสอบ วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ คณะที่ ๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา มีผู้แทนในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... จำนวน ๒ คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ กรรมาธิการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการร่วมกันระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา คือ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

ปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

โดยมีผู้แทนในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. .... จำนวน ๒ คน ได้แก่ พลเอก ประสาท สุขเกษตร รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่งและผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ กรรมาธิการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการร่วมกันระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา คือ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ....

ปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ....

ภาพ : แสดงภาพรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการต่อร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ....

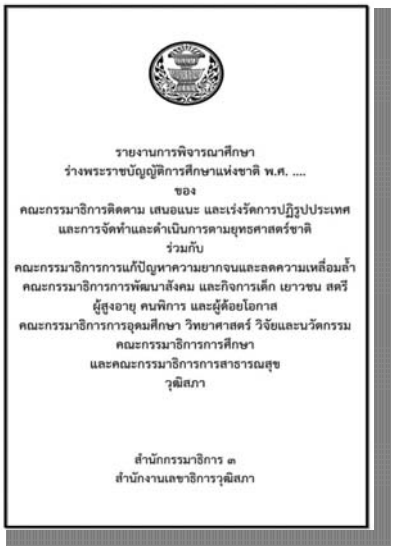

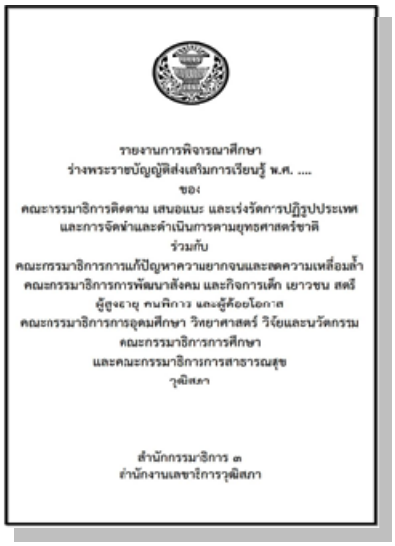

ภาพ : แสดงภาพรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต่อร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ....

๔.๑.๒ กฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คณะกรรมาธิการดำเนินการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับด้านการอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พร้อมทั้ง ศึกษาและรวบรวมข้อมูลพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามภารกิจและพันธกิจของหน่วยงานตลอดจนแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมาธิการ

การพิจารณากฎหมายด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกฎหมายลำดับรอง ได้แก่ กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ส่งผลให้เกิดความสับสนในแนวทางปฏิบัติ รวมถึงพระราชบัญญัติที่บังคับใช้อยู่เดิมกับฉบับใหม่ยังมีนัยที่ไม่สอดคล้องกับบริบทและเทคโนโลยีในปัจจุบัน โดยกฎหมายที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานกลไกของโครงสร้างงานด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีประเด็นเชิงกฎหมายที่ยังต้องพิจารณาเรื่องการตีความและผลกระทบที่จะมีต่อการออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

๔) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

๕) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔

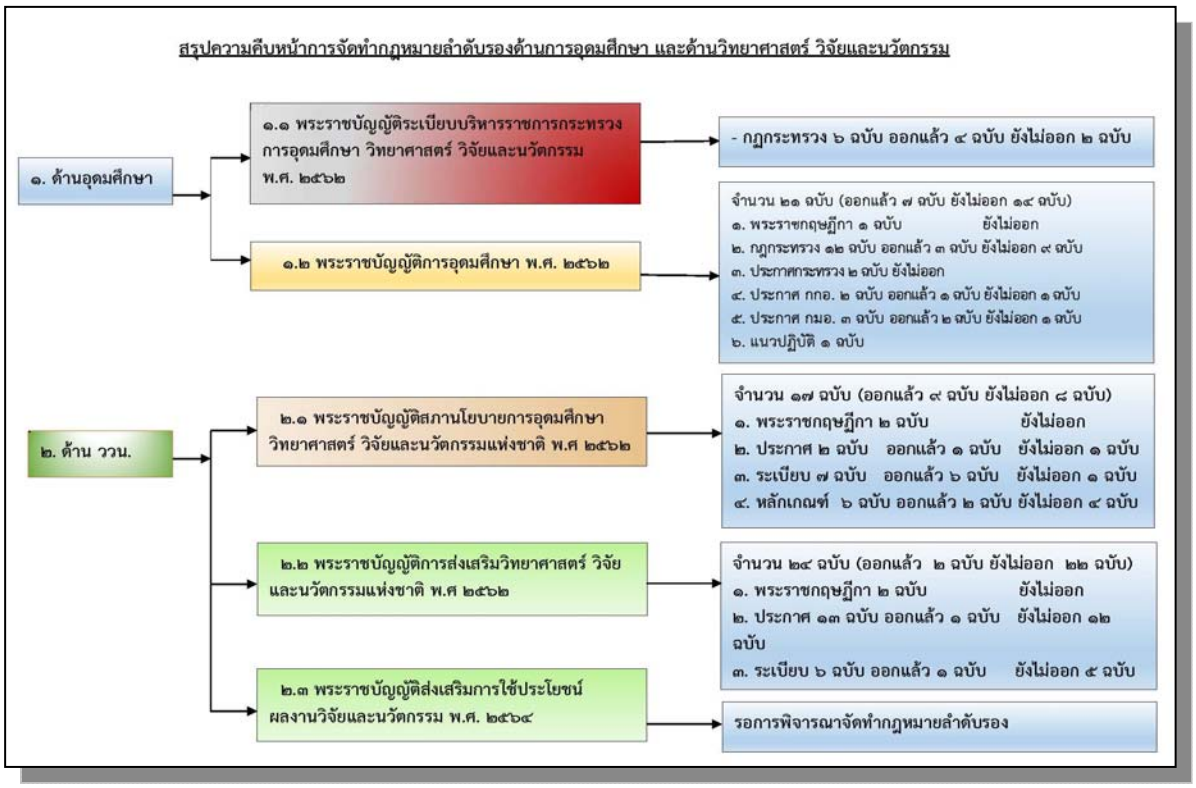

ภาพ : แสดงภาพสรุปความคืบหน้าการจัดทำกฎหมายลำดับรองด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๔.๒ พิจารณาด้านการอุดมศึกษา

(๑) เรื่อง แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่

ความเป็นมา : ด้วยสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID -19) ตั้งแต่เมื่อต้นปี ๒๕๖๓ ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ทำให้ภาคเอกชนชะลอการจ้างงานใหม่ ส่งผลกระทบโดยตรงกับนักศึกษาจบใหม่ที่ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน ประกอบกับภาครัฐรัฐได้กำหนดมาตรการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและเอกชน คณะอนุกรรมาธิการจึงพิจารณาเห็นควรเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ และการประสานความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนแนวทางการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมการมีงานทำให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กรมการจัดหางาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

ผลการพิจารณา : “โครงการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและภาคเอกชน” จัดขึ้นโดยกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือการจ้างงานให้ผู้จบการศึกษาใหม่ได้มีงานทำ และช่วยเหลือสถานประกอบการให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง จำนวนอัตราการจ้างงาน ๒๖๐,๐๐๐ อัตรา ซึ่งรัฐบาลจะให้การสนับสนุนเงินเดือนค่าจ้างจำนวนร้อยละ ๕๐ ของเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา สูงสุดไม่เกิน ๗,๕๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน ผ่านระบบ “Co – Payment” โดยแบ่งจ่ายค่าจ้างตามระดับการศึกษา ดังนี้ ๑) ปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ๒) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๑๑,๕๐๐ บาท ๓) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๙,๔๐๐ บาท และ ๔) มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๘,๖๙๐ บาท

คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการ

๑) สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่หรือลูกจ้าง ต้องมีสัญชาติไทย อายุไม่เกิน ๒๕ ปี หรือหากอายุเกินกว่า ๒๕ ปี ต้องเป็นผู้จบการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ หรือปีการศึกษา ๒๕๖๓ หรือจบการศึกษาภายใน พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) สำหรับนายจ้างและสถานประกอบการจะต้องอยู่ในระบบประกันสังคม และไม่มีการเลิกจ้างลูกจ้างเดิมเกินกว่าร้อยละ ๑๕ ภายในระยะเวลา ๑ ปี นับจากวันที่ได้รับพิจารณาให้เข้าร่วมโครงการ อย่างไรก็ตาม นายจ้างอาจจ้างงานผู้เข้าร่วมโครงการต่อไปได้หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินงานของโครงการฯ ซึ่งนายจ้างต้องรับผิดชอบค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างทั้งหมด

ทั้งนี้ กระทรวงแรงงาน จะจัดงานมหกรรมการจัดหางาน “JOB EXPO THAILAND 2020” ขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา โดยมีตำแหน่งงานว่างทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ อัตรา เพื่อให้ผู้สนใจ รวมถึงกลุ่มเป้าหมายของโครงการฯ (นักศึกษาจบใหม่ จำนวน ๒๖๐,๐๐๐ อัตรา) ได้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ นอกจากนั้น ในวันดังกล่าว สำนักงานจัดหางานในแต่ละแห่งทั่วประเทศได้เปิดทำการเพื่อรับลงทะเบียนให้กับผู้ที่สนใจและต้องการสมัครงานด้วย เพื่อจะได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมตามแพลตฟอร์ม “ไทยมีงานทำ” (www.ไทยมีงานทำ.com)

ข้อเสนอแนะ : ๑) ที่ประชุมอธิการบดีทั้ง ๔ แห่ง (ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีการจัดทำข้อมูลความต้องการการมีงานทำของนักศึกษาจบใหม่ ที่สมัครเข้าร่วมโครงการดังกล่าวในระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ ไม่ทัน รวมถึงข้อมูลภาคเอกชนที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลที่ชัดเจน โดยจะได้เสนอต่อกระทรวงแรงงาน ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลในระยะที่ ๒ ของโครงการต่อไป

๒) ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม สำหรับพัฒนาทักษะ (Up-Skill) และสร้างทักษะใหม่ (Re-Skill) ให้กับกลุ่มเป้าหมายในโครงการโครงการส่งเสริมการจ้างงานใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่โดยภาครัฐและภาคเอกชน ทั้ง ๒๖๐,๐๐๐ ราย เพื่อยกระดับความสามารถในการทำงาน

๓) รัฐบาลควรจัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนการจ้างงานนักศึกษาจบใหม่ในธุรกิจ SME หรือ StartUp เป็นการเฉพาะและควรเพิ่มสัดส่วนงบประมาณในการจ้างงานให้สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อช่วยพยุงเศรษฐกิจฐานราก ให้สามารถคงอยู่และสร้างงานในชุมชนได้อย่างแท้จริง

(๒) เรื่อง แนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการด้านธรรมาภิบาลและแนวทางการกำหนดมาตรฐานเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา

ความเป็นมา : ธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นแนวความคิด หลักการและวิธีการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางในการจัดการและการควบคุม ดูแลการดำเนินการต่างๆ ภายใต้ความคาดหวังว่าจะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความเป็นธรรม ความสุจริตโปร่งใส ความคุ้มค่าเงิน คำนึงถึงบทบาทและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ธรรมาภิบาลจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนามหาวิทยาลัย และการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะทำไม่ได้ปราศจาก Good Governance โดยเฉพาะในองค์การทางการศึกษาหากนำธรรมาภิบาลมาใช้กับการบริหารมหาวิทยาลัยด้วยแล้วจะเป็นต้นแบบการบริหารที่สามารถทำให้ทุกฝ่ายสามารถ

อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขมีความรู้รักสามัคคีและร่วมกัน เป็นพลังในการสร้างชาติ เป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อเป็นการบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติหรือภยันตรายที่หากจะมีมาในอนาคตได้ เพราะสังคมถ้ารู้ว่าองค์การมีการบริหารอย่างมีธรรมาภิบาลแล้วนั้น ย่อมได้รับความเชื่อถือ ความไว้วางใจ และความศรัทธา และการมีธรรมาภิบาลจะช่วยสร้างแรงจูงใจในการทำงานและรักษาบุคลากรดี ๆ ให้อยู่กับมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดการเรียนรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างจุดยืนขององค์การ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและเป็นที่ยอมรับในสังคม

จากสถานการณ์ปัญหาธรรมาภิบาลที่เกิดขึ้นในวงการอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นปัญหาในประเด็นๆ สำคัญดังต่อไปนี้ อันได้แก่ การร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่โปร่งใสในบริหารจัดการ การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูงของ สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การสรรหาอธิการบดีและการได้มาขององค์ประกอบของสภา หรือ ปัญหาเกิดจากโครงสร้างของ ฝ่ายบริหาร และสภามหาวิทยาลัยซึ่งตามกฎหมาย รวมทั้งขาดผู้รับผิดชอบหลักในการกำกับธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา สิ่งเหล่านี้คือเครื่องสะท้อนถึงการกำกับดูแลที่ไม่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของสภามหาวิทยาลัยและการบริหารมหาวิทยาลัย ย่อมสงผลถึงภาพลักษณ์ ของมหาวิทยาลัยและวงการอุดมศึกษาไทยและเพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินงานต่อไปได้ อย่างถูกต้อง หลักสำคัญของการแก้ไขปัญหาในระยะยาวคือการสร้างธรรมาภิบาลให้ เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะตอบโจทย์และก่อให้เกิดในการบริหาร สถาบันอุดมศึกษาบรรลุ ไปสู่ผลสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : คณะอนุกรรมการด้านธรรมาภิบาล ในคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)

ผลการพิจารณา : ปัญหาด้านธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย ๑) ปัญหาเชิงโครงสร้าง และ ๒) ปัญหาเกี่ยวกับคนหรือบุคลากร เนื่องจาก สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ โครงสร้างในระดับบริหารและสภามหาวิทยาลัยไม่มีสามารถทำให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลได้ เนื่องจากระบบการสรรหา ตรวจสอบและประเมินผลที่กระทำเป็นการภายในเป็นผลทำให้การดำเนินการในกระบวนการต่าง ๆ ในลำดับต่อมามีปัญหาด้านธรรมาภิบาลเช่นเดียวกัน

อาทิ การสรรหาหรือประเมินผู้บริหารภายในมหาวิทยาลัย หรือการคัดเลือก ตรวจสอบหรือประเมินผลอาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

สำหรับแนวทางหลักในการแก้ปัญหาด้านธรรมาภิบาล แบ่งเป็น ๒ แนวทาง

๑. แนวทางเชิงกฎหมาย (Neutralizing Approaches) เน้นในประเด็นขององค์ประกอบและวิธีการได้มาซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาและผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา และอาศัยเครื่องมือทางกฎหมายในการสนับสนุนในแนวทางนี้ คือ กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ และกฎหมายลำดับรอง อาทิ ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งแต่ละประเด็นกำหนดให้ดำเนินการ ๓ ระยะ (ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว) เช่น

- การออกประกาศกระทรวงฯ การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการได้มาซึ่งนายกสภาฯ และกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา เพื่อมิให้ฝ่ายบริหารสถาบันอุดมศึกษาเข้ามาควบคุมกรรมการสภาฯ

- การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการได้มาซึ่งอธิการบดี เพื่อมิให้มีการเอื้อประโยชน์ระหว่างฝ่ายบริหารกับสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ ๔ ปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

- การกำหนดระยะเวลาเร่งรัดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒ อาทิ สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบ (มาตรา ๑๙) การจัดให้มีประมวลจริยธรรมทุกระดับ (มาตรา ๒๐) การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ธรรมาภิบาล หรือบริหารความเสี่ยง และการออกข้อบังคับว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๒๑)

- ควรเสนอให้คณะรัฐมนตรี มีมติกำหนดคุณสมบัติหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเสนอโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาฯ และกรรมการสภาฯผู้ทรงคุณวุฒิ และให้มีบุคคลภายนอกเป็นองค์ประกอบไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวง อว.ที่ออกตามแนวทางระยะสั้น

- การดำเนินการแก้ไขกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา (ระดับพระราชบัญญัติ) เพื่อให้มีระบบในการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น

๒. แนวทางการสร้างแรงจูงใจ (Positive Approaches) ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงบวกต่อบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา เช่น

- ประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อจัดทำระบบการจัดอันดับองค์กรที่มีธรรมาภิบาล โดยมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน และมีการประเมินและจัดอันดับทุกปี โดยเปิดเผยผลต่อสาธารณะ

- ให้รางวัลสถาบันที่มีธรรมาภิบาลสูงจากการจัดอันดับเพื่อส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยพัฒนาธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง

- จัดทำคู่มือประมวลจริยธรรม (Code of conduct guideline) ทุกระดับให้แก่มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางการบริหารที่ดี

- ขับเคลื่อนการบริหารภายในมหาวิทยาลัยอย่างมีธรรมาภิบาล โดยเฉพาะการบริหารบุคคลงบประมาณ การปลดล็อคข้อจำกัด รวมถึงระบบธรรมาภิบาลผ่านงบประมาณในโปรแกรมการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย (Re – Inventing University) เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ : ๑) ควรเพิ่มสัดส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในคณะกรรมการสรรหาหรือคณะกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงควรเพิ่มระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารหรืออธิการบดี ให้มีจำนวนปีต่อวาระที่เพิ่มขึ้น แต่ให้มีการดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๒) ควรสร้างความเข้าใจในกฎหมาย กฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนควรเร่งรัดให้สถาบันอุดมศึกษาในทุกแห่งมีการจัดทำประมวลจริยธรรมเพื่อบังคับใช้แก่ผู้บริหารและบุคคลากร

๓) การกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาควรให้ได้สัดส่วนและสมดุลระหว่างความเป็นอิสระและความรับผิดชอบ (Balancing autonomy and accountability) ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากระบบการอุดมศึกษา แตกต่างจากหน่วยงานทางปกครองที่ใช้ระบบการบังคับบัญชาโดยตรง (Direct command) ดังนั้น ความเป็นอิสระทางวิชาการและการบริหาร จึงเป็นหลักประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

(๓) เรื่อง แนวทางการดำเนินงานเรื่องระบบธนาคารหน่วยกิตและการเทียบโอน (Credit Bank)

ความเป็นมา : ด้วยทิศทางนโยบายในการพัฒนาประเทศ โครงสร้างประชากรไทย สถานการณ์กระแสโลกาภิวัฒน์ที่ประเทศต่าง ๆ มีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น ส่งผลให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อยกระดับสมรรถนะและทักษะในทุกช่วงวัยสู่ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งจำเป็นต้องมีระบบการเทียบโอนความรู้ และกลไกสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนการเทียบโอนระหว่างระบบและประเภทการศึกษา และกลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตขึ้น ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการดำเนินการและกลไกในการขับเคลื่อนการเทียบโอนระหว่างการทำงานกับภาคการศึกษา และระบบธนาคารหน่วยกิตอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ได้มีการเริ่มดำเนินการในระดับอุดมศึกษา แต่เป็นลักษณะที่หน่วยงานดำเนินการเอง ยังไม่ได้มีผลการรองรับอย่างเป็นรูปธรรมและยังไม่มีการเชื่อมโยงกันเป็นระบบ ในขณะที่พบว่าหลายประเทศได้มีการดำเนินการระบบธนาคารหน่วยกิตและบางประเทศมีนโยบายส่งเสริม ในการใช้ระบบดังกล่าวเพื่อจูงใจในการพัฒนาตนเองและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้น ระดับอุดมศึกษาของไทยควรมีการเทียบโอนระหว่างระบบและประเภทการศึกษา และมีกลไกการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตที่เป็นระบบและมีความเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ เพื่อทำให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศต่อไป

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

ผลการพิจารณา : ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) เป็นระบบการสะสมหน่วยกิตจากการเรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์ การทำงานอาชีพ หรือการฝึกอบรม ทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยให้ผู้เรียนสามารถนำมาเทียบโอนผลการเรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด แล้วสะสมหน่วยกิตไว้ โดยหน่วยกิตที่สะสมอาจเป็นได้ทั้งหน่วยกิตประเภทความรู้ที่สะสมไว้สำหรับเทียบคุณวุฒิ หรือประเภทสมรรถนะ (ทักษะ) ที่สะสมไว้เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพหรืองาน นอกจากนั้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองจากการที่มีความเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการทำงาน สามารถเข้ามาเรียนใหม่ได้ตลอดเวลา โดยไม่จำกัดอายุ เป็นหนทางแห่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้ ๑) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒) ระดับอุดมศึกษา ที่เชื่อมโยงกับภาคประกอบการหรือแรงงาน โดยขณะนี้สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง ที่นำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้ แต่เป็นในลักษณะเฉพาะของแต่ละมหาวิทยาลัยยังไม่ได้เชื่อมโยงกันทั้งระบบ นอกจากนั้น ได้กำหนดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework – NQF) ซึ่งใช้เป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนากำลังคนสู่มาตรฐานสากลด้วย

ข้อเสนอแนะ : ๑) ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) ต้องเน้นการศึกษาในทุกระดับ และเชื่อมโยงการศึกษาทั้งระบบ โดยให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เน้นภารกิจวางกรอบนโยบายและการออกกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนระบบ นอกจากนั้น ควรร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นต้น เพื่อออกแบบหลักสูตรและจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

๒) การพัฒนาระบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต

๓) ควรประชาสัมพันธ์เรื่องธนาคารหน่วยกิตและการเทียบโอน ให้เป็นที่รับรู้แก่บุคคลทั่วไป เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและให้เกิดความเชื่อมั่นที่จะทำให้ปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมที่มีต่อระบบสะสมหน่วยกิตหรือการเทียบโอนมากขึ้น

๔) ควรจัดให้มีหน่วยงานกลาง เพื่อเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต และมาตรฐานการเทียบโอน

(๔) พิจารณาแนวนโยบายการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาทั้งระบบ

ความเป็นมา : แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) มีเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผล มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ยกระดับคุณภาพ และเพิ่มขีดสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ (Big Rocks) ดังนี้ ๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ๒) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้การสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ๔) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกการปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบนำไปสู่จ้างงานและการสร้างงาน ๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืนซึ่งอาศัยเครื่องมือทางกฎหมาย อาทิ ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... (อยู่ระหว่างการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย) เป็นกลไกขับเคลื่อนในการสร้างภาคีเครือข่ายทางสังคม การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา การทดลองต้นแบบปฏิรูป การบูรณาการการจัดการข้อมูลสารสนเทศ Big Data และเพื่อการเปลี่ยนโลกทัศน์ทางการศึกษาของสาธารณชน

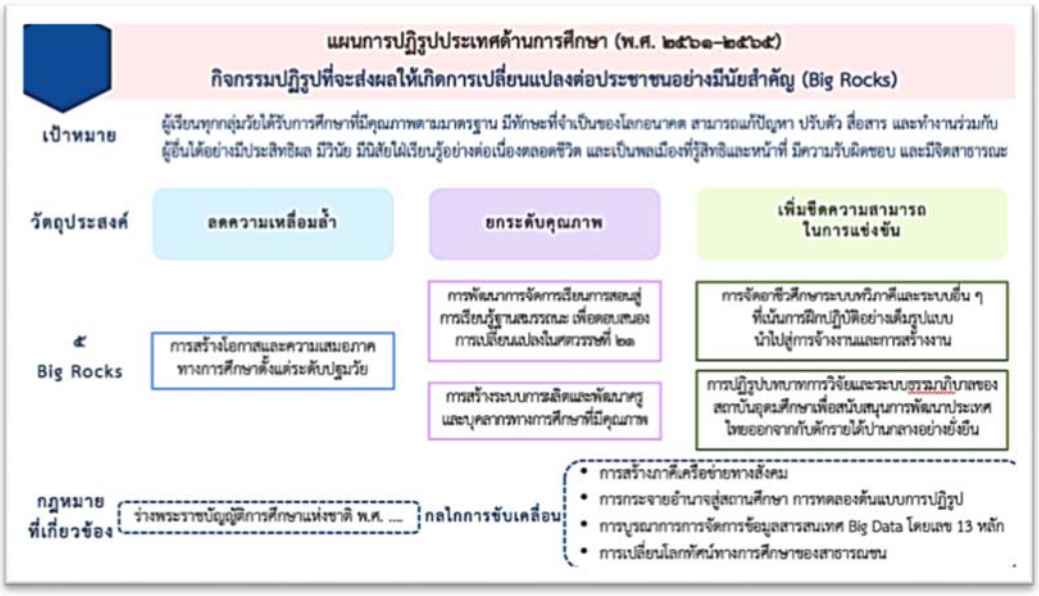

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลการพิจารณา : ความคืบหน้าในการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาของสภาการศึกษา ได้แก่ ๑) การร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ลงนามเสนอคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว และได้เตรียมแผนการดำเนินการเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบต่างๆ เพื่อรองรับภารกิจงาน ๒) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาผ่านคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว และมีการวางแผนติดตามความก้าวหน้าตามกิจกรรมสำคัญ ๆ ๓) แผนขับเคลื่อนกรอบคุณวุฒิแห่งชาติสู่การปฏิบัติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ ๔) ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ได้ทำการศึกษาร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เน้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (เน้นระดับอุดมศึกษาที่เชื่อมโยงภาคแรงงาน) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (๘ แห่ง) (เน้นการพัฒนาระบบคลังหน่วยกิตเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต) เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ : ๑) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ควรออกแบบ (Implementation Plan) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการ พร้อมนำแผนไปปฏิบัติได้มีประสิทธิภาพรองรับที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้มีประสิทธิภาพ

๒) ควรลดจำนวนและขั้นตอนการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการที่มีมากเกินจำเป็นและมีภารกิจที่ซ้ำซ้อน ตลอดจนปรับวิธีคิดให้เน้นกลไกการจัดการเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมุ่งเป้าและลดการใช้งบประมาณ

๓) ควรมีการบูรณาการ (Integrated) ฐานข้อมูล (Big Data) ที่เกี่ยวกับบุคคลหรือประชากรระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๔) หน่วยงานในระดับนโยบายควรให้ความสำคัญในประเด็นปัญหา (Pain Point) เพื่อเชื่อมโยงกับประเด็นหลักของแผนปฏิรูปประเทศ

๕) ควรพิจารณาระบบการตอบแทน (Reward System) เพื่อจูงใจบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าประสงค์ ตลอดจนการเพิ่มพูนทักษะ (Reskill) การพัฒนาทักษะ (Upskill) รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจในแผนดำเนินการและวัตถุประสงค์อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

(๕) เรื่อง แนวทางการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ตลอดจนสภาพปัญหา อุปสรรค มาตรการในการลดผลกระทบและช่วยเหลือนักศึกษา

ความเป็นมา : พิจารณารับทราบข้อมูลแนวทางทางการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ตลอดจนสภาพปัญหา อุปสรรค มาตรการในการลดผลกระทบและช่วยเหลือนักศึกษา

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีทั้ง ๔ แห่ง

ผลการพิจารณา /ข้อเสนอแนะ : ๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure) ภาครัฐควรเร่งดำเนินการจัดให้มีการเข้าถึงการศึกษาด้วยระบบอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมภารกิจการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชน (โดยมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย) อย่างน้อย ๖ เดือน โดยอาจใช้กลไกของกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ (กทปส.) ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

๒) การสร้างงาน/รายได้ภายใต้บริบทใหม่ให้กับนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรเร่งจัดทำข้อเสนอโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (โครงการ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย) เพิ่มเติมจากที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อให้ครอบคลุมทุกตำบลในประเทศไทย โดยเสนอให้มีการจ้างงานเพิ่มเติมจากเดิมจ้างงาน ๕ คนต่อตำบล เพิ่มเป็น ๑๐ คนต่อตำบล โดยในช่วงสถานการณ์การระบาดควรเน้นการจ้างงานโดยเร็วในพื้นที่ที่ไม่มีการระบาดเป็นลำดับแรก

๓) การช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาให้กับนิสิต นักศึกษาในระดับปริญญาตรี ได้แก่ กรณีที่ ๑ การช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาในระบบทั้งหมดทั่วประเทศ จำนวน ๑.๕ ล้านคน คนละ ๑๕,๐๐๐ บาท จะใช้งบประมาณ ๒๒,๕๐๐ ล้านบาท หรือกรณีที่ ๒ การช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาในจำนวนครึ่งหนึ่งของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ประมาณ ๗.๕ แสนคน คนละ ๑๕,๐๐๐ บาท จะใช้งบประมาณ ๑๑,๒๕๐ ล้านบาท โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อาจเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวจากพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔) การลดภาระค่าเทอมนักศึกษาและค่าหอพัก พบว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการประสานขอความร่วมมือให้แต่ละมหาวิทยาลัยดำเนินการในการลดภาระค่าเทอมและแบ่งเบาภาระในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับการดำเนินการในช่วงการระบาดครั้งแรก อย่างไรก็ดี ด้วยข้อจำกัดของแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพแตกต่างกัน การให้ความช่วยเหลือนักศึกษาในรูปแบบดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานมหาวิทยาลัย อีกทั้ง การจัดสรร

งบประมาณแต่ละปีจะมีการปรับลดงบประมาณในส่วนของงบดำเนินงานลงทุกปี ดังนั้น จึงพิจารณาเห็นว่า จากสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) สำนักงบประมาณไม่ควรปรับลดงบดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๕) ควรมีแนวทางในการปรับหลักเกณฑ์ที่เป็นข้อจำกัดตามกฎหมายแรงงานที่เอื้อต่อการทำงานพิเศษของนักเรียนนักศึกษา เช่น การกำหนดให้ผู้ประกอบการสามารถจ้างนักเรียนนักศึกษาเป็นรายชั่วโมงได้

๖) ความร่วมมือด้านประชาสัมพันธ์เพื่อกระจายข้อมูล/เผยแพร่นโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ มหาวิทยาลัยทุกแห่งควรมีศูนย์รับเรื่องปัญหาเร่งด่วนของนักศึกษาในช่วงสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อเป็นการเปิดช่องทางการสื่อสารให้นักศึกษาที่มีความเดือดร้อนสามารถแจ้งแต่ละมหาวิทยาลัยได้โดยตรง

(๖) เรื่อง มาตรการและแนวทางการดำเนินงานช่วยเหลือนักศึกษาที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมา : จากสภาพปัญหาการระบาดของไวรัส COVID – 19 นอกจากส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยตรง ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างรุนแรงในหลายมิติ ทั้งในการท่องเที่ยวและบริหาร การชะลอการลงทุน การปรับลดคนงาน การปรับลดค่าจ้าง ด้านการปิดสถานประกอบการ การจ้างงานที่ลดลง จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบโดยตรงต่อนักศึกษา

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงได้พิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยในแต่ละพื้นที่ดำเนินการบูรณาการความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว ร่วมกับจังหวัดและชุมชนท้องถิ่น ในการเพิ่มทักษะและการเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการสำรวจเพื่อให้ความช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่น

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย)“โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย)” เป็นโครงการตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และได้รับการอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันอังคารที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ กรอบวงเงินงบประมาณ ๑๐,๖๒๙.๖๐๐ ล้านบาท

รายละเอียดการดำเนินโครงการ ดังนี้ ๑) พื้นที่ปฏิบัติงาน (นำร่อง) ใน ๓,๐๐๐ ตำบล (ร้อยละ ๔๐ ของประเทศ) ผ่านกลไกความรับผิดชอบของ ๗๖ มหาวิทยาลัย ๒) ลักษณะการจ้างงาน จำนวน ๒๐ คน/ตำบล ทั้งหมดรวม ๖๐,๐๐๐ คน ประกอบด้วยบุคลากร ๓ ประเภท ได้แก่ ก. บัณฑิตที่จบการศึกษาใหม่ จำนวน ๑๐ คน/ตำบล ข. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน ๕ คน และ ค. ประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๕ คน ๓) เน้นการพัฒนาพื้นที่แบบมุ่งเป้าและบูรณาการแบบองค์รวม โดยมหาวิทยาลัยในพื้นที่เป็นหน่วยรับผิดชอบ ๔) ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาทักษะ เช่น ทักษะชีวิต ทักษะการประกอบอาชีพ และทักษะด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม และ ๕) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี (เริ่มต้นโครงการเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔ และกำหนดสิ้นสุดโครงการในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ได้เริ่มส่งบุคลากรไปประจำในแต่ละพื้นที่ปฏิบัติงานเมื่อ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะ : ๑) ควรสรุปผลการดำเนินโครงการทั้งจุดแข็งและจุดบกพร่องเพื่อเป็นต้นแบบ (Model) ที่จะนำไปพัฒนาและต่อยอดต่อไป

๒) การดำเนินงานตามโครงการฯ ควรผลักดันให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่นหรือพื้นที่อย่างจริงจัง และตรงตามความต้องการของคนในพื้นที่อย่างแท้จริง ตลอดจนมีส่วนกระตุ้นให้เกิดสำนึกของนักศึกษาที่ปฏิบัติงานในพื้นที่หรือชุมชนของตน

๓) อาจารย์มหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ (Knowledge) ให้แก่ชุมชนหรือพื้นที่รับผิดชอบนั้น ๆ ต้องมีส่วนร่วม (Engage) หรือบทบาทในการลงพื้นที่ให้มากขึ้น เพื่อรับทราบปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่

๔) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการฯ สั้นเกินไป จึงควรพิจารณาขยายการดำเนินโครงการฯ ในระยะเวลาที่ยาวกว่า ๑ – ๓ ปี เพื่อให้เกิดผลในระยะยาวที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน

(๗) เรื่อง แนวทางการดำเนินงานและการพัฒนาโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา เพื่อรองรับการศึกษาทั้งระบบ ตลอดจนสภาพปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ความเป็นมา : โครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Inter University Network : UniNet) ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นโครงการที่ให้บริการการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber) ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักในการให้บริการไปสู่ผู้รับบริการหรือสถานศึกษาให้สามารถเข้าถึงเนื้อหา (Content) ต่าง ๆ ได้ อาทิ บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้น (Reference Database) บริการฐานข้อมูลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ เครือข่ายระบบห้องสมุด เครือข่ายเพื่อการศึกษาและวิจัยนานาชาติ รวมไปถึงแพลตฟอร์ม Thai MOOC ด้วย

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย

ผลการพิจารณา :

Thai MOOC เป็นแพลตฟอร์ม (Platform) ที่สนับสนุนในด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิด (Thailand Massive Open Online Course) ภายใต้การกำกับดูแลของโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University : TCU) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นช่องทางการแสวงหาความรู้ ไม่มีค่าใช้จ่าย และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา สอดคล้องกับแนวคิด “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Lifelong Learning) โดยมีการจัดชุดรายวิชาออนไลน์กว่า ๑๑ หมวดหมู่ ๕๐๖ รายวิชา (Courses) ที่ได้รับความร่วมมือในการผลิต แลกเปลี่ยน และพัฒนาเนื้อหา (Content) จากมหาวิทยาลัยและองค์กรชั้นนำทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ที่ผ่านมามีผู้เรียนที่เรียนจบและได้รับประกาศนียบัตร (Certificate) จำนวน ๒๘๗,๑๒๗ คน และเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)

ข้อเสนอแนะ : ๑) ควรสร้างการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรด้านการศึกษาร่วมกัน (ทั้งโครงข่ายพื้นฐาน เนื้อหา และบุคลากร) เพื่อลดต้นทุนด้านการศึกษาและพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติให้เกิดขึ้นจริง

๒) ควรให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการและวางระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ของเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Inter University Network : UniNet) โดยอาจมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและหน่วยงานที่มีความพร้อมเป็นผู้รับผิดชอบหลัก

๓) ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรหรือชุดวิชาต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น การพัฒนาทักษะของคนและทักษะอาชีพในชุมชน การสร้างความรับรู้เรื่องการต่อต้านการทุจริต (Anti - Corruption) การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในรูปของคลิปวีดีโอสั้น ๆ ในการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา และการฝึกทักษะการปฏิบัติเสมือนจริง (Virtual Practice) เป็นต้น

๔) ควรมีระบบแนะนำเนื้อหา (Recommend) และจัดกลุ่มหรือหมวดหมู่ในแต่ละรายวิชา บนแพลตฟอร์ม สำหรับผู้ที่มีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ด้วย

๕) ควรมีระบบการประเมิน (Assessment) และให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ บนแพลตฟอร์มจากผู้ใช้บริการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเนื้อหาที่มีคุณภาพ นอกจากนั้นควรมีการสร้างแรงจูงใจในการผลิตเนื้อหาผ่านระบบการประเมินและรางวัลตามรายวิชานั้น ๆ

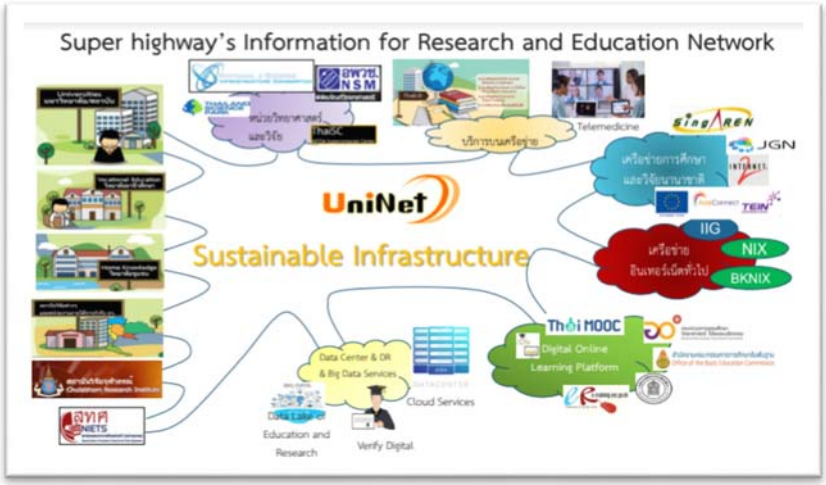

๖) สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thailand Cyber University : TCU) และสภาการศึกษา ควรหารือข้อสรุปร่วมกันในการจัดทำแผนดำเนินการและข้อเสนอแนะ เพื่อเสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการผลักดันให้เกิดแพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้มีความทันสมัย เป็นรูปธรรม ลดความซ้ำซ้อน สามารถเกิดการใช้งานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

(๘) พิจารณาแนวทางการเสนอคำขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ ของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัยและสภาพปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการงบประมาณในปีที่ผ่านมา

ความเป็นมา : พิจารณาเพื่อเตรียมความพร้อมในการพิจารณาข้อสังเกตและข้อเสนอแนะสำหรับประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีทั้ง ๔ แห่ง

ผลการพิจารณา : ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นการจัดทำงบประมาณขาดดุล ๗๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยวงเงินงบประมาณรายจ่ายลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๘๕,๙๖๒.๕ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๕.๖๖ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล ที่ประมาณการว่าจะจัดเก็บรายได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้จำนวน ๒.๔ ล้านล้านบาท

สำหรับงบประมาณที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คาดว่าจะได้รับการจัดสรร มีวงเงินงบประมาณ ๑๒๔,๑๘๒ ล้านบาท ลดลง ๓,๙๔๔ ล้านบาท ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลถูกปรับลดงบประมาณ ในแผนงานบูรณาการกว่าร้อยละ ๔๑ โดยเฉพาะงบดำเนินงาน ค่าวัสดุฝึกทางการศึกษา รวมถึงงบสำหรับการดำเนินงานในเชิงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในระดับกลุ่มจังหวัดและระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยด้วยกัน ซึ่งมหาวิทยาลัย ต้องแก้ปัญหาด้วยการนำเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมาใช้ และอาจจะส่งผลกระทบต่อแผนงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้การปรับลดงบประมาณในส่วนของค่าใช้จ่ายด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพนักศึกษา อาจารย์ หลักสูตรของมหาวิทยาลัย ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ถูกปรับลดงบประมาณตามแผนงานยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบกับไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณในแผนงานบูรณาการ จะต้องดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่ นอกจากนั้นยังถูกปรับลดค่าวัสดุการศึกษาลงร้อยละ ๕๐ และค่าสาธารณูโภค ร้อยละ ๕ อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ : ๑) กลุ่มมหาวิทยาลัยควรพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือแผนงานที่จะดำเนินการในปีงบประมาณนี้อย่างละเอียดรอบคอบ มีตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม และคำนึงถึงข้อจำกัดในการอนุมัติงบประมาณด้วย

๒) กลุ่มมหาวิทยาลัยมุ่งยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ (Area - Based & Community) ซึ่งจะต้องดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เช่น โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย (U2T)) ดังนั้น งบประมาณที่จะได้รับจัดสรร หากปรับลดย่อมมีผลต่อการดำเนินโครงการ

๓) งบบุคลากร (ที่มีบุคลากรในหน่วยงานในสถานะพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่) ควรพิจารณาจัดสรรในรูปของ Block grant เพื่อเกิดความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการบริหารงานด้านบุคลากรของมหาวิทยาลัย

๔) ความไม่ชัดเจนของกฎหมายลำดับรองที่รองรับแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ เป็นสาเหตุประการหนึ่ง ที่ทำให้การพิจารณางบประมาณของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ถูกปรับลดและไม่ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานพิจารณา ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดการกระบวนการตราและการใช้บังคับกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เกิดรูปธรรม เช่น การจัดประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษา (ส่งผลกระทบทางอ้อมต่อโครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย Re – Inventing University) การเปิดเผยผลดำเนินการให้กับสาธารณะรับทราบ มาตรการการสนับสนุนการพัฒนาเพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา (Sandbox) เป็นต้น

๕) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและกลุ่มมหาวิทยาลัย ควรสร้างความเข้าใจร่วมกับสำนักงบประมาณ ซึ่งเป็นหน่วยงานพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ให้เข้าใจถึงสถานการณ์และแนวคิดเกี่ยวกับงบประมาณของมหาวิทยาลัย เพื่อให้การจัดสรรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๙) พิจารณาการเตรียมความพร้อมในการเปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) การฉีดวัคซีนให้แก่บุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษา ตลอดจนพิจารณาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ ของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย

ความเป็นมา : พิจารณาศึกษาข้อมูลการเตรียมความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาในการเปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) การฉีดวัคซีนให้แก่บุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษา ตลอดจนพิจารณาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีทั้ง ๔ แห่ง

ผลการพิจารณา : ๑) พิจารณาการเตรียมความพร้อมในการเปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดเปิดภาคเรียนในช่วงกลางเดือนมิถุนายน – ต้นเดือนสิงหาคมตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ โดยจัดการเตรียมระบบออนไลน์และอุปกรณ์ให้มีความพร้อมเพื่อรองรับการปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้เป็นแบบผสมผสานทั้งระบบออนไลน์ (Online) และการเรียนการสอนในห้องเรียน (Onsite) โดยกำหนดนักศึกษาจำนวนไม่เกิน ๓๐ คนต่อห้อง

๒) การฉีดวัคซีนให้แก่บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีบุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษา ได้รับการฉีดวัคซีนไปแล้วเป็นจำนวน ๓,๖๕๔ คน จาก ๑๖๔,๑๔๔ คน กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีบุคลากรทางการศึกษาได้รับการฉีดวัคซีน จำนวน ๙,๖๐๓ คน จาก ๓๒,๖๗๙ คน และมีนักศึกษาได้รับการฉีดวัคซีนไปแล้วจำนวน ๒,๒๐๐ คน จากจำนวน ๓๘๒,๘๑๓ คน ทั้งนี้ ทางมหาวิทยาลัยกลุ่มราชภัฏ อยู่ระหว่างประสานขอรับจัดสรรวัคซีนเพิ่มเติมจากส่วนจังหวัด ในส่วนมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เช่น โครงการฉีดวัคซีนของโรงพยาบาลเจ้าคุณทหาร สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ได้มีการจัดตั้งศูนย์ฉีดวัคซีน เป้าหมายการฉีด จำนวน ๑๓๐,๐๐๐ โดส ให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีโรงพยาบาลรองรับซึ่งได้ทำการฉีดไปแล้ว ๑๗,๒๒๕ โดส อย่างไรก็ตาม จะดำเนินการเร่งฉีดอย่างต่อเนื่อง หากได้รับจัดสรรวัคซีนเข้ามาเพิ่มเติม

๓) พิจารณาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ ของแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล งบประมาณที่ได้รับจัดสรรส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ เป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร และค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามภารกิจพื้นฐาน ส่วนค่าวัสดุการศึกษาลดลงกว่าร้อยละ ๕๐ จึงส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเพิ่มทักษะและวิชาชีพเฉพาะทางให้กับนักศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยภาพรวมงบประมาณถูกปรับลดลง ซึ่งมีความกังวลว่าอาจส่งผลต่อการลงพื้นที่และเข้าไปดำเนินโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของนักศึกษา สำหรับกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ถูกปรับลดงบประมาณอาทิ ค่าสาธารณูปโภค ทำให้มหาวิทยาลัยต้องแบกรับภาระเพิ่มขึ้น รวมถึงงบประมาณในการลงทุนซึ่งส่งผลต่อการจัดหาครุภัณฑ์ และการปรับปรุงซ่อมแซมห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ซึ่งจะส่งผลให้ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และที่สำคัญ คือ การปรับลดงบประมาณค่าวัสดุการศึกษา อย่างต่อเนื่องร้อยละ ๑๐๐ ตั้งแต่ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการที่ไม่สามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ : ๑) มหาวิทยาลัยควรพิจารณาทบทวนโครงการที่ก่อให้เกิดการจ้างงานและกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากในระดับพื้นที่ อาทิ โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ) โดยอาจเพิ่มอัตราและขยายระยะเวลาการจ้างงานให้เพิ่มขึ้น และควรรวบรวมข้อมูลความสำเร็จของโครงการดังกล่าวในแต่ละมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นข้อมูลรายงานต่อคณะกรรมาธิการฯให้รับทราบต่อไป

๒) ทปอ. ในแต่ละกลุ่มมหาวิทยาลัย ควรพิจารณาเสนอโครงการเพื่อขอใช้เงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์การผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ นอกจากนั้น ควรพิจารณาการจ้างงานในกลุ่มมหาวิทยาลัยว่าสอดคล้องหรือเป็นไปตามโครงการการจ้างพนักงานราชการเฉพาะกิจ ๑๐,๐๐๐ อัตรา เพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔

๓) ปัญหางบประมาณโดยภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งถูกปรับลดลงเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องบริหารงบประมาณภายใต้ข้อจำกัดให้ดีที่สุด ดังนั้น การพลิกโฉม

สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย (Re – Inventing University) จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อสถานการณ์นี้ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยควรปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงานหลัก (Core - Process) มุ่งความเป็นเลิศทางวิชาการระดับ World Class ในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญ (อาจมีหลายสาขาก็ได้) อีกทั้ง ควรพัฒนาองค์ความรู้หลักในแง่ของ Digital Transformation การจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ และมีความยืดหยุ่นในการจัดการหรือพัฒนามนุษย์ในทุกช่วงวัย จึงจะทำให้สถาบันอุดมศึกษามีความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

(๑๐) พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการโครงการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

ความเป็นมา : แนวคิดในการพัฒนา Learning Platform ทั้งระบบ (NDLP) นั้น มีการศึกษาพบว่า การศึกษาไทยสร้างนิเวศทางการศึกษาในการจัดระบบเพื่อให้เกิดการตอบสนองทุกช่วงวัย ที่สามารถหลอมรวมกันได้ในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน แต่ต่างวัตถุประสงค์ แล้วเมื่อส่องแว่นขยายลงในแต่ละกลุ่มการศึกษาตลอดชีวิต ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงวัยชรา การศึกษาล้วนแต่มีเป้าหมายเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ส่งผลกระทบต่อสังคม สามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือและเป็นแพลตฟอร์ม ในการเชื่อมโยงทุกสิ่งเข้าด้วยกัน โดยใช้กระบวนการมุ่งสู่เป้าหมายการศึกษาที่เป็นองค์รวมและสำหรับทุกคน (Education for All)

แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ เป็นแนวคิดเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้เทคโนโลยีในการเปลี่ยนผ่านคุณภาพของการศึกษาทั้งระบบนิเวศด้วยกลไกของดิจิทัล เป็นการแยกข้อมูล (Segregate) แต่เชื่อมโยงคนทุกช่วงวัย เพื่อผลิตภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่สร้างสรรค์และยั่งยืน แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ จึงสามารถแยกเป็นภาคส่วนที่มีระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน โดยสามารถแสดงผลในการอธิบายสถานภาพ คาดเดาทำนาย ปัญหาและการแก้ไขตามปัจจัยตัวแปรทางการศึกษาที่เก็บไว้ในแต่ละฐานข้อมูล ตัวอย่างเช่น การพัฒนาและประกันคุณภาพหลักสูตรความรู้และสารสนเทศ วิทยาวิธีการสอน การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อมูลการเรียนสามารถแสดงถึงคุณภาพของผู้สอนที่บ่งบอกวิทยฐานะวิชาชีพ ระบบการบริหารในสถานศึกษา แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ เป็นนิเวศน์ทางการศึกษาที่หลอมรวมบุคคลจากข้อมูลทางการศึกษาในระบบและตามอัธยาศัยเข้าด้วยกัน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผลการพิจารณา : แนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา สภาการศึกษาได้ดำเนินการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล พร้อมทั้ง จัดตั้งคณะทำงาน ๒ คณะ ได้แก่ ๑) คณะทำงานพลิกโฉมการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล ซึ่งได้ดำเนินแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาระบบและกลไกการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท พร้อมทั้ง ดำเนินการจัดทำมาตรฐานตัวชี้วัดหลักสูตรในแพลตฟอร์มให้มีมาตรฐานคุณภาพตามหลักสากล โดยได้มีการนำมาตรฐานจากโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย (Thai Mooc) มาปรับใช้ และ ๒) คณะทำงานขับเคลื่อนฐานข้อมูล (Big data) ด้านการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา และพัฒนาฐานข้อมูล (Big data) ทางด้านการศึกษาโดยบูรณาการข้อมูลกับกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเอกชน และเครือข่ายด้านการศึกษาในต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ : ๑) การจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาควรมีเป้าหมายเพื่อเตรียมทรัพยากรมนุษย์เพื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นอกเหนือจากการตอบโจทย์การศึกษาในและนอกระบบสถานศึกษาหรือโรงเรียน ด้วยเหตุที่มีข้อจำกัดในการผลิตเนื้อหา (Content) ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

๒) ควรมีการจัดทำระบบฐานข้อมูล (Big data) ให้เป็นระบบภายใต้การเรียนรู้เดียวกันโดยประกอบไปด้วยระบบย่อยที่เชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อลดงบประมาณและลดความซ้ำซ้อนในการจัดทำระบบฐานข้อมูล (Big data)

๓) ควรพัฒนาให้เป็นรูปแบบการบริการแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้ (Platform for Learning Service) เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางที่เกี่ยวกับ Learning Resource Directory Portal กล่าวคือเป็นแหล่งรวมของเนื้อหา (Content) และการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์ คัดกรอง หรือแนะนำให้ผู้ที่สนใจ

เรียนรู้ให้สามารถมีทางเลือกและเข้าใจในเป้าหมายที่ได้จากการเรียนรู้ (Learning Outcome) ได้ชัดเจน อีกทั้ง นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่สูงกว่าในระบบการศึกษาปกติ

นอกจากนั้น รูปแบบของแพลตฟอร์ม ควรมีการจัดทำในรูปแบบแพลตฟอร์มสำหรับการเรียนรู้ (Platform Learning Service) โดยประกอบไปด้วย ๒ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรระดับย่อย (Micro Content) และหลักสูตรระยะสั้น (Short Time Content) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้ง จัดทำมาตรฐานตัวชี้วัดหลักสูตรเพื่อพัฒนาหลักสูตร (Content) ให้มีคุณภาพเทียบเท่าในระดับสากล

๔) การจัดรูปแบบแพลตฟอร์มควรมีการจัดกลุ่มหลักสูตร (Content) ให้เป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ พร้อมทั้ง จัดทำระบบเทียบหน่วยกิตหรือทักษะ (Skill) เมื่อนักเรียนนักศึกษาเรียนครบหลักสูตรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๕) ควรสร้างความร่วมมือและบูรณาการร่วมกับภาคเอกชน ทั้งในเรื่องการสนับสนุนทรัพยากรและสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมของสถาบันฯ

(๑๑) พิจารณารับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสภาพปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการแก้ไข

ความเป็นมา : สภาพปัญหาการผลิตครูและการพัฒนาครูที่มีความหลากหลายทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพยังไม่สอดคล้องกับความต้องการและแนวโน้มของการศึกษาและสังคม กลไกและระบบการผลิตครูและพัฒนาครู รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพครูที่แยกส่วนกันยังไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตัวแปรหรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูและพัฒนาครู ได้แก่ กลไกและระบบการคัดกรองและการใช้ครูที่แตกต่างกัน ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการและมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยแนวทางการผลิตและการพัฒนาครูต้องมุ่งเน้นให้บรรลุจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาตามรัฐธรรมนูญ หลักกฎหมาย หลักนโยบายและแผน และหลักวิชาการที่สอดคล้องกัน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กองส่งเสริมและพัฒนากำลังคน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

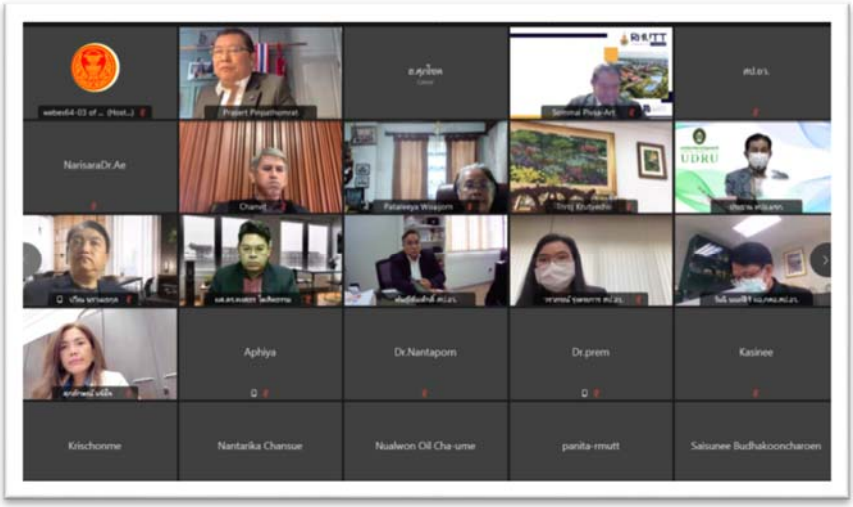

ผลการพิจารณา : โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผลิตและหน่วยงานผู้ใช้ครู ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และ กรุงเทพมหานคร (กทม.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูระบบจำกัดรับด้วยการประกันการมีงานทำ โดยคัดเลือกผู้เรียนในพื้นที่จากระบบกลางที่คัดเลือกพร้อมกันทั้งประเทศ ในระหว่างการศึกษาจะมีการพัฒนาและเพิ่มพูนศักยภาพในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน และเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครูในพื้นที่ตามภูมิลำเนาของผู้เรียน

เป้าหมายในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ ๑๐ รุ่น จำนวน ๔๘,๓๗๔ คน โดยบรรจุตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ ซึ่งการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ให้ดำเนินการเฉพาะระยะที่ ๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑ ดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการไปแล้วจำนวน ๘ รุ่น รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๓,๙๖๔ คน โดยบรรจุไปแล้วจำนวน ๕ รุ่น ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๑๔,๘๖๗ คน และอยู่ระหว่างศึกษาในสถาบันฝ่ายผลิตจำนวน ๓ รุ่น รวมทั้งสิ้น ๘,๑๖๔ คน ทั้งนี้ จะดำเนินการบรรจุเข้ารับราชการครูตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖ ต่อไป

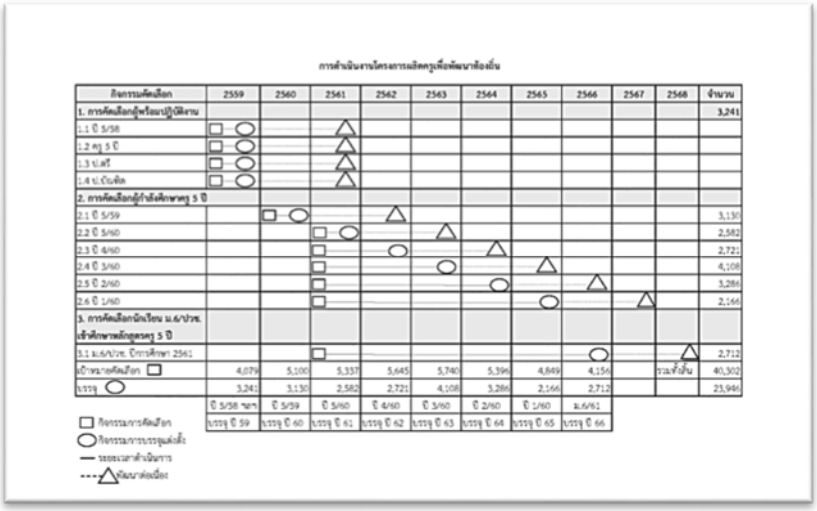

ข้อเสนอแนะ : โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการยกระดับการพัฒนาการศึกษาของประเทศ อย่างไรก็ตาม ควรพิจารณาทบทวนเพื่อปรับปรุงวิธีการดำเนินการหรือเป้าหมายของโครงการให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและสถานการณ์ด้านงบประมาณที่เปลี่ยนไป รวมถึงควรสำรวจความต้องการแท้จริงในสาขาวิชาชีพใหม่ ๆ ของแต่ละพื้นที่ นอกจากนั้นควรพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ เช่น ทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะช่างฝีมือ ทักษะด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

(๑๒) พิจารณาข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย และความสอดคล้องกับระเบียบวิธีการในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก

ความเป็นมา : นโยบายประเทศไทย 4.0 เน้นการพัฒนาประเทศด้วยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เน้นการพัฒนาประเทศด้วยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศเศรษฐกิจใหม่ (New Engines of Growth) และเป็นกลุ่มประเทศที่ประชากรมีรายได้สูง โดยเน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value–Based

Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยมีฐานคิดหลัก คือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่ การเน้นภาคบริการมากขึ้น เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบันไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องมีรายได้มากขึ้น และเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่มีอยู่ และรัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลาไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups บริษัทเกิดใหม่ที่มีศักยภาพสูง เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำไปสู่ High Value Services และเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง

การแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามยุทธศาสตร์ จะสามารถช่วยยกระดับคุณภาพให้ชัดเจนในเรื่องของการตอบยุทธศาสตร์ชาติ ทำให้เกิดตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์แนวทางที่เฉพาะสำหรับสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์และศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง นอกจากนี้ ยังกระตุ้นให้ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาไทยปฏิวัติหลักการคิด ปรับเปลี่ยนและทบทวนยุทธศาสตร์ ปรับปรุงรูปแบบและแนวทางการบริหารในองค์รวม มีการระดมสมองร่วมกันวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งความเข้มแข็งและโอกาสพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษา การเลือกทางเดินสู่การเป็นสถาบันอุดมศึกษาใน “Track” ต่างๆ ที่มีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) ระหว่างความต้องการของประเทศ นโยบาย ทิศทางของการพัฒนาอุดมศึกษา และสมรรถนะหลักของมหาวิทยาลัย เกิดการสร้างจุดเน้น (Focus) ของการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาในเรื่องที่เป็นจุดเด่นของสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถต่อยอดไปสู่ความสำเร็จในอนาคตของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง รวมถึงประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการใช้ทรัพยากรให้นำไปใช้สร้างคุณค่าที่แท้จริงให้แก่ประเทศ และปรับลดการดำเนินการในส่วนที่เกินความจำเป็นหรือไม่มีจุดเด่นด้านคุณภาพ

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : การจัดอันดับมหาวิทยาลัยในระดับโลก (World University Rankings) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของมหาวิทยาลัยทั้งในภาพรวม และเฉพาะเจาะจงในด้านต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์กลางหรือตัวชี้วัดซึ่งใช้ในการประเมินผลคะแนนและดำเนินการจัดอันดับมหาวิทยาลัยทั่วโลก ซึ่งสถาบันการจัดอันดับมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับการยอมรับในปัจจุบัน ได้แก่ Times Higher Education หรือ (THE) และ QS World University Rankings ซึ่งมีความแตกต่างกันในเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

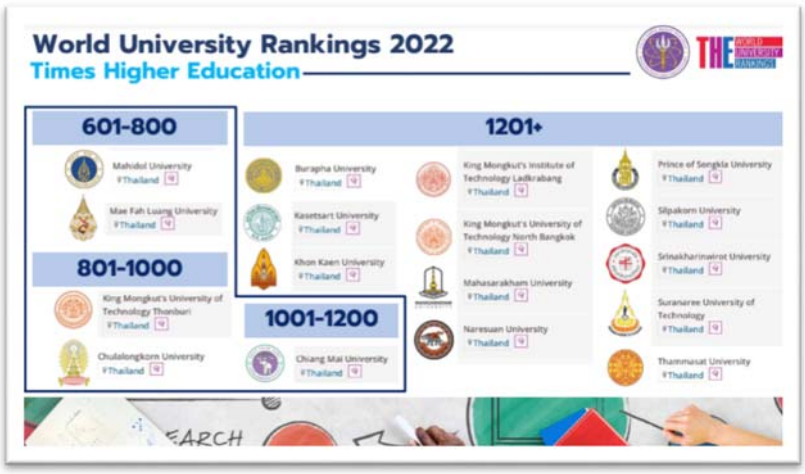

๑) Times Higher Education หรือ (THE) ประกอบด้วย สัดส่วนด้านวิชาการและการเรียนการสอน (Teaching) ร้อยละ ๓๐ สัดส่วนด้านความเป็นเลิศด้านการวิจัย (Research) ร้อยละ ๓๐ สัดส่วนด้านการยอมรับและเผยแพร่งานวิจัย (Citation) ร้อยละ ๓๐ สัดส่วนด้านความสนใจหรือดึงดูดผู้ศึกษาจากต่างประเทศ (International outlook) ร้อยละ ๗.๕ และสัดส่วนด้านการสร้างรายได้ในภาคอุตสาหกรรม (Industry income) ร้อยละ ๒.๕

๒) QS World University Rankings ประกอบด้วย สัดส่วนด้านชื่อเสียงด้านวิชาการ (Academic reputation) ร้อยละ ๔๐ สัดส่วนด้านความคิดเห็นของนายจ้างต่อผู้ที่จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษา (Employer reputation) ร้อยละ ๑๐ สัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษา (Faculty per student) ร้อยละ ๒๐ สัดส่วนงานผลงานทางวิชาการที่ได้รับการอ้างอิงต่อจำนวนอาจารย์ (Citation per faculty) ร้อยละ ๒๐ สัดส่วนอาจารย์ชาวต่างประเทศ (International faculty) ร้อยละ ๕ สัดส่วนนักศึกษาชาวต่างประเทศ (International student) ร้อยละ ๕

ทั้งนี้ โดยภาพรวมมหาวิทยาลัยไทย ได้รับการจัดอันดับในช่วง ๖๐๐ – ๘๐๐ จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นอกจากนั้น ส่วนใหญ่ได้รับการจัดอันดับที่ ๑,๒๐๐ ขึ้นไป ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงได้ทบทวนและหารือร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและนำไปสู่กระบวนการด้านการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย (Reinventing University) ต่อไป

ข้อเสนอแนะ : จากผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยเป็นเพียงตัวชี้วัดเบื้องต้นในการใช้ประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ควรมีการนำเกณฑ์ในแต่ละด้านของสถาบันการจัดอันดับมาพิจารณาเพื่อกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางและจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดจุดแข็งจุดอ่อน ตลอดจนเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริงของมหาวิทยาลัยไทย

๔.๓ พิจารณาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

(๑) พิจารณากำหนดแนวทางและกรอบการดำเนินงาน

ความเป็นมา : ได้มีการพิจารณาและหารือการกำหนดแนวทางและกรอบการดำเนินงาน

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : ได้ประชุมเพื่อพิจารณารับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ได้แก่ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สนช.) สำนักงานคณะกรรมาการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) (สทป.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) (สวก.) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) (สสน.) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท. – PMU A) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.)/ (PMU B) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) / (PMU C) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทน.) สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) (สซ.) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) (ศลช.) และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

ผลการพิจารณาศึกษา : จากการหารือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องข้างต้นพบว่าเรื่องของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมของประเทศเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องให้ความสำคัญในการศึกษา ติดตาม เร่งรัด การดำเนินการพัฒนาด้านการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพในทุกมิติ ตลอดจนจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะ โดยมุ่งเน้นให้ทุกฝ่ายรับรู้งานและปัญหาอุปสรรคของแต่ละหน่วยงาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) พิจารณาแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

ความเป็นมา : เนื่องจากการวิจัยและนวัตกรรมเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศและสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเทศที่พัฒนาแล้วจึงให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อการวิจัยและสร้างนวัตกรรมทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมถึงด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศิลปศาสตร์

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สนช.) หน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) หน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) หน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) (สวก.) และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขไทย (สวรส.)

ผลการพิจารณา : ประเทศไทยเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว โดยรัฐบาลตั้งเป้าหมายงบประมาณเพื่อการวิจัยไว้ประมาณร้อยละ ๑.๕ ของ GDP แต่ด้วยข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ทำให้ยังไม่สามารถเพิ่มงบประมาณเพื่อการวิจัยไปถึงจุดดังกล่าวได้ เพราะต้องใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาในเรื่องอื่น ๆ ของประเทศด้วย ซึ่งงบประมาณเพื่อการวิจัยแบ่งได้เป็น ๒ ส่วนหลัก คือจากหน่วยงานภาครัฐและจากภาคเอกชน ในส่วนของหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ในกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ทำหน้าที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งที่ผ่านมาภาคเอกชนลงทุนวิจัยและนวัตกรรมเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าภาครัฐ ๓ - ๕ เท่า แม้จะเป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง แต่ก็ช่วยในการพัฒนาประเทศทางอ้อม และช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยให้ดีขึ้น ซึ่งงบประมาณเพื่อการวิจัยมีความสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการวิจัยและสร้างนวัตกรรมแล้ว การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ตลอดจนการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่การวิจัยก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันเนื่องจากงบประมาณเพื่อการวิจัยเป็นเพียงตัวชี้วัด และเป็นเพียง input ของระบบวิจัย แต่ผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) คือส่วนสำคัญที่แท้จริง โดยในปี ๒๕๖๐ งบประมาณเพื่อการวิจัยของประเทศไทยประมาณร้อยละ ๑ ของ GDP ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของภาคเอกชน โดยได้รับแรงจูงใจจากมาตรการของภาครัฐคือลงทุนเพื่อการวิจัยสามารถลดหย่อนภาษีได้ร้อยละ ๓๐๐ และมาตรการภาษีเงินบริจาค ๒ เท่า เพื่อลดหย่อนภาษีสำหรับการบริจาคเงินให้แก่กองทุนเพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปัจจุบันสิทธิประโยชน์จะสิ้นสุดลงในปี ๒๕๖๒ แต่เนื่องจากเป็นมาตรการสำคัญที่ช่วยกระตุ้นการลงทุนด้านการวิจัยพัฒนานวัตกรรมของประเทศเพื่อช่วยให้สามารถดำเนินการผลักดันการพัฒนาเทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมภาคเอกชนได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ งบประมาณเพื่อการวิจัยของประเทศต่อ GDP ที่ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนของภาคเอกชน เป็นผลมาจากมาตรการดังกล่าว ประกอบกับการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคมตามมาตรการภาษีดังกล่าวโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอกแล้ว พบว่ามูลค่าผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อต้นทุนรวมของบริษัทที่ภาครัฐให้การลดหย่อนภาษี หรือ BC ratio ได้ถึง ๑๙.๔ เท่า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่าของมาตรการดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ : พิจารณาเห็นควรเสนอให้กระทรวงการคลังพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการด้านภาษี ดังนี้

๑) ควรขยายเวลามาตรการภาษีร้อยละ ๓๐๐ เพื่อการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม (ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๙)

๒) ไม่ควรจำกัดมูลค่าโครงการที่ผู้ประกอบการยื่นเสนอ สำหรับวิธีการ self - declaration ของมาตรการภาษีร้อยละ ๓๐๐

๓) ควรขยายเวลาสิทธิประโยชน์ ๒ เท่า ของมาตรการภาษีเงินบริจาคเข้ากองทุนวิจัยพัฒนา และนวัตกรรม (ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๙)

พร้อมทั้งเสนอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

๑) เนื่องจากงบประมาณสนับสนุนการวิจัยมีจำนวนน้อย จึงควรแสวงหาความร่วมมือกับภาคเอกชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการในการสร้างแรงจูงใจทุกรูปแบบทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อให้ภาคเอกชนทั้งขนาดใหญ่และขนาดกลางได้ลงทุนด้านวิจัยและนวัตกรรมเพิ่มขึ้น

๒) ภารกิจหน้าที่ รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรม และการติดตามประเมินผลของหน่วยงานควรจะมีการเผยแพร่เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสาธารณชนได้เข้าใจถึงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวกับการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

๓) ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จแล้วนั้น ควรจะต้องมีการเผยแพร่ให้มากขึ้นว่าสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร และมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม หรือไม่ อย่างไร

๔) เนื่องจากงบประมาณการวิจัยและนวัตกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ถูกปรับลดเป็นจำนวนมาก จนไม่เพียงพอที่จะมีผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาประเทศ จึงเสนอให้มีการพิจารณาให้เกิดความชัดเจนว่าภาครัฐลงทุนเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมกี่เปอร์เซ็นต์ของ GDP และภาคเอกชนควรลงทุนเท่าไร โดยมีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนทั้งขนาดกลางและขนาดใหญ่ ลงทุนวิจัยมากขึ้น เช่น ลงทุนวิจัยสามารถหักภาษีได้ร้อยละ ๓๐๐ บริจาคเงินเข้ากองทุนการวิจัยหักภาษีได้ร้อยละ ๒๐๐ เป็นต้น

๕) สำหรับการวิจัยด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ โดย สทป. ควรมีความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น อาทิ สทวช. สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะด้าน เป็นต้น

๖) ควรมีตัวแทนจากภาคเอกชน ได้แก่ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ร่วมกำหนดนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้วย เนื่องจากเป็นสถาบันหลักทางอุตสาหกรรม การผลิต การค้า และบริการของประเทศ โดยภาคเอกชนลงทุนการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าภาครัฐมาก ซึ่งเป็นทั้งผู้ใช้กำลังคนที่ผลิตจากสถาบันอุดมศึกษา และเป็นผู้วิจัยและสร้างนวัตกรรม

๗) ควรมีการสื่อสารที่ดีขึ้นต่อสาธารณะให้เกิดความเข้าใจที่ง่าย ชัดเจน รวมทั้งมีตัวอย่างจากการวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมหรือสิ่งแวดล้อมได้ จะเป็นส่วนช่วยในการตอบคำถามของสังคมได้มากขึ้นถึงประโยชน์ของการวิจัยและสร้างนวัตกรรม

๘) เมื่อดำเนินงานวิจัยแล้วควรจะได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งด้านการค้าการตลาด และขณะเดียวกันจะทำอย่างไรให้การลงทุนวิจัยไม่เป็นเบี้ยหัวแตก และเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

๙) ต้องสร้างเศรษฐกิจฐานราก โดยมีการวิจัยด้านอาหาร การเกษตร และการท่องเที่ยวเป็นตัวขับเคลื่อน และมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์กับคนไทยมากที่สุด

๑๐) ควรมีการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มคนที่เป็นเจ้าของพื้นที่กับนักวิจัย เพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นเป็นตัวเลือกที่เหมาะสมเป็นเสมือนตัวเร่งให้เกิดนวัตกรรมทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของน้ำ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล ซึ่งระบบโครงการและการกำหนดกิจกรรมถูกจำกัดด้วยงบประมาณ การจะดำเนินงานควรยึดศาสตร์พระราชา คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ต้องลงไปในพื้นที่และให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมคือได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการขยายงานโดยไม่มีความซ้ำซ้อนได้มากขึ้น และควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประมวล issue base และ area base โครงการที่ดีควรมีการยึดโยงกับ global warming ควรมีการคิดวิเคราะห์โดยกระบวนการวิจัยเชิงระบบ ทั้งระดับโลกและระดับประเทศ ระดับพื้นที่และชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งจะได้มีการหารือร่วมกันต่อไป และหากมีคลัง best practice เกี่ยวกับเรื่องน้ำที่สามารถ access ได้ง่าย ก็จะเกิดประโยชน์เป็นอย่างมาก

๑๑) สำหรับเรื่องยางพารา ปัจจุบันได้มีการดำเนินงานวิจัยเพียงพอหรือไม่สำหรับการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งการวิจัยพันธุ์พืชทนแล้ง ทนเค็ม

๑๒) ปัจจุบันการจัดโครงสร้างภายในหน่วยงาน บางหน่วยงานของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมยังไม่แล้วเสร็จ รวมทั้งคณะกรรมการที่สำคัญบางคณะก็ยังแต่งตั้งไม่แล้วเสร็จ ประกอบกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นระบบใหม่ของประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ และพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ก็เพิ่งประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ความล่าช้าต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้การขับเคลื่อนการวิจัยและสร้างนวัตกรรมของประเทศยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มรูปแบบ นอกจากนี้ผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ได้ดำเนินการปรับแผนงบประมาณกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตาม program 17 เพื่อตอบสนองต่อการแก้ปัญหาวิกฤติของประเทศ ดังนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๖ ของงบประมาณในกองทุนฯ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒,๓๖๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๗ ของงบประมาณเสนอตั้งรอบ pre-ceiling โดยมี**ประเด็นการวิจัยระยะเร่งด่วน**: pandemic containment และ crisis management เพื่อสามารถควบคุมจำกัดการแพร่ระบาดและบรรเทาผลกระทบของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ให้มากที่สุด

ในระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือน โดยกำหนดกรอบการทำงานด้านการวิจัยและนวัตกรรมในระยะ ๓ – ๖ เดือน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจ และได้มาซึ่งข้อเสนอเชิงนโยบายในการควบคุมจำกัดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) และจัดการภาวะวิกฤติแบบบูรณาการ ทั้งด้านการแพทย์สาธารณสุข และเศรษฐกิจสังคม เพื่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (policy implementation) ที่สามารถใช้งานได้อย่างเหมาะสมและทันการ **ประเด็นการวิจัยระยะปานกลาง:** health & human security และ post crisis management เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพึ่งตัวเองทางการแพทย์และธำรงความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตของประชาชนและความมั่นคงทางสังคมหลังภาวะวิกฤติ โดยกำหนดกรอบการทำงานด้านการวิจัยและนวัตกรรมในระยะ ๓ ปี เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจ และได้ข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการหลังภาวะวิกฤติแบบบูรณาการทั้งด้านการแพทย์ สาธารณสุข และเศรษฐกิจสังคม **ประเด็นการวิจัยระยะยาว :** sustainability และ health - economic - societal development เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและพัฒนาทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจและสังคม

(๓) พิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการนำงานวิจัยไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาทรัพยากรน้ำของประเทศ

ความเป็นมา : การจัดสรรทุนวิจัยควรมีการจัดตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญศึกษาแนวทางร่วมกันเพื่อให้เกิดการวิจัยที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย สนับสนุนการวิจัยเพื่อให้เกิดความรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ ขณะเดียวกันควรมีช่องทางเผยแพร่การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะ โดยประเด็นที่สำคัญ คือ การพัฒนาเชิงพื้นที่ซึ่งมีขอบข่ายที่กว้างมาก หากสามารถใช้ระบบและกลไกการวิจัยเพื่อนำความรู้ทางวิชาการออกมาใช้จะก่อให้เกิดการพัฒนาได้ และควรสร้างความมั่นใจว่ากลไกการจัดการและการจัดสรรทุนวิจัย รวมถึงการติดตามประเมินผลการวิจัยที่ดี จะก่อให้เกิดความเชื่อถือจากทุกภาคส่วน ทั้งนี้ การบริการจัดการในแต่ละหน่วย PMU ถือว่ามีความสำคัญและมีเป้าหมายที่จะให้ผลงานวิจัยมีคุณภาพ คุณค่า และเกิดการพัฒนา โดยระบบและวิธีการจัดการทุนวิจัยมีความสำคัญมากซึ่งก่อให้เกิดงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในที่สุด

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.)/ (PMU B)

ผลการพิจารณา : เห็นว่าแนวทางการสนับสนุนการจดสิทธิบัตรและขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับผลงานวิจัยและนวัตกรรมของคนไทยทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการใช้งบประมาณดำเนินการ และความคืบหน้าของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญานั้น การวิจัยและสร้างนวัตกรรมจะต้องสามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาต้องบูรณาการร่วมกัน ภาครัฐต้องกำหนดทิศทางและนโยบายที่จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และผลักดันให้เกิดการวิจัยและการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเข้มแข็งและจริงจัง สร้างความตระหนัก ความสำคัญ ความจำเป็นสิทธิประโยชน์ของการยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาแก่นักวิจัย ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ตลอดจนเสริมสร้างความรู้และพัฒนาให้เยาวชนของชาติมีทักษะในการวิเคราะห์เป็นระบบ (critical thinking) ตั้งแต่ยังวัยเยาว์เพื่อเป็นรากฐานในการเป็นนักวิจัยและสร้างนวัตกรรมของประเทศในอนาคต นอกจากนี้ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมควบคู่กับการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ของประเทศ ควรคำนึงถึงการพัฒนากำลังคนและมีการวิจัยต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่า และทำอย่างไรให้คนไทยมีความคิดเชิงระบบ ให้มีการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพมนุษย์ คือพัฒนาทักษะตั้งแต่เด็กจนเข้า

มหาวิทยาลัย จนจบปริญญา และเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรม ซึ่งต้องมีการสื่อสารที่ดีแก่สาธารณชน และคาดว่าการดำเนินงานของ บพค. จะเกิดความก้าวหน้าเชิงรูปธรรมก่อนปี ๒๕๖๕ และมีข้อสังเกตว่า เรื่องการแก้ปัญหาความยากจนจะมีโครงการที่เสนอจากกระทรวงต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก หากสามารถบูรณาการกันจะช่วยลดความซ้ำซ้อนและลดการใช้งบประมาณลงด้วย นอกจากนี้การพัฒนาเชิงพื้นที่ของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ จะเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างเป็นจำนวนมาก ถ้าให้มีการรายงานเกี่ยวกับธรรมาภิบาล และมีการเผยแพร่ในระบบสารสนเทศดิจิตอลและตรวจสอบได้ จะเกิดความโปร่งใสมากขึ้น และหากสามารถทำให้ประชาชนในพื้นที่รวมทั้งชุมชนนวัตกรรมมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการพัฒนาเชิงพื้นที่ อาจเป็นคณะอนุกรรมการใน อบต. หรือ อบจ. จะช่วยตรวจสอบการดำเนินการพัฒนาเชิงพื้นที่ได้เป็นอย่างดี และเห็นว่าควรเตรียมการพัฒนากำลังคนอย่างต่อเนื่องรวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาได้เต็มศักยภาพ และให้มีผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ ผลงานต่าง ๆ ควรจะร่วมมือกับเอกชนเพื่อผลิตเชิงพาณิชย์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ควรจัดลำดับความสำคัญของงาน เพื่อทำให้หน่วยงานใหม่สามารถเป็น one-stop service เพื่อจะได้สามารถตอบสนองความต้องการของภาคเอกชนด้วย

ข้อเสนอแนะ :

๑) การจัดทำโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โดยส่วนมากยังเน้นเพียงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เท่านั้น ควรมีการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ (Quality Infrastructure: QI) มากขึ้นด้วย

๒) ในการจ้างงานบัณฑิตจบใหม่ของ อว.เพื่อเก็บข้อมูลแรงงานต่างด้าว ฐานข้อมูลนี้หน่วยงานใดจะดูแลต่อไปเพราะจะเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศและระบบสาธารณสุข ซึ่งควรมีการใช้ AI ในการบริหารจัดการแรงงานต่างชาติ

๓) ควรนำเสนอโครงการให้น่าสนใจ มองถึงผลประโยชน์ได้ชัดเจนและให้มีผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนผลิตเชิงพาณิชย์ (Co - investment) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๔) Strategic direction ของหน่วยงานในระบบ ววน. ในกระบวนการจัดสรรทุนและการรายงานผลยังไม่ค่อยสอดคล้องกัน และในเรื่อง technology transfer จะทำอย่างไรให้มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์มากขึ้น

๕) ในการดำเนินการจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาตลอดเวลา โดยเฉพาะการพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และควรมีการผนวกกระบวนการคิด (System Thinking) และสร้างขั้นตอนการดำเนินงาน (Process) ที่ชัดเจน เนื่องจากมีผู้ที่มีส่วนได้เสียจำนวนมากและหลายระดับ (multi-stakeholder, multi-level)

(๔) พิจารณารายละเอียดร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....

ความเป็นมา : เพื่อแก้ปัญหาอุปสรรคและกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้สามารถบังคับใช้กับหน่วยงานให้ทุน ผู้รับทุน และผู้รับโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการรับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานให้ทุนของรัฐได้อย่างบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

ผลการพิจารณา : ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปประเทศ ตามนัยของรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ฉ ด้านเศรษฐกิจ โดยประโยชน์ละความคุ้มค่าของการออกกฎหมาย คือ ๑)ภาคเอกชนสามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อยอด เข้าสู่กระบวนการเชิงพาณิชย์ และสร้างให้เกิดมูลค่าเพิ่มของทรัพย์สินทางปัญญา สินค้า บริการและนวัตกรรม ๒) เกิดธุรกิจนวัตกรรม (Spin off, Start up) จากการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ สร้างรายได้ให้นักวิจัย ผู้ประกอบการนวัตกรรม สร้างผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ ๓) สร้างให้เกิดแรงจูงใจต่อการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยและนักวิจัย และงานวิจัยและนวัตกรรมตรงกับความต้องการของตลาดมากขึ้น โดย ครม. ได้เห็นชอบร่างที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

ข้อเสนอแนะ : ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจเชิงบวกของประเทศอย่างมากจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยที่การวิจัยและนวัตกรรมเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ผ่านมาภาครัฐได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมมาอย่างต่อเนื่อง แต่โดยที่ผู้รับทุน หรือนักวิจัยไม่สามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้ด้วยข้อจำกัดด้านกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ส่งผลให้ไม่มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น เพื่อให้มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ทั้งการต่อยอดการวิจัยและต่อเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม และเป็นแรงจูงใจให้มีการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพิ่มขึ้น สมควรกำหนดให้ผู้รับทุนหรือนักวิจัยสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่เกิดจากเงินสนับสนุนของภาครัฐได้ มีกลไกการบริหารจัดการและติดตาม การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งกำหนดมาตรการบังคับใช้สิทธิโดยรัฐ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างประโยชน์ของผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมและประโยชน์ส่วนรวม โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมขึ้น

(๕) พิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับภาพรวมการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ แผนการดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลภาพรวมระบบนวัตกรรมของไทย ดัชนีชี้วัดด้านนวัตกรรม และผลงานสำคัญที่ได้ดำเนินการแล้ว รวมถึงแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการนำผลงานไปใช้ประโยชน์

ความเป็นมา : การขับเคลื่อนประเทศด้วยนวัตกรรมจะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมสำหรับรับมือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตภายหลังวิกฤตการระบาดของไวรัสโคโรนา-๒๐๑๙

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) (NIA)

ผลการพิจารณา : การขับเคลื่อนประเทศไปสู่ประเทศฐาน “นวัตกรรม” สนช. มุ่งเน้นขับเคลื่อนเชิงระบบให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีประเด็นการขับเคลื่อนสำคัญ ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) การพัฒนาผู้ประกอบการนวัตกรรม โดยสร้างผู้ประกอบการนวัตกรรมไทยที่มีศักยภาพในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ๒) การพัฒนานวัตกรรมในระดับพื้นที่ โดยส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมในระดับพื้นที่ อาทิ งานวิจัย ห้องปฏิบัติการโรงงานต้นแบบ ผู้เชี่ยวชาญและองค์ความรู้ ๓) การพัฒนานวัตกรรมด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง โดยสร้างนวัตกรรมที่มีศักยภาพในการเติบโตจากการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยอาศัยองค์ความรู้และงานวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานวิจัย

ข้อเสนอแนะ : งานของ สนช. ที่ผ่านมาถือว่าเป็นการส่งเสริมการเติบโตของนวัตกรรมได้เป็นอย่างดีแต่การจะมุ่งสู่การเป็นประเทศฐานนวัตกรรม (Innovation Nation) ยังจำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนและสนับสนุนอย่างเข้มข้นเพื่อให้เกิดการกระจายตัวและการยกระดับศักยภาพด้านนวัตกรรมของประเทศในวงกว้างมากยิ่งขึ้น สนช.จึงควรยกระดับบทบาทการทำงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) การขับเคลื่อนเชิงงบประมาณเพื่อให้เกิดการขยายผลและการสร้างผลกระทบในวงกว้าง

๒) การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและจุดมุ่งเน้นที่ชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องบริบทการให้ทุนสนับสนุนด้าน ววน. ในปัจจุบัน

๓) การเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการข้อมูลด้านนวัตกรรมของประเทศอย่างเป็นระบบ

ซึ่งเรื่องของนวัตกรรมมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย นำไปใช้กับทุกเรื่อง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสื่อสารให้ประชาชนและสังคมรับรู้ว่านวัตกรรมที่สามารถลงทุนให้เกิดผลตอบแทนและเป็นประโยชน์ มีความคุ้มค่าต่อการลงทุนคืออะไรในมิติใด ซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการคิดอย่างเป็นระบบ (Critical Thinking) มีเหตุและผล มีการใช้เงินลงทุนเพื่อเกิดการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและอาชีพอย่างยั่งยืน

(๖) พิจาณาความคืบหน้าเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยยางพาราเพื่อการพัฒนาภาคการเกษตร การนำงานวิจัยด้านยางพาราไปใช้ประโยชน์ในมิติต่าง ๆ ทั้งการต่อยอดการวิจัยและต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ การสร้างความร่วมมือระดับชาติและระดับนานาชาติ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

ความเป็นมา : มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดและส่งเสริมการวิจัยด้านยางพาราของประเทศ

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (MTEC) กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัท สยามวิจัยและนวัตกรรม จำกัด (Siam Research and Innovation)

ผลการพิจารณา : จากการประชุมหารือร่วมกันกับหน่วยงานต่าง ๆ พบว่าปัจจุบันมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนงบประมาณการวิจัยด้านยางพาราและมีผลงานวิจัยเป็นจำนวนมาก ซึ่งเห็นว่าควรมีการสนับสนุนให้เกิดการทำงานร่วมกันทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในเชิงเศรษฐกิจและพาณิชย์ ผลักดันการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน ก่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้าง สามารถสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาเทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่ของผลิตภัณฑ์ยางพารา เกิดมูลค่าเพิ่มกับอุตสาหกรรมยางพารา เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป และเนื่องจากยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ

ข้อเสนอแนะ : ควรให้มีการกำหนดจัดการสัมมนาเรื่องยางพาราเพื่อเป็นข้อมูลเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของการวิจัยเรื่องยางพาราและให้ความสำคัญในการสนับสนุนการวิจัยเชิงระบบให้ครบถ้วน เน้นเรื่อง Product และ Marketing Research ซึ่งการสร้างความยั่งยืน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคการผลิตยางพาราของประเทศไทย จะต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้กลไกการทำงานระหว่างหน่วยงานเกิดความเชื่อมโยง การมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนข้อมูลในแต่ระยะของการทำงาน ทั้งนี้ ควรมีแพล็ตฟอร์มระดับชาติเรื่องยางพารา และจะจัดการสัมมนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับยางพารา เพื่อให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ โดยจะเป็นความร่วมมือของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนเชิงการวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับยางพารา เสนอรัฐบาลในโอกาสต่อไป

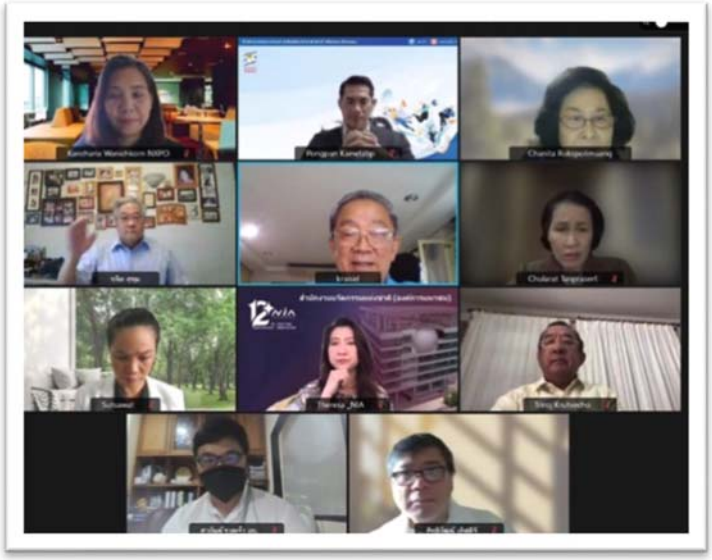

(๗) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. .... เป็นการล่วงหน้า

ความเป็นมา : ปัจจุบันขณะนี้ประเทศไทยอยู่ระหว่างการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีเข้าสู่เทคโนโลยีใหม่ รวมทั้งเทคโนโลยีอวกาศใหม่ ๆ ไม่เพียงแต่ดาวเทียมเท่านั้น ยังมีการหลอมรวมเทคโนโลยีอวกาศกับเทคโนโลยีดิจิตอลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยไม่มีองค์กรกลางในการดูแลการประกอบกิจการอวกาศ พร้อมทั้งยังขาดหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจดทะเบียนวัตถุอวกาศ การจัดการอุบัติเหตุทางอวกาศ รวมถึงกิจกรรมทางอวกาศอื่น ๆ ยังไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบอย่างชัดเจน ซึ่งพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. .... จะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบกิจการอวกาศของประเทศไทยในอนาคต ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านกิจการอวกาศให้แก่ประเทศ ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (โดยกองกิจการอวกาศแห่งชาติ) มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับกิจการอวกาศร่วมกับสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พร้อมทั้ง ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจการอวกาศในอนาคต และเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายกิจการอวกาศแห่งชาติ และสนับสนุนงบประมาณในด้านกิจการอวกาศ

หน่วยงานที่มาให้ข้อมูล : เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ผลการพิจารณา : คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีภารกิจที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการอวกาศ ๔ ภารกิจหลัก ได้แก่ ๑) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่และคลื่นวิทยุคมนาคมในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือในกิจการวิทยุโทรคมนาคม และพิจารณาสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม ๒) มีอำนาจหน้าที่ดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมจำพวกดาวเทียมสื่อสารในประเทศและต่างประเทศ ดาวเทียมสื่อสารขนาดเล็กที่ใช้วงโคจรต่ำ ๓) ดำเนินการในฐานะหน่วยงานอำนวยการของรัฐที่มีอำนาจในการบริหารกิจการสื่อสารระหว่างประเทศกับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศอื่น รัฐบาลและหน่วยงานต่างประเทศ ตามที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสทช. หรือตามที่รัฐบาลมอบหมาย รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของรัฐเพื่อให้มีดาวเทียมหรือให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และ ๔) จัดสรรเงินรายได้ให้แก่กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยกองทุนดังกล่าวมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมถึงการพัฒนาบุคลากร การคุ้มครองผู้บริโภค การดำเนินการให้ประชาชนได้รับการบริการอย่างทั่วถึง ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนพัฒนา

สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์และสนับสนุนการใช้คลื่นความถี่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยคณะกรรมการบริการกองทุนดังกล่าวเป็นเอกเทศไม่ได้ขึ้นตรงกับ กสทช.

ข้อเสนอแนะ : ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต ดังนี้

๑) มาตรา ๑๘ การกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการของผู้อำนวยการ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกผู้อำนวยการมาชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือทำรายงานเสนอ ควรมีแนวทางการติดตามและประเมินผลโดยวัดจากผลลัพธ์และผลกระทบ (Outcome base and impact base) เพื่อให้เกิดความยั่งยืน พร้อมทั้ง ติดตามและประเมินผลการบริหารแบบธรรมาภิบาล (Good governance)

๒) ควรมีการสร้างบรรยากาศหรือกลไก (ecosystem) ที่จะสนับสนุนธุรกิจรายเล็ก ธุรกิจใหม่ (Start up) ให้เข้าถึงการขอใบอนุญาตประกอบกิจการอวกาศ เพื่อดำเนินกิจการอวกาศในอนาคต

๓) มาตรา ๒๐ (๔) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการอวกาศให้เป็นไปตามนโยบายและแผนกิจการอวกาศ ควรมีการระบุให้ชัดเจนว่าเป็นผู้ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนผู้ดำเนินโครงการรายอื่น ๆ หรือเป็นผู้ดำเนินการวิจัยและพัฒนา พร้อมทั้ง ควรมีการหารือร่วมกับ สกสว. ในส่วนงบการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๔) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายอวกาศแห่งชาติ ควรมีการระบุให้ชัดเจนว่าเป็นกรรมการในเชิงนโยบาย หรือเป็นผู้กำหนดกฎระเบียบ พร้อมทั้ง คณะกรรมการนโยบายอวกาศควรมีผู้แทนของภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง และในส่วนระยะเวลาในการดำเนินงานของคณะผู้บริหาร ผู้อำนวยการ กรรมการควรมีการปรับลดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งหรือไม่

๕) ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับกิจการอวกาศของหน่วยงานเดิมก่อนที่จะออกพระราชบัญญัติดังกล่าวเกี่ยวกับความขัดแย้งของกฎหมาย (Conflict of Laws)

ทั้งนี้ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้มีการรวบรวมไว้แล้ว และทาง สทอภ. จะจัดทำข้อมูลชี้แจงไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

๔.๔ ด้านการบูรณาการระหว่างการอุดมศึกษา และการวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์

(๑) เรื่องการพิจารณาข้อมูลกฎหมายและกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงแผนการดำเนินโครงการของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับการบูรณาการในด้านการอุดมศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ที่จะนำไปใช้ในภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนภาคอุตสาหกรรม

หน่วยงานที่ให้ข้อมูล : สำนักนิติการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผลการพิจารณา : แนวทางการดำเนินงานของกระทรวงในการส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงฯ และภาคส่วนต่าง ๆ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโดยได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ ซึ่งพบว่าปัจจุบันการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันเท่าที่ควร มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน หลักสูตร หรือรายวิชาที่มีการเรียนการสอนไม่สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ การนำผลงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์ในภาคส่วนต่าง ๆ เกิดขึ้นน้อย ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่ได้พิจารณาศึกษา ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ๒) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๔) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อเสนอแนะ : การเร่งรัดการใช้บังคับของกฎหมายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

- กฎหมายที่เป็นช่องว่างระหว่างการวิจัยและการอุดมศึกษา กำหนดความชัดเจนรูปแบบงานวิจัยที่ช่วยส่งเสริมมุ่งเป้าหมายงานวิจัยที่ก่อให้เกิดรายได้และการลงทุนด้านสาขาวิจัยที่ขาดแคลน / รายได้ค่าตอบแทนนักวิจัย

- กฎหมายด้านกองทุนวิจัย ปัญหาความซ้ำซ้อนในระเบียบของหน่วยงานการเบิกจ่ายงบประมาณกองทุนวิจัยฯ เสนอแนะให้ดำเนินการจัดทำระเบียบการบริหารจัดการและเบิกจ่ายในมาตรฐานรูปแบบกลาง เพื่อความสะดวกในการเบิกจ่ายและไม่ส่งผลกระทบต่อกฎ ระเบียบอื่น ๆ

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาบุคลากรการกำหนดมาตรฐานการประเมินผลงานของบุคลากรมหาวิทยาลัย ทบทวนการปฏิรูประบบราชการภายในมหาวิทยาลัย

(๒) เรื่องการพิจารณาศึกษาข้อมูลรายละเอียดกลุ่มผลงานวิจัยและผลงานวิจัยที่ช่วยผลักดันงานเชิงพาณิชย์และวิสาหกิจชุมชน ซึ่งมีประเด็นด้านการจัดสรรงบประมาณในกองทุนงบวิจัยและนวัตกรรมให้ผู้ประกอบการชุมชน ผู้วิจัยโครงการได้รับการเงินทุนในการวิจัยเพื่อช่วยสนับสนุนการสร้างรายได้พัฒนาธุรกิจทรัพยากรในชุมชน

หน่วยงานที่ให้ข้อมูล : สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะ : ควรแก้ไขเรื่องปัญหาความซ้ำซ้อนในโครงการวิจัยที่มีความคล้ายคลึงกัน การวิจัยในประเภทหรือผลิตภัณฑ์เดียวหลายหน่วยงานดำเนินการไปทิศทางเดียวกันทำให้ผู้ประกอบการไม่ได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด จึงเสนอแนะให้มีการร่วมบูรณาการของหน่วยงานเน้นความโดดเด่นและความสามารถที่ถนัดของหน่วยงาน เช่น มหาวิทยาลัยมีความสามารถในด้านการจัดสรรบุคลากร พัฒนาศักยภาพบุคลากร การนำงานวิจัยและนวัตกรรมไปต่อยอดความรู้ รวมถึงการพิจารณาความซ้ำซ้อนของการใช้งบประมาณในงานวิจัย เพื่อสร้างความทั่วถึงให้กับผู้วิจัยในทุกพื้นที่ได้สร้างความร่วมมือในรูปแบบเครือข่ายงานวิจัย และศึกษาความต้องการงานวิจัยในพื้นที่ตามความเหมาะสมในด้านที่ทรัพยากร ศักยภาพของชุมชน

(๓) เรื่องการพิจารณาศึกษาแนวทางการสนับสนุน ส่งเสริมและผลักดันผู้ประกอบการ SMES รุ่นใหม่ กรอบการพัฒนากำลังคนและแผนความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต แนวทางโครงการสนับสนุน ส่งเสริมและผลักดันผู้ประกอบการ SMES แนวทางการส่งเสริมผู้ประกอบการการพัฒนาและสร้างมูลค่า ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนในเชิงพาณิชย์ การพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนและผสานการต่อยอดงานวิจัยและนวัตกรรมให้เกิดรายได้อันเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ

หน่วยงานที่ให้ข้อมูล : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SMEs BANK) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน ธนาคารออมสิน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ : การพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิจัยที่ช่วยยกระดับและต่อยอดทางธุรกิจของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนแนวทางการสนับสนุน ส่งเสริมและผลักดันผู้ประกอบการ SMEs รุ่นใหม่ กรอบการพัฒนากำลังคนและแผนความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต แนวทางโครงการสนับสนุน ส่งเสริมและผลักดันผู้ประกอบการ SMEs แนวทางการส่งเสริมผู้ประกอบการการพัฒนาและสร้างมูลค่า ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนในเชิงพาณิชย์ การพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนและผสานการต่อยอดงานวิจัยและนวัตกรรมให้เกิดรายได้อันเป็น

ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ ซึ่งพบว่ามีสภาพปัญหาของหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในหลายประเด็นที่เป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อน ดังนี้

๑) ศึกษาข้อมูลความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและข้อมูลศักยภาพการผลิตบุคลากรของมหาวิทยาลัย เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลให้เกิดประโยชน์ในการเสนอแนะต่อโครงการที่เกี่ยวกับการบูรณาการ

๒) การกำหนดเป้าหมายและกระบวนการดำเนินงานของโครงการในแต่ละจังหวัดอย่างชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อลดความซ้ำซ้อนและประหยัดงบประมาณ ควรให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ/มหาวิทยาลัยในพื้นที่เป็นตัวเชื่อมกับชุมชน ผลักดันสินค้าในแต่ละจังหวัดไม่ให้เหมือนกัน พร้อมทั้งให้ภาคเอกชนได้ร่วมหารือให้ความเห็นในการแนะนำโครงการ การกำหนดนโยบายที่จะสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้เกิดประโยชน์

๓) ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ/มหาวิทยาลัยในพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคจังหวัดหากมีการร่วมขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน โดยการเริ่มต้นจากมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนภูมิภาคที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนในท้องถิ่นพร้อมทั้งต่อยอดความรู้

ในการพัฒนาการตลาดการขายสินค้าให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดจะช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจได้

(๔) เรื่องการพิจารณาศึกษากรอบการสร้าง model การพัฒนาองค์ความรู้หรือการจัดการความรู้ ไปใช้ประโยชน์กับชุมชน และสังคมในการสร้างอาชีพเพื่อสร้างรายได้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจยุค COVID -19 ตลอดจนการพัฒนาการเรียนรู้ให้กับเยาวชนนอกระบบการศึกษาในชุมชนให้เข้าถึงอาชีพเพื่อสร้างความมั่นคงในอนาคต โดยมีการขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายคือ การใช้นวัตกรรมเพื่อก่อให้เกิดผลิตผลเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการใช้นวัตกรรมเพื่อชุมชนมาเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์และออกแบบนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาชุมชนซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาทางด้านการวิจัยที่นำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดการแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น โดยเน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน แนวคิดสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมของชุมชนและท้องถิ่น โดยความต้องการแก้ปัญหาในชุมชนโดยมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก และมีการต่อยอดองค์ความรู้จากภูมิปัญญาของท้องถิ่น รวมถึงมีการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมจากการเรียนรู้และการทดลองปฏิบัติจริง

การสร้างต้นแบบของการพัฒนาเพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ปัญหาระดับประเทศ โดยได้พิจารณาจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดนำร่องในการสร้างต้นแบบ ของการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ มีความหลากหลายทางสภาพพื้นที่ วัฒนธรรม และอาชีพ กอปรกับในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มีเยาวชนประชากรวัยแรงงานกลับมายังภูมิลำเนาจำนวนมาก และไม่สามารถประกอบอาชีพในพื้นที่เดิม คนรุ่นใหม่ไม่นิยมทำการเกษตร สาเหตุสำคัญคือยังขาดองค์ความรู้ ขาดเทคโนโลยี และนวัตกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ยังมีรูปแบบในการประกอบอาชีพเดิมจึงไม่สามารถสร้างอาชีพใหม่ หรือพัฒนาอาชีพเดิมให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ โดยมีวัตถุประสงค์ ได้แก่ ๑) เพื่อการขับเคลื่อนแผนงานวิจัย : การจัดการความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชนเชิงพื้นที่ยุค COVID-19 บนฐานเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กระบวนการบูรณาการแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์ ให้ไปสู่

เป้าหมายและความสำเร็จ และ ๒) เพื่อส่งเสริมและประสานการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยการบูรณาการแบบมีส่วนร่วม และมุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งมีหลักในการดาเนินงานใน ๔ ส่วน คือ ๑) การบูรณาการ ๒) การมีส่วนร่วม และความร่วมมือ ๓) การส่งเสริมการเรียนรู้ และ ๔) ความพอเพียง โดยมีโครงการที่จะขับเคลื่อนการดำเนินการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน ๗ โครงการ ได้แก่

๑) การขับเคลื่อนการบูรณาการแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจฐานราก ยุคการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงชุมชน และสังคม : กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

๒) การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพโคเนื้อในเขตเทือกเขาหลวงฝั่งตะวันตก จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓) การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเพิ่มผลผลิต กระบวนการแปรรูป และสร้างเครือข่ายผู้ผลิตพริกไทยในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

๔) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของเกษตรกรผู้เลี้ยงปูขาว

๕) การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการปลูกพริกตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๖) การสร้างความมั่นคงทางสุขอนามัยของชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วย ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ

๗) การถ่ายทอดองค์ความรู้การตกแต่งภูมิทัศน์ในชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยนเรศวร โครงการวิจัยบูรณาการแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจฐานรากยุคไวรัส COVID – 19 โดยการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงชุมชนและสังคม : กรณีศึกษาเขตพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่

๑) แผนงานในการบริหารขับเคลื่อนการบูรณาการแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจฐานรากยุคไวรัส COVID – 19 โดยการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงชุมชนและสังคม : กรณีศึกษาเขตพื้นที่ภาคเหนือ ดำเนินการโดยรองศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อุปไมยอธิชัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

๒) โครงการการจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตองุ่นไชน์มัสแคท เชิงพาณิชย์ ดำเนินการโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์พีระศักดิ์ ฉายประสาท คณบดีคณะเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร

๓) โครงการการจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนหลงลับแลและหมอนทองเชิงพาณิชย์ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ดำเนินการโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์พีระศักดิ์ ฉายประสาท คณบดีคณะเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร

๔) โครงการการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้การเตรียมตำรับโฟมล้างมือ จากสารสกัดเปลือกแมคคาเดเมียเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ชุมชน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ดำเนินการโดย นางสาวณัฐกานต์วดี คำภิระแปง คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

๕) โครงการการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตน้ำยาทำความสะอาดอเนกประสงค์จากสารสกัดเปลือกส้มเกลี้ยงเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ชุมชน อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ดำเนินการโดย นางสุภาวดี พาหิระ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โครงการการจัดการความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อยกระดับธุรกิจรังนกบ้านไทย ในยุค COVID - 19 เพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ การดำเนินการแบบมีส่วนร่วม ในระดับนโยบายและการบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงานในพื้นที่กลุ่มอุตสาหกรรมท้องถิ่น พร้อมปัจจัยในด้านอื่น ๆ ที่จะช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรในพื้นที่ให้เป็นโครงการต้นแบบในการพัฒนาไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ต่อไป จำนวน ๖ โครงการ ได้แก่

๑) โครงการการจัดการความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อยกระดับธุรกิจรังนกบ้านไทยในยุค COVID - 19 เพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ดำเนินการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยชาติ สึงตี สำนักวิชาพหุภาษาและการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

๒) โครงการมาตรการทางกฎหมายในการบริหารจัดการการประกอบธุรกิจบ้านนกแอ่นกินรัง ดำเนินการโดย นางสาวอมรรัตน์ อำมาตเสนา สำนักวิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

๓) โครงการรัฐ ทุนนิยม ผู้คนกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรม : กรณีศึกษาเปรียบเทียบธุรกิจรังนกบ้านในประเทศไทยและอินโดนีเซีย ดำเนินการโดย นายทรรศนะ นวลสมศรี สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

๔) โครงการอุตสาหกรรมโรงล้างรังนกไทย ดำเนินการโดย นายเกษม จันทร์ดา นักวิจัยอิสระ (สกสว.) จากโครงการวิจัยรังนกไทย

๕) โครงการองค์ความรู้พฤติกรรมนกแอ่นกินรังในบ้านรังนกประเทศไทย ดำเนินการโดย นายกิตติ ปักเข็ม นักวิจัยอิสระและเจ้าของตึกรังนกจังหวัดนครศรีธรรมราช

๖) โครงการนวัตกรรมควบคุมระบบบ้านนกแบบดิจิทัล ดำเนินการโดย นายนิรัญ เลขสุข นักวิจัยอิสระ (สกสว.) จากโครงการวิจัยฟาร์มนกนางแอ่นกินรัง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โครงการขับเคลื่อนเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมโดยอาศัยความโดดเด่นของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์ของการเสริมสร้างศักยภาพด้านสินค้าชุมชนและสมรรถนะภาคการให้บริการมูลค่าสูงของประชาชนด้วยกิจกรรมทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์ เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจระดับชุมชนในยุคไวรัส COVID – 19 ผ่านโครงการจัดการความรู้ กิจกรรมการท่องเที่ยวและการวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงชุมชนและสังคม : กรณีศึกษาเขตพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๑๑ โครงการ ได้แก่

๑) โครงการขับเคลื่อนเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมโดยอาศัยความโดดเด่นของ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์ของการเสริมสร้างศักยภาพด้านสินค้าชุมชน และสมรรถนะภาคการให้บริการมูลค่าสูงของประชาชนด้วยกิจกรรมทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์ เพื่อแก้ไขปัญหา

เศรษฐกิจระดับชุมชนในยุคไวรัส COVID – 19 ผ่านโครงการจัดการความรู้ กิจกรรมการท่องเที่ยวและการวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงชุมชนและสังคม : กรณีศึกษาเขตพื้นที่ภาคกลาง

๒) โครงการย่อยที่ ๑ บริหารและขับเคลื่อนแผนงานวิจัย

๓) โครงการย่อยที่ ๒ ศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่ของจังหวัดนครนายก ในมิติศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศักยภาพด้านผลไม้และสมุนไพร ศักยภาพด้านทักษะความสามารถ ในการบริการมูลค่าสูง

๔) โครงการย่อยที่ ๓ พัฒนาด้านการจัดการความรู้และเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ (Startup)

๕) โครงการย่อยที่ ๔ พัฒนาด้านการจัดการความรู้และเสริมสร้างทักษะการให้บริการมูลค่าสูงด้วยการนวดแผนไทย

๖) โครงการย่อยที่ ๕ พัฒนาด้านการจัดการความรู้ การสร้างความโดดเด่นของแบรนด์และการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับมะยงชิด

๗) โครงการย่อยที่ ๖ พัฒนาด้านการจัดการความรู้ การสร้างความโดดเด่นของแบรนด์และการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับผลไม้ที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ ได้แก่ กระท้อน มะดัน ขนุน มะนาวแป้น

๘) โครงการย่อยที่ ๗ พัฒนาด้านการจัดการความรู้ การสร้างความโดดเด่นของแบรนด์และการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสมุนไพรเกี่ยวกับความงาม

๙) โครงการย่อยที่ ๘ พัฒนาด้านการจัดการความรู้ การสร้างความโดดเด่นของแบรนด์และการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสมุนไพรเกี่ยวกับการบำรุงสุขภาพและประกอบการ นวดแผนไทย

๑๐) โครงการย่อยที่ ๙ พัฒนาด้านการจัดการความรู้ และสร้างสื่อเชิงบูรณาการ สำหรับประชาสัมพันธ์ถึงความโดดเด่นของสินค้าและบริการของจังหวัดนครนายก

๑๑) โครงการย่อยที่ ๑๐ ประเมินและถอดบทเรียนโครงการการขับเคลื่อนเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วมโดยอาศัยความโดดเด่นของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์ของการเสริมสร้างศักยภาพด้านสินค้าชุมชนและสมรรถนะภาคการให้บริการมูลค่าสูงของประชาชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โครงการแผนงานวิจัยรักษ์แม่น้ำนครชัยศรีอย่างยั่งยืน โครงการการกำกับแผนงานและดูแลโครงการย่อย เพื่อประกอบการพิจารณา จำนวน ๖ โครงการ ได้แก่

๑) โครงการแผนงานวิจัยรักษ์แม่น้ำนครชัยศรีอย่างยั่งยืน

๒) โครงการย่อยที่ ๑ การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการเตรียมวัตถุดิบจากผักตบชวา สำหรับผลิตพลังงานและนำไปใช้ประโยชน์อื่นแบบไร้ขยะเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๓) โครงการย่อยที่ ๒ การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตน้ำมันชีวภาพจากสารไพโรไลซิสในผักตบชวา

๔) โครงการย่อยที่ ๓ ผักตบชวาวัชพืชไร้ค่าสู่การออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยอัตลักษณ์จังหวัดนครปฐม

๕) โครงการย่อยที่ ๔ การพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนร้านอาหารและร้านจำหน่ายสินค้าเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากชุมชน จังหวัดนครปฐม

๖) โครงการย่อยที่ ๕ การพัฒนากิจกรรม CSR และอาชีพสปาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) ในจังหวัดนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โครงการกระบวนการนวัตกรรมต้นแบบกล้วยหอมทองสู่การยกระดับและเพิ่มมูลค่าเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โครงการกระบวนการนวัตกรรมและดูแลโครงการย่อย เพื่อประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๑ โครงการ ได้แก่

๑) โครงการกระบวนการนวัตกรรมต้นแบบกล้วยหอมทองสู่การยกระดับและเพิ่มมูลค่าเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

๒) โครงการย่อยที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและจำหน่ายกล้วยหอมทอง เพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนอย่างยั่งยืน

๓) โครงการย่อยที่ ๒ แนวทางการสร้างผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ (Young Entrepreneurs) โดยใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าธุรกิจกล้วยหอมทองในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

๔) โครงการย่อยที่ ๓ การพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าและมาตรฐานการผลิตเพื่อความปลอดภัยในการส่งออกผลิตภัณฑ์กล้วยหอมทองของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

๕) โครงการย่อยที่ ๔ การพัฒนานวัตกรรมและกระบวนการผลิตภัณฑ์คลีนซิ่งเจล เอสเซนต์ครีมบำรุงผิวหน้า เซรั่มสลีปปิ้งมาร์กจากสารสกัดกล้วยหอมทอง เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ภาคอีสานตอนบนตามศาสตร์พระราชาสู่การแก้ปัญหาความยากจนบนพื้นฐานทรัพยากรวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

๖) โครงการย่อยที่ ๕ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อาหารเชิงสุขภาพจากแป้งกล้วยหอมทองเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

๗) โครงการย่อยที่ ๖ การพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ไลฟ์สไตล์จากเศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรแปรรูปกล้วยหอมทองของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

๘) โครงการย่อยที่ ๗ แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมร้านค้าเกษตรแปรรูปกล้วยหอมทองของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

๙) โครงการย่อยที่ ๘ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกล้วยหอมทองเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในทางการแข่งขันและการส่งออกของกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

๑๐) โครงการย่อยที่ ๙ นวัตกรรมการตลาดดิจิทัลต้นแบบกล้วยหอมทองไทยแปรรูปสู่การส่งออกระดับโลก

๑๑) โครงการย่อยที่ ๑๐ ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกล้วยหอมทองเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในทางการแข่งขันและการส่งออกของกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

มหาวิทยาลัยนเรศวร (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕) โครงการการจัดการองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจชุมชนเชิงพื้นที่ และลดความเหลื่อมล้ำภายในสังคมโดยใช้กระบวนการบูรณาการแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์ : กรณีศึกษาเขตพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๑๒ โครงการ

๑) โครงการย่อยที่ ๑ การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเพื่อการส่งออก

๒) โครงการย่อยที่ ๒ การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตส้มโอ เพื่อการส่งออก

๓) โครงการย่อยที่ ๓ การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมะปรางหวานและมะยงชิด

๔) โครงการย่อยที่ ๔ การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตส้มแม่สินเชิงพาณิชย์

๕) โครงการย่อยที่ ๕ การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมะพร้าวน้ำหอมเชิงพาณิชย์

๖) โครงการย่อยที่ ๖ การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผงผักออร์แกนิคชนิดรวมบรรจุกระป๋องที่ได้จากโรงเรือนเพาะเลี้ยงพืชภายใต้สภาวะปิดเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ชุมชน อ.เมือง จ.พิษณุโลก

๗) โครงการย่อยที่ ๗ การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตครีมขัดผิวผสมเมล็ดมะม่วงหิมพานต์และการสร้างแผนธุรกิจออนไลน์เพื่อจัดจำหน่ายสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านหาดไก่ต้อย อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

๘) โครงการย่อยที่ ๘ การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสบู่ยับยั้งแบคทีเรียจากสารสกัดเปลือกส้มโอเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ชมรมอนุรักษ์พัฒนาและแปรรูปส้มโอสายพันธุ์ท่าข่อย อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

๙) โครงการย่อยที่ ๙ การวัดปริมาณสารแอนโดรกราโฟไลด์และความเป็นพิษต่อเซลล์ปกติของสารสกัดฟ้าทะลายโจรจาก ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ เพื่อใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพด้วยตนเองในช่วงการแพร่กระจายของไวรัสโควิด 19

๑๐) โครงการย่อยที่ ๑๐ การพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้การเตรียมซีรั่มจาก สารสกัดเปลือกแมคคาเดเมีย เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ชุมชน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

๑๑) โครงการย่อยที่ ๑๑ การพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้การเตรียมสเปรย์ ปรับอากาศฆ่าเชื้อผสมสารสกัดฟ้าทะลายโจร

๑๒) โครงการย่อยที่ ๑๒ เศรษฐกิจหมุนเวียนและลดการเกิดหมอกควันด้วยระบบการเกษตรให้ปลอดวัสดุเหลือใช้จากเปลือกข้าวโพด ในพื้นที่ตำบลคันโช้ง อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

มหาวิทยาลัยทักษิณ โครงการอุปกรณ์กำจัดเชื้อโรคโดยใช้โอโซนสำหรับโรงพยาบาลสนามในจังหวัดพัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราช

๑) โครงการย่อยที่ ๑ การบริหารจัดการกระบวนการขับเคลื่อนโครงการสร้างนวัตกรรมโอโซนเพื่อโรงพยาบาลสนามและส่งมอบเทคโนโลยีสู่ชุมชน

๒) โครงการย่อยที่ ๒ นวัตกรรมเครื่องกำจัดเชื้อโรคที่อยู่บนพื้นผิวโอโซนผสานกับเทคโนโลยี UVC สาหรับโรงพยาบาลสนาม

๓) โครงการย่อยที่ ๓ อุปกรณ์กำจัดเชื้อโรคในบริเวณพื้นที่ปิดด้วยโอโซนสำหรับโรงพยาบาลสนาม

๔) โครงการย่อยที่ ๔ อุปกรณ์บำบัดน้ำเสียจากโรงพยาบาลด้วยโอโซน

๕) โครงการย่อยที่ ๕ อุปกรณ์กำจัดเชื้อโรคจากขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาลสนามด้วยโอโซน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการเพิ่มมูลค่านวัตกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีระบบอุปสงค์และอุปทานยั่งยืนบนฐานทรัพยากรชีวภาพท้องถิ่นของไทยในรูปแบบเครือข่าย Digital TWIN เพื่อเป็นต้นแบบเศรษฐกิจ BCG ของไทยสู่ทั่วโลก

ผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการ ในภาพรวมสำหรับโครงการวิจัยในการพัฒนาองค์ความรู้ถ่ายทอดให้กับชุมชน จากการร่วมลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นของกลุ่มมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ได้รับทราบประเด็นที่จากภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรม กลุ่มมหาวิทยาลัยซึ่งเห็นปัญหาการขาดแคลนบุคลากร การผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะพร้อมรองรับกับการเติบโตกับอุตสาหกรรมใหม่ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จึงเห็นควรเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาหลักสูตรโครงการพัฒนาทักษะระยะสั้น เพื่อพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถศักยภาพ upskill ให้กับบัณฑิตและผู้ประกอบการรายใหม่ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายกลุ่มมหาวิทยาลัยในการสร้างหลักสูตรการศึกษาตามมาตรฐานที่สามารถสร้างรายได้ ให้กับภาคเศรษฐกิจและภาคอุตสาหกรรมในอนาคต

การพัฒนาส่งเสริมงานวิจัยนวัตกรรมต้องเน้นสนับสนุนงานที่สามารถต่อยอดสร้างรายได้ทางธุรกิจและการพัฒนาดึงศักยภาพความโดดเด่นของวิสาหกิจชุมชน ภาคเอกชนจากการลงพื้นที่การวิจัยของมหาวิทยาลัยยังขาดความหลากหลาย จึงควรกำหนดงานวิจัยและนวัตกรรม ๓ ประเภท ได้แก่ งานวิจัยที่ร่วมกับรัฐบาล งานวิจัยที่ร่วมกับมหาวิทยาลัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ภาคเอกชนในท้องถิ่น

เพื่อตอบโจทย์อาชีพรายได้ การยกระดับการบริหารงานวิจัยเชิงบูรณาการที่ตอบโจทย์ประเทศ เน้นเรื่องเกษตร อาหาร เกษตรแปรรูป การสนับสนุนนวัตกรรม smart farm และการยกระดับอุตสาหกรรมการบริการและการท่องเที่ยว การพัฒนางานวิจัยกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางขนาดใหญ่ ประเภทอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมการผลิตหุ่นยนต์และกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเพื่อตอบสนองแรงงานสมัยใหม่ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมาธิการจะดำเนินการจัดทำ platform เพื่อเป็นแม่แบบนำผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยว และการบริการที่เป็นจุดเด่นของแต่ละท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

๑) การสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรม การพัฒนาอุตสาหกรรม STARTUP ต้นแบบด้วยผลิตภัณฑ์ที่เป็นจุดเด่นที่ก่อให้เกิดรายได้ที่มีเอกลักษณะในเฉพาะถิ่นแต่ละภูมิภาค ควรจะมีการกำหนดเป้าหมายและกระบวนการดำเนินงานของโครงการในแต่ละจังหวัดอย่างชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและประหยัดงบประมาณ ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยในพื้นที่ และสถาบันการศึกษาเป็นตัวเชื่อมกับชุมชน ผลักดันสินค้าในแต่ละจังหวัดไม่ให้เหมือนกัน พร้อมทั้งให้ภาคเอกชนได้ร่วมหารือให้ความเห็นในการแนะนำโครงการ การกำหนดนโยบายที่จะสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้เกิดประโยชน์

๒) การสร้างเครือข่ายผ่านมหาวิทยาลัยกลุ่มหลักของภูมิภาค กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มเอกชนและหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อเป็นศูนย์บ่มเพาะอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน การสร้างหลักสูตรอบรม โดยแบ่งตามภูมิภาคบูรณาการงานวิจัยจากภูมิภาคร่วมมือกัน ลดปัญหาความซ้ำซ้อนในงานวิจัยและนวัตกรรมที่ต่อยอดให้เกิดรายได้และแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ชุมชนในแต่ละภูมิภาค

๓) การสนับสนุนเสนอแนะประเด็นการพัฒนางานวิจัย งบประมาณ การส่งเสริมศักยภาพทักษะของคนให้รองรับตลาดแรงงานในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและอุตสาหกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๔) การดำเนินการสร้าง community base เป็นเป้าหมายของหลายหน่วยงานที่ได้รับผิดชอบตามนโยบายของรัฐบาล โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้รับผิดชอบในส่วนของมาตรฐานสินค้า ยกระดับมาตรฐานร่วมกับมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา และสำนักงานการวิจัยแห่งชาติเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิจัยในส่วนพื้นที่และได้บูรณาการกระบวนการดำเนินงานรูปแบบพร้อมสนับสนุนงบประมาณการวิจัย

๕) การพัฒนาและสนับสนุนโครงการที่เปิดโอกาสให้กับวิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งได้เสนอแนะประเด็นการขยายการส่งเสริมรูปแบบการค้าผ่านระบบออนไลน์ เพื่อเปิดโอกาสทางการตลาดและนำสินค้าที่โดดเด่นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการผลักดันร่วมกับโครงการของธนาคารออมสินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการพัฒนาสินค้าและการบริการให้เศรษฐกิจชุมชนได้เติบโตและเป็นแนวทางการเพิ่มรายได้และเศรษฐกิจต่อไป

๖) การสร้างต้นแบบการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและการท่องเที่ยวชุมชนโดยเป้าหมายมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคชุมชนเพื่อขับเคลื่อนเป็นต้นแบบขยายผลสู่มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง ๓๘ แห่ง

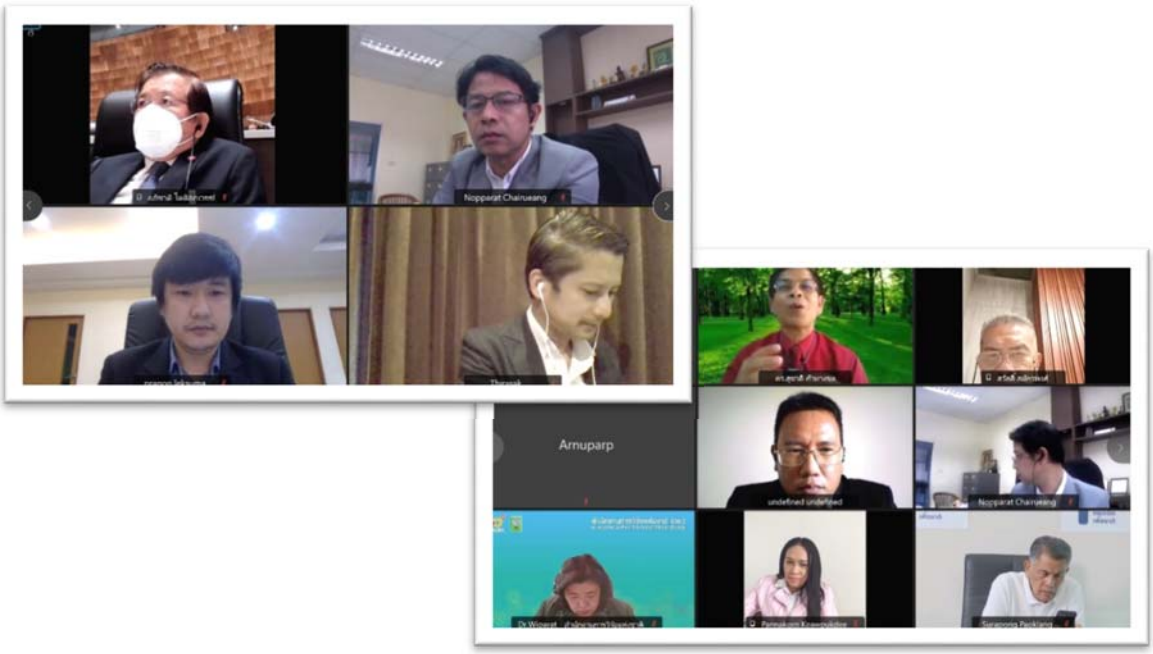

๔.๕ การติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูป ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

(๑) แนวทางและกรอบการดำเนินงาน ดังนี้

๑) รวบรวมข้อมูลการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยดำเนินการทั้งในมิติข้อมูลเดิมที่เคยมีการจัดทำและรวบรวมไว้แล้ว และในมิติของการรับฟังความเห็นตลอดจนรวบรวมข้อมูลใหม่ที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน

๒) วิเคราะห์ข้อมูลทั้ง ๒ มิติจากข้อ ๑ เพื่อให้ได้ฐานข้อมูลที่ทันสมัย มีความถูกต้องแม่นยำและอยู่ในลักษณะที่เข้าใจง่ายสามารถนำไปสังเคราะห์จัดทำแนวทางข้อเสนอแนะต่อไปได้

๓) สังเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมด เพื่อให้สามารถนำเสนอแนวทางในเชิงข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมและมีความเป็นไปได้จริงในการปฏิบัติสำหรับการปฏิรูปประเทศ

๔) ศึกษาผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศของคณะรัฐมนตรีที่แจ้งความคืบหน้าต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุก ๓ เดือน เพื่อให้เกิดความพร้อมต่อคณะกรรมาธิการ ในการอภิปรายการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับอีก ๓ อนุกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษาฯ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา ๒) คณะอนุกรรมาธิการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม และ ๓) คณะอนุกรรมาธิการบูรณาการแบบมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์

๕) พิจารณาผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศของคณะรัฐมนตรีร่วมกับคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ในคณะกรรมาธิการสามัญคณะต่าง ๆ ของวุฒิสภา และกำหนดแนวทางร่วมกันในคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อใช้ประกอบการอภิปรายในที่ประชุมวุฒิสภาเมื่อคณะรัฐมนตรีนำเสนอความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศทุก ๓ เดือน

(๒) ผลการดำเนินงาน

๑) ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้พิจารณา (๑) ร่างสรุปการแบ่งมอบความรับผิดชอบของคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา (ในประเด็นหลักและประเด็นสนับสนุน) ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และ (๒) ร่างสรุปการแบ่งมอบความรับผิดชอบของคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา (ในประเด็นหลักและประเด็นสนับสนุน) ในแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความรับผิดชอบหลักและสนับสนุนในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ แล้วนำเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาแต่ละคณะ แล้วแจ้งผลการพิจารณามายังคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งได้พิจารณาเอกสารดังกล่าวเสร็จแล้ว ซึ่งมีข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวให้สอดคล้องต่อภารกิจหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และแจ้งผลการพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมาธิการ เพื่อส่งไปยังคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒) รวบรวมกฎหมาย กฎ ระเบียบ เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ดังนี้

๒.๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ) ได้แก่ มาตรา ๕๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๒๕๗ มาตรา ๒๕๘ จ และมาตรา ๒๗๐

๒.๒) พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๓) พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๔) สรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้แก่ ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ๒) แผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน บวกกับแผนปฏิรูป ๒ ด้าน (ปฏิรูปการศึกษาและปฏิรูปการตำรวจ) ๓) แผนแม่บท

ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ฉบับ ๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ ๒๐ ปี และ ๕) ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม ๒๐ ปี

๒.๕) แผนการปฏิรูปด้านการศึกษา

๒.๖) รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการศึกษา และการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) เรื่องการปรับตัวของอุดมศึกษาไทยต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ๒) เรื่องแนวทางการจัดอาณาบริเวณศึกษา (area studies) ของสถาบันอุดมศึกษา ๓) เรื่องการปฏิรูปอุดมศึกษา และ ๔) เรื่องแนวทางการบริหารการอุดมศึกษา: การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา

๓) ดำเนินงานเกี่ยวกับแผนการปฏิรูปประเทศซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ โดยแบ่งการดำเนินงานพิจารณาศึกษาและติดตามการปฏิรูปประเทศออกเป็น ๒ มิติ ได้แก่

๓.๑) ด้านกฎหมาย

พิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับกฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรอง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และเอกสารวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๓.๒) ด้านเนื้อหา

ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจหน้าที่และอำนาจในด้านการปฏิรูปประเทศ ดังจะจำแนกเป็นหัวข้อต่อไป ดังนี้

๔) ด้านการอุดมศึกษา (ภาพรวม)

๔.๑) จัดทำ Infographic เกี่ยวกับภารกิจหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมถึงข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรอง ทั้งนี้ ได้เสนอต่อคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแล้ว อยู่ระหว่างการปรับปรุงความเรียบร้อยสมบูรณ์ หากเสร็จสมบูรณ์แล้วก็จะนำไปเผยแพร่เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลในวงงานคณะกรรมาธิการให้เห็นภาพรวมเกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้กระชับชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๔.๒) ขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๔.๒.๑) เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสภาการศึกษา ขอข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผล ความเป็นมา และเจตนารมณ์รายมาตราของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

๔.๒.๒) เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำ

๔.๒.๓) เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงกระทรวงการอุดมศึกษาฯ และสำนักงานสภาพัฒน์ฯ ขอข้อมูลความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา

๔.๓) พิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ทุกรอบ ๓ เดือน โดยเฉพาะแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และมีข้อสังเกต ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแจ้งผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๔) พิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ โดยมีข้อสังเกต ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแจ้งผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๕) เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เป็นประจำอยู่เสมอ เพื่อร่วมและเปลี่ยนความคิดเห็น ปัญหาและอุปสรรค รับทราบแนวทางดำเนินการกับคณะกรรมาธิการ เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันและดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ในการดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ภายใต้ภารกิจหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา

๔.๖) เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ พิจารณาให้ความเห็นต่อรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ (เดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๓) และรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ (เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓) เพื่อจัดทำผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด เสนอต่อคณะกรรมาธิการ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมาธิการ ตสร. ต่อไป

๔.๗) เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ พิจารณาระบบการให้ตำแหน่งทางวิชาการระดับอุดมศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง

๔.๘) เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔ พิจารณาแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ อันเป็นผลจากสถานการณ์โควิด-๑๙ เพื่อจัดทำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔.๙) เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ พิจารณาให้ความเห็นต่อโครงการ “มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ” เพื่อเสนอต่อคณะกรรมาธิการดำเนินการต่อไป

๔.๑๐) เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ – ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ พิจารณาให้ความเห็นต่อแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) และสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมาธิการดำเนินการต่อไป

๔.๑๑) เมื่อวันที่ ๙ - ๒๔ เมษายน ๒๕๖๔ พิจารณาประเด็นหัวข้อเพื่อการศึกษาเรื่องความเหลื่อมล้ำทางสังคม ในมิติด้านการอุดมศึกษา

๔.๑๒) เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม - ๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ พิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ (เดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓)

๔.๑๓) เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พิจารณาให้ข้อคิดเห็นในประเด็นบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาต่อสถานการณ์โควิด-๑๙ ระลอกใหม่

๔.๑๔) เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ พิจารณาเสนอประเด็นคำถามหรือข้อหารือของคณะกรรมาธิการต่อการเข้าพบรัฐมนตรีกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมาธิการดำเนินการต่อไป

๔.๑๕) เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ พิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ (เดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมาธิการดำเนินการต่อไป

๔.๑๖) เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ พิจารณาผลการศึกษาของคณะทำงานศึกษาวิจัยความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔.๑๗) เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๔ พิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ใหม่

๔.๑๘) เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ พิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อมาตรฐานอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา (Professional Standard Framework) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมาธิการดำเนินการต่อไป

๕) ด้านการอุดมศึกษา (ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา)

จากการพิจารณาศึกษา รวบรวมข้อมูลผ่านเอกสารวิชาการ เอกสารราชการ ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง การเชิญบุคคลหรือผู้แทนหน่วยงานมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ปัญหาและอุปสรรค แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของไทยมีความสัมพันธ์กับความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุข ด้านสังคม ความเหลื่อมล้ำจากสภาวะและวัฒนธรรมในครอบครัว ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แม้ว่าทิศทางระดับนานาชาติ รัฐธรรมนูญ และกรอบนโยบายของรัฐจะมีการกำหนดแนวทางเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ แล้วก็ตาม แต่การดำเนินการในทางปฏิบัติก็ยังคงประสบปัญหาและอุปสรรค ไม่อาจขับเคลื่อนนโยบายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างเต็มที่

ภาพรวมของการดำเนินการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา จากข้อมูลเดือนกันยายน ๒๕๖๒ พบว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อมาข้อมูลเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ พบว่ามีการดำเนินการในกิจกรรมหรือโครงการบางส่วนบ้างแล้ว เช่น การจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พัฒนาครูด้านการสอนผู้พิการ พัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) อย่างไรก็ตาม โครงการหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการแล้วนั้นยังไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญเพียงพอต่อการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในภาพรวมทั้งประเทศ อีกทั้งจากเอกสารรายงานในรอบเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ยังขาดข้อมูลการรายงานความคืบหน้าด้านการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อมูลเชิงสถิติจากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ ระบุว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีรายได้สูงสุด มีรายได้มากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีรายได้น้อยสุด ๑๙.๘๒ เท่า เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก ๑๙.๒๙ เท่าในปี ๒๕๖๐ สะท้อนให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำในด้านเศรษฐกิจในมิติของรายได้ ยังคงมีความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้น จึงเป็นภารกิจที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดต่อความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

นอกจากนี้ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางขับเคลื่อนในการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจพบว่า การจ้างงานและภาคธุรกิจส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๒ อยู่ในภาคการเกษตร ซึ่งแม้ว่าจะมีศักยภาพในการแข่งขันสูงแต่อยู่ในช่วงการเติบโตต่ำ แต่ประเทศไทยก็ไม่อาจละทิ้งภาคการเกษตรเนื่องจากเป็นภาคที่มีประชากรส่วนใหญ่ ลำดับถัดมาคืออุตสาหกรรมอาหารร้อยละ ๖ ซึ่งใช้แรงงานประมาณร้อยละ ๑๘ – ๒๐ แสดงว่าที่เหลือเป็นการใช้ระบบอัตโนมัติ ถัดมาคือภาคการท่องเที่ยวร้อยละ ๑๘ ซึ่งมีศักยภาพในการเติบโตสูง และถัดมาคือด้านสุขภาพ ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวได้นำมากำหนดเป็นกิจกรรมที่มีนัยสำคัญ (Big Rock) ๔ ประการ ได้แก่ ๑) การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน ๒) การยกระดับอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อปรับขีดความสามารถเกษตรกร ๓) การยกระดับแรงงานฝีมือให้ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม ๔) การจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะทางธุรกิจ (Business Incubation Center) ทั้งนี้ การขับเคลื่อนให้กิจกรรมที่มีนัยสำคัญ (Big Rock) เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องมีระยะเวลานานเพียงพออย่างเหมาะสมในการติดตามผลที่ได้ดำเนินการลงไป จึงไม่อาจติดตามผลสัมฤทธิ์ได้ภายในระยะเวลาอันสั้น

ในส่วนของระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย (Thai University Central Admission System: TCAS) แม้ว่ามีการกำหนดรูปแบบในการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไว้หลากหลายรูปแบบ แต่คณะอนุกรรมาธิการมีความเห็นว่าระบบ TCAS บางรูปแบบยังไม่สามารถลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่ยากจนได้อย่างแท้จริง เป็นเพียงการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนฐานะปานกลางหรือสูงเท่านั้นที่ไม่ต้องชำระค่าใช้จ่ายในการสมัครสอบหลายรอบ ยกตัวอย่างเช่น มีสมมติฐานหลายประการว่าเด็กนักเรียนที่ใช้รูปแบบที่ ๑ แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นเด็กนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจเหนือกว่าเด็กนักเรียนยากจน มีการจ้างบุคคลอื่นจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) มีเวลาเตรียมตัวในการสะสมผลงานอย่างเพียงพอ ซึ่งจะแตกต่างกับเด็กนักเรียนยากจนที่จะต้องช่วยเหลือครอบครัว

ในการทำมาหากิน ทำให้ไม่มีเวลาหรือมีทรัพยากรอย่างเพียงพอในการสะสมผลงานระหว่างที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เด็กนักเรียนที่ยากจนจะมีค่าเสียโอกาสสูงจากการสะสมผลงานของตน เพราะเสียโอกาสในการช่วยเหลือครอบครัวของตนทำมาหากิน อีกทั้งในขณะที่เด็กนักเรียนที่มีฐานะดีสามารถทำกิจกรรมเด่นต่าง ๆ ได้ เช่น ประกวดร้องเพลง หรือแข่งขันกิจกรรมต่าง ๆ แต่เด็กนักเรียนยากจนขาดโอกาสทำกิจกรรมเด่น ๆ เหล่านี้ ดังนั้น หาก TCAS ในรูปแบบแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือ TCAS รูปแบบใดมีจุดอ่อนหรือไม่ได้ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้มากอย่างที่ควร ก็ควรจะลดสัดส่วนของ TCAS รูปแบบนั้นให้น้อยลง หรือหากจะกำหนดให้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) มีสัดส่วนที่สูงก็ควรกำหนดให้สามารถระบุผลงานที่เป็นการกระทำความดีลงในแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ได้ ซึ่งเป็นส่วนที่สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด อีกประเด็นหนึ่งคือต้นทุนที่เกิดขึ้นจากระบบ TCAS จำนวน ๕ รูปแบบดังกล่าว ว่าใครจะเป็นผู้แบกรับต้นทุนดังกล่าวซึ่งอาจไม่ใช่ต้นทุนในรูปของตัวเงิน กล่าวคือ เป็นทั้งต้นทุนในการสะสมแฟ้มผลงาน (Portfolio) ต้นทุนในการสมัครสอบแล้วสละสิทธิ์ในภายหลัง ต้นทุนค่าสมัครสอบวัดพื้นฐานภาษาต่างประเทศเพื่อใช้สมัครในบางสาขาวิชา ที่ยังคงเอื้อประโยชน์แก่เด็กนักเรียนที่มีฐานะดี

สำหรับประเด็นการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์นั้นก็ยังไม่อาจลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้อย่างแท้จริง เนื่องจากเด็กนักเรียนที่ยากจนพิเศษก็ไม่มีแม้แต่โทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่จะเข้าถึงการเรียนการสอนหรือแสดงความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ ตลอดจนการกำหนดคุณสมบัติบางประการ เช่น ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ อาจทำให้เด็กนักเรียนยากจนพิเศษต้องทิ้งความฝันของตนที่จะเข้าเรียนในบางสาขาวิชาเพราะขาดความสามารถหรือคุณสมบัติที่กำหนด

ฉะนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ จึงได้กำหนดให้รัฐจัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ทางการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือกำหนดมาตรการอื่นในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุน ซึ่งกองทุนดังกล่าวที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดไว้คือ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา โดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติกลับพบว่า กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาได้รับจัดสรรงบประมาณอย่างจำกัด ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในภาพรวมทั้งประเทศ จึงจำเป็นต้องบริหารงบประมาณที่จำกัดโดยจัดทำโครงการหรือกิจกรรมสำคัญระยะสั้น–ระยะกลาง ที่สามารถขับเคลื่อนการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในภาพรวมได้ในระดับหนึ่ง อีกทั้งเนื่องจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ยังไม่เป็นที่รู้จักของหน่วยงานต่าง ๆ จึงประสบปัญหาภาคีที่เกี่ยวข้องขาดความเข้าใจภารกิจหน้าที่ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จำเป็นต้องมีการชี้แจงประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของกองทุนเพื่อความเสมอภาคอย่างต่อเนื่องต่อไป

จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเป็นปัญหาระดับชาติที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเกี่ยวพันและเชื่อมโยงกับความเหลื่อมล้ำ

ในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ รวมถึงความเสมอภาคด้านต่าง ๆ จำเป็นที่รัฐบาล รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องบูรณาการร่วมกันในการแก้ปัญหาอย่างจริงจังกว่าในอดีตที่ผ่านมา

๖) ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๖.๑) พิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยมีข้อสังเกต ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แล้วแจ้งผลการพิจารณาต่อคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖.๒) ได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มาให้ข้อมูลความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ดังนี้

๖.๒.๑) สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สอวช.)

๖.๒.๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.)

๖.๓) ได้พิจารณาความคืบหน้าในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตวัคซีนป้องกันโรคโควิด-๑๙ โดยเชิญผู้อำนวยการพัฒนาวัคซีนโควิด-๑๙ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมถึงได้เชิญผู้แทนบริษัท ใบยา ไฟโตฟาร์ม จำกัด มาให้ข้อมูล

ทั้งนี้ จะเพิ่มน้ำหนักการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ให้มีสัดส่วนมากขึ้นเทียบกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการด้านการอุดมศึกษา โดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันในคณะกรรมาธิการ

๔.๖ การพิจารณางานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมาธิการ

๔.๖.๑ การตั้งกระทู้ถาม

๑) นายสถิต ลิ่มพงศ์พันธุ์ ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๕๔ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่องปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่กระทบต่อนักศึกษา ครู และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒) นายธานี สุโชดายน ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๐๑ (ร.) เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่องการช่วยเหลือค่าเล่าเรียนแก่ประชาชนซึ่งเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ปัการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด – ๑๙) ถามนายกรัฐมนตรีขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

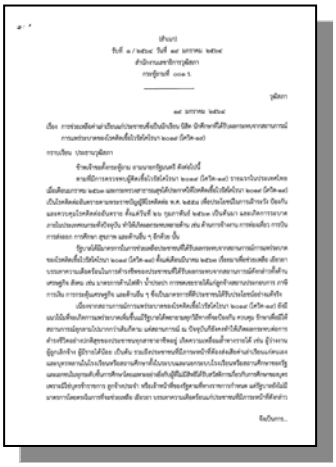

๓) รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ตั้งกระทู้ถามที่ ๐๑๘ (ร.) เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่องแนวทางการช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ตอบในราชกิจจานุเบกษา

๔.๖.๒ การพิจารณาเรื่องร้องเรียน

๑) กรณีขอความเห็นเกี่ยวกับการเผยแพร่เอกสารงานทะเบียนบนช่องทางออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๕๖๐/๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นเรื่องของการเผยแพร่เอกสารงานทะเบียนของมหาวิทยาลัย สมควรให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาตรวจสอบข้อมูลตามข้อร้องทุกข์ จึงได้ส่งเรื่องให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมพิจารณาดำเนินการตรวจสอบต่อไป

๒) กรณีขอความเป็นธรรมและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา กรณีการพิจารณาผลงานล่าช้า (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๓๗/๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นเรื่องของการขอความเป็นธรรมและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารมหาวิทยาลัย สมควรให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาตรวจสอบข้อมูลตามข้อร้องทุกข์ จึงได้ส่งเรื่องให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมพิจารณาดำเนินการตรวจสอบต่อไป

๓) กรณีขอความอนุเคราะห์พิจารณาให้นิสิตนักศึกษามุสลิมสามารถสวมเครื่องแต่งกาย ที่ถูกต้องตามหลักศาสนาในกรอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ (นายกสมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม) (ระบบสารสนเทศรับเรื่องราวร้องทุกข์ เลขที่ ๑๓๗/๒๕๖๔)

ผลการพิจารณา : คณะกรรมาธิการพิจารณาเห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นเรื่องของการแต่งกายตามหลักศาสนาของนิสิตนักศึกษามุสลิม สมควรให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณา ตรวจสอบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติในภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวเป็นไปด้วยความเป็นธรรม

ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างเรื่องความเชื่อทางศาสนา หรือเหตุอื่นใด ดังนั้น จึงได้ส่งเรื่องให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมพิจารณาดำเนินการตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องเรียนต่อไป

๔.๖.๓ การพิจารณาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) กระทรวงควรมุ่งเน้นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอุดมศึกษาให้ มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ

๒) กระทรวงควรบูรณาการการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและช่วยอำนวยความสะดวกในการขับเคลื่อนการปฏิรูป

๓) จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COIVD - 19) จึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนเป็นการเรียนการสอนทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลมาตรฐานของการเรียนการสอนทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์และการประเมินผล

๔) กระทรวงควรเปลี่ยนจากการมุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์ ใส่ใจกระบวนการ (Process Oriented) มาเป็นการวัดผลลัพธ์ในการเรียนรู้ (Learner Outcome) โดยมีการตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluating learning Outcome) มีการเก็บข้อมูลการได้งานว่าตรงกับสาขาที่จบการศึกษาหรือไม่ เนื่องจากพบว่าข้อมูลส่วนใหญ่มีแต่ข้อมูลเกี่ยวกับการหางานทำได้ แต่ยังไม่มีรายละเอียดว่าสามารถหางานได้ตรงกับหลักสูตรที่จบการศึกษามาหรือไม่

๕) กระทรวงควรดำเนินการจัดการศึกษาเรียนรู้เน้นรูปแบบการปฏิบัติ (Active Learning) ซึ่งต้องเป็นนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาระบบการศึกษาไทย

๖) กระทรวงควรมุ่งเน้นการพัฒนาหมู่บ้านตามโครงการ ๑ ตำบล ๑ มหาวิทยาลัย ให้มีเศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ในรูปแบบการยกระดับเศรษฐกิจ

๗) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมควรมีการปรับแผนการดำเนินการให้สามารถนำงานวิจัยและนวัตกรรมขยายผลไปสู่เชิงพาณิชย์ให้มากขึ้น และควรมีการกำหนดมาตรฐานงานวิจัยให้เป็นสากลเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการนำผลิตภัณฑ์ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

๘) ควรกำหนดสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับจากงานวิจัยให้ชัดเจน และควรมีกลไกสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนด้านวิจัยเพิ่มมากขึ้นและเน้นการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ให้มากขึ้นเพราะพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... จะเป็นกลไกสร้างแรงจูงใจได้มากขึ้น

๙) ควรมุ่งเน้นส่งเสริมและเสริมสร้างและผลักดันอุตสาหกรรมขนาดเล็กและวิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในตลาดการค้า และสนับสนุนให้อุตสาหกรรมขนาดเล็กและวิสาหกิจชุมชนเหล่านั้นมีความเข้มแข็ง เพื่อประโยชน์ของประชาชนในแต่ละพื้นที่

๑๐) ควรส่งเสริมการวิจัยเชิงอนาคต “Futures Research” ซึ่งเป็นการศึกษาแนวโน้มเหตุการณ์ในอนาคตที่มีความเป็นไปได้ เป็นการคาดการณ์หรือทำนายผลอย่างใดอย่างหนึ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ รวมถึงลงลึกไปถึงระดับวิสาหกิจชุมชนด้วย

๔.๖.๔ การตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมาธิการยังได้มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการกับคณะกรรมาธิการสามัญอื่น ๆ ดังนี้

(๑) คณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน

ด้วยสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย คนในสังคมก็เกิดมาในยุคที่มีความคิด วัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ ทัศนคติ ค่านิยม การบริหารจัดการที่มีความแตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นต้องสร้างสมดุลในการอยู่ร่วมกันระหว่างคนทุกช่วงวัยอย่างกลมกลืน ตลอดจนต้องสร้างศักยภาพของคนในชาติตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง เพื่อขับเคลื่อนชาติไทยให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ดังนั้น การสร้างคนดี คนเก่งและส่งเสริมคนดี เป็นสิ่งจำเป็นอย่างเร่งด่วนในสังคมปัจจุบันที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ คณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๔ คณะ ได้แก่ ๑) คณะกรรมาธิการการกีฬา ๒) คณะกรรมาธิการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม ๓) คณะกรรมาธิการการศึกษา และ ๔) คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้จัดทำรายงานพิจารณาศึกษาและได้นำเสนอต่อวุฒิสภา และจัดส่งไปยังรัฐบาลเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) รายงานการพิจารณาเรื่อง ยุทธศาสตร์และแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน ๒) แผนยุทธศาสตร์การสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน และ ๓) คู่มือแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน

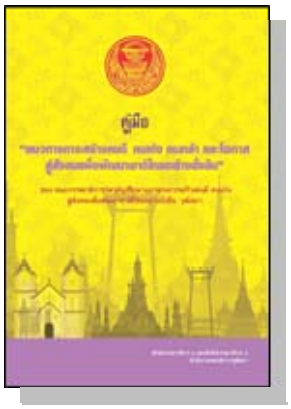

ภาพ : แสดงภาพ ๑) รายงานการพิจารณาเรื่อง ยุทธศาสตร์และแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน ๒) แผนยุทธศาสตร์การสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน และ ๓) คู่มือแนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า และโอกาส สู่สังคมเพื่อพัฒนาชาติไทยอย่างยั่งยืน ๔) QR Code สำหรับดาวน์โหลดเอกสารรายงาน

(๒) คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู

ด้วยครูและอาจารย์เป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและเป็นต้นแบบในการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา จึงต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ประกอบกับรัฐธรรมนูญได้กำหนดเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ดังนั้น การผลิตและพัฒนาครูที่มีความหลากหลายทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพยังไม่สอดคล้องกับความต้องการและแนวโน้มของการศึกษาและสังคม กลไก ระบบการผลิตและพัฒนาครู รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพครูที่แยกส่วนกันยังไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา คณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒ คณะ ได้แก่ ๑) คณะกรรมาธิการการศึกษา และ ๒) คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู

คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้จัดทำรายงานพิจารณาศึกษาและได้นำเสนอต่อวุฒิสภา และจัดส่งไปยังรัฐบาลเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว เรื่องแนวทางการผลิตและพัฒนาครู รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพครูตามหลักธรรมาภิบาล ตลอดจนเงื่อนไขความสำเร็จของการดำเนินงานตามข้อเสนอเชิงนโยบาย

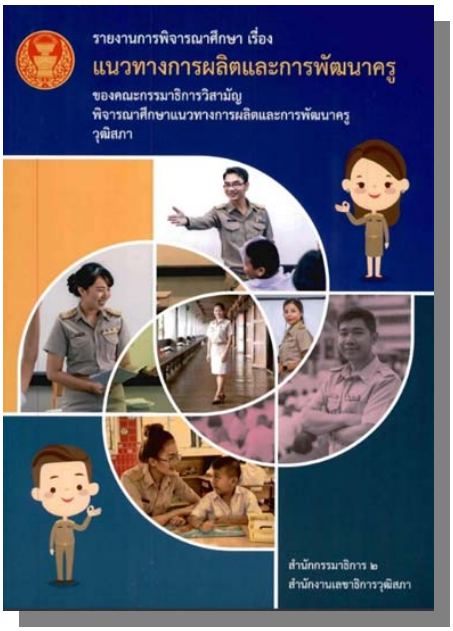

ภาพ : แสดงภาพรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการผลิตและการพัฒนาครู

(๓) คณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาแนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทยด้วยการวิจัยและนวัตกรรม

พืชสมุนไพรมีการใช้มาเป็นเวลานาน โดยการนำมาใช้ประโยชน์ทั้งสมุนไพรในรูปแบบของพืชและสัตว์ จนถึงการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีการใช้สมุนไพรมาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงติดปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบในการควบคุมปัญหาด้านการยอมรับ ปัญหา

ด้านความสะดวก การนำมาใช้ ปัญหาการแข่งขันทางการค้า การตลาด การจดสิทธิบัตร ความเชื่อมั่นขององค์กร การถ่ายทอดความรู้และความเข้าใจในการใช้สมุนไพรที่ถูกต้อง ซึ่งสมุนไพรที่ใช้ในการรักษาโรคมากขึ้น เช่น กัญชาและฟ้าทะลายโจร โดยในปัจจุบันได้มีการปรับแก้ไขกฎหมายเพื่อที่จะรองรับการพัฒนาด้วยงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อนำเทคโนโลยีของการวิจัยและนวัตกรรมมาช่วยพัฒนาสมุนไพรให้เป็นที่ยอมรับ มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรอย่างถูกต้อง ดังนั้น คณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๔ คณะ ได้แก่ ๑) คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ ๒) คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ ๓) คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข และ ๔) คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาแนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทยด้วยการวิจัยและนวัตกรรม

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการศึกษาแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นและยอมรับการใช้สมุนไพรไทย และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทย และศึกษาแนวทางการผลิตพืชสมุนไพรตลอดห่วงโซ่ ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง การแปรรูป และการนำสมุนไพรไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านอาหาร อาหารเสริม ยา และเวชสำอาง รวมถึงปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ทั้งด้านคุณภาพ มาตรฐาน กระบวนการที่มีผลต่อการพัฒนาพืชสมุนไพรไทย ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และกฎหมายที่เอื้อประโยชน์และเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน

ภาพ : แสดงภาพหน้าหลักเพจของคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาแนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทยด้วยการวิจัยและนวัตกรรม

๕. การจัดเสวนา การเดินทางไปศึกษาดูงาน และการจัดโครงการ

๕.๑ การจัดเสวนา

- การจัดเสวนา เรื่อง เทคโนโลยีอวกาศสู่การพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน วันพุธที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชั่นเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

คณะกรรมการวิชาการของวุฒิสภา (โดย คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา และ คณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา) ร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (โดย สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)) จัดเสวนา เรื่อง เทคโนโลยีอวกาศสู่การพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน เมื่อวันพุธที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมวายุภักษ์ ๖ - ๗ ชั้น ๕ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติและน้อมรำลึกใน**พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร** ที่ทรงมีต่อการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศของประเทศไทย รวมทั้งเผยแพร่ทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศของประเทศไทย และกระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน บุคคลากรด้านการศึกษา เกิดมุมมองความรู้ใหม่ และความเข้าใจถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีอวกาศ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชน อีกทั้ง ยังเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีอวกาศในประเทศไทย โดยมี **พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ประธานคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา** กล่าวเปิดการเสวนา และได้รับเกียรติจาก **นายดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ** กล่าวปาฐากถาพิเศษ หัวข้อ “คุณูปการของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อมวลประชาและประเทศชาติผ่านเทคโนโลยีอวกาศ”

โดยมีวิทยากรอภิปรายหัวข้อ **“เทคโนโลยีอวกาศสู่การพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน”** ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการสื่อสาร โดย **พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์ ประธานคณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา**

๒. ด้านการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร โดย **นายสัตวแพทย์ยุคล ลิ้มแหลมทอง อดีตรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

๓. ด้านเศรษฐกิจอวกาศ โดย **นายวราวุธ เย็นบำรุง กรรมการและประธานฝ่ายบริหาร บริษัท มิว สเปซ แอนด์ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด**

๔. ด้านการบริหารการตัดสินใจและนโยบายเชิงพื้นที่ โดย **ดร.ปกรณ์ อาภาพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ** กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ทั้งนี้ **ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ รองประธานคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษาฯ คนที่สี่ และในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม** เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย

จากนั้น ผู้แทนนักเรียนจากโรงเรียนที่มีการสนับสนุนการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีดาวเทียมและกิจการอวกาศได้มีการอภิปราย หัวข้อ **“มุมมองขององค์กร/นวัตกรรุ่นใหม่ต่อการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีอวกาศ”** ได้แก่ **นายณัฏฐ์ วารีวนิช** โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์, **นางสาวอาจรีย์ รัตนแสงเสถียร** โรงเรียนกำเนิดวิทย์, **นายวิวรรษธร ฐิตสิริวิทย์** โรงเรียนอัสสัมชัญ และ**นายชวัลวัฒน์ มาตรคำจันทร์** โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โดยมี **ดร.อัมรินทร์ พิมพ์หนู** วิศวกรชำนาญการ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย

คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ควรจะใช้เทคโนโลยีอวกาศในการเสริมสร้างความพอมี พอกิน และการพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น ต้องตระหนักให้ดีว่าภาคการเกษตรเป็นจุดแข็งของประเทศไทย ต้องจะอาศัยเทคโนโลยีอวกาศและเทคโนโลยีอื่น ๆ ในการสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืน ทำให้ประเทศมีความมั่นคงทางอาหารและมีโภชนาการที่ดีขึ้น เพื่อให้เป็นศูนย์กลางความมั่นคงทางอาหารของภูมิภาคและของโลก

๒. ควรจะใช้เทคโนโลยีอวกาศช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เช่น สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงริเริ่ม ได้ช่วยให้เด็กในพื้นที่ต่าง ๆ ได้เข้าถึงการศึกษามากขึ้น เพื่อตอบโจทย์การให้การศึกษาที่ทันสมัยและทั่วถึง และรองรับสภาวะวิกฤติ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid – 19) ที่อาจจะเกิดขึ้นอีกในอนาคตและอาจสร้างอุปสรรคเพิ่มเติมให้กับระบบการศึกษาทางไกล และควรจะปรับใช้เทคโนโลยีอวกาศในการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางสังคมในด้านอื่น ๆ เช่น สาธารณสุข การสื่อสารโทรคมนาคม และการคมนาคมขนส่ง

๓. ควรจะเตรียมคนรุ่นใหม่ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและยุค Internet of Things และ AI โดยให้รู้เท่าทันเทคโนโลยีและสามารถรักษาสมดุลระหว่างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความก้าวหน้าทางวัตถุ กับคุณธรรมจริยธรรม และจิตสำนึกต่อส่วนรวม

๔. ควรจะเพิ่มพูนความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อผลักดันผลประโยชน์ของประเทศและผลประโยชน์ร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศ ซึ่งเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศและอวกาศมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ สหประชาชาติได้กำหนดแนวทาง “Space for SDGs” เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอวกาศเป็นเครื่องมือในการบรรลุ SDGs ทั้ง ๑๗ เป้าหมาย เทคโนโลยีอวกาศยังมีส่วนสำคัญในการผลักดันเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งประเทศไทยมีบทบาทเข้มแข็งในเรื่องนี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อนำเทคโนโลยีอวกาศไปสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และปลอดภัย ให้กับประชาชน และมีการใช้เทคโนโลยีอวกาศในการดำเนินงานในโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนากับประเทศต่าง ๆ ด้วย

๕. ควรจะใช้เทคโนโลยีอวกาศในการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่สามารถรักษาสมดุลระหว่างมนุษย์และธรรมชาติได้อย่างไร ซึ่งในขณะนี้ รัฐบาลเน้นขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจในรูปแบบ “Bio-Circular-Green Economy” หรือ BCG เพื่อสร้างการเติบโตที่ยั่งยืน และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มุ่งเน้นการสร้างความเข้มแข็งให้กับมนุษย์และชุมชน และช่วยเสริมสร้างความพร้อมและต้านทาน (resilience) มาประยุกต์ใช้ควบคู่กับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในสาขาต่าง ๆ อาทิ การบริหารจัดการน้ำ การป้องกันไฟป่า และบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณชายฝั่งทะเล เป็นต้น

๖. คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ควรส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีอวกาศในประเทศไทยทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้ขยายไปยังต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริม ผลักดันด้านเทคโนโลยีอวกาศ ต่อไป

๗. คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา และคณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและการโทรคมนาคม วุฒิสภา ควรร่วมมือกันสนับสนุนและเร่งรัดผลักดันร่างพระราชบัญญัติกิจการอวกาศ พ.ศ. .... เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาโดยเร็ว เนื่องจากควรจะจัดระเบียบกิจการอวกาศของประเทศไทยให้ทันสมัย มีความชัดเจนของอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ตลอดจนเอื้ออำนวยให้การใช้ประโยชน์ด้านอวกาศได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ กับภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

เทปบันทึกการเสวนา

รายงานสรุปผลการเสวนา

๕.๒ การเดินทางไปศึกษาดูงาน จำนวน ๗ ครั้ง ดังนี้

๕.๒.๑ การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับโครงสร้างระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ณ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

การศึกษาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ตั้งแต่รุ่น ๑ - ๙ หลักสูตรการเรียน ๓ ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ได้รับประกาศนียบัตรออกไปรับราชการเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่ โดยเพิ่มหลักสูตรการศึกษาใช้เวลาเรียน ๔ ปี และได้ดำเนินการเพื่อที่จะให้นักเรียนนายร้อยตำรวจได้รับปริญญาตรี ตามหลักสูตรในมหาวิทยาลัยทั้งหลาย ที่มีเวลาเรียน ๔ ปีเท่ากัน โดยมีกฎหมายกำหนดวิทยฐานะ ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ คือ พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะ ผู้สำเร็จวิชาการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่สำเร็จวิชาการตำรวจ จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้รับปริญญาทางรัฐประศาสนศาสตร์ เรียกว่า “รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อว่า รป.บ.(ตร.) โดยสภาการศึกษา โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้อนุมัติปริญญาให้แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ ตั้งแต่รุ่นที่ ๑๐ สำเร็จเมื่อปีการศึกษา ๒๔๙๙ ซึ่งเป็นปีที่เริ่มเรียน ๔ ปี เป็นต้นมา ตามแบบมหาวิทยาลัยทั่วไป ซึ่งโรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิชาชีพตำรวจและมีการดำเนินการวิจัยให้สอดคล้องกับภารกิจของโรงเรียน

โดยคาดหวังให้โรงเรียนนายร้อยตำรวจให้เป็นองค์ความรู้ในกระบวนการยุติธรรม การศึกษาวิจัยพัฒนางานด้านสอบสวน และให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ รวมถึงเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

คณะกรรมาธิการมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) โรงเรียนนายร้อยตำรวจได้สร้างคนดีและคนเก่ง เพื่อให้มีคนดี คนเก่ง ได้มาทำงานรับใช้ประชาชนและสังคม ซึ่งในการวางแผนผลิตนักเรียนนายร้อยตำรวจออกไปรับใช้สังคมนั้น ในการเรียนการสอนได้กำหนดให้มีมาตรฐานหลักสูตรเดียวกัน และเมื่อจบออกไปทำงานแล้วควรมีมาตรฐานในการทำงานเช่นเดียวกัน

๒) นักเรียนนายร้อยตำรวจเมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้รับใบปริญญาบัตร ๒ ใบ ดังนั้น ควรกำหนดให้มีมาตรฐานหลักสูตรให้ชัดเจน และควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนนายร้อยตำรวจให้มีความรู้ที่เป็นสากล

๓) โรงเรียนนายร้อยตำรวจไม่ควรเปลี่ยนชื่อจาก “โรงเรียน” เป็น “มหาวิทยาลัย” เพราะโรงเรียนนายร้อยตำรวจมีวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ชัดเจน และมีวินัยซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญของโรงเรียน เมื่อนักเรียนนายร้อยตำรวจจบการศึกษาแล้วมีงานทำแน่นอน แตกต่างจากการเรียนครูเมื่อจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วจบมาไม่มีงานทำ

๔) งานวิจัยของอาจารย์โรงเรียนนายร้อยตำรวจมีผลต่อการเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์) ดังนั้น ควรจัดหาทุนจากหน่วยบริหารและจัดการทุนให้แก่อาจารย์ เช่น สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สกสว.) เพื่อเป็นการสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) ให้แก่อาจารย์

๕) ควรมีการติดตามประสิทธิภาพและประสิทธิผลการทำงานของนักเรียนนายร้อยตำรวจหลังจบการศึกษา เพื่อจะได้มีการพัฒนาหลักสูตรให้เข้ากับการทำงานในการรับใช้ประชาชน

๖) โรงเรียนนายร้อยตำรวจควรเปิดสอนภาษาที่สามนอกจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาจีน หรือภาษาพม่า

รายงานสรุปผลการศึกษาดูงาน
ณ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
จังหวัดนครปฐม

๕.๒.๒ การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการอุดมศึกษาของประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย จังหวัดหนองคาย และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ระหว่างวันจันทร์ที่ ๑๙ - วันอังคารที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

วันจันทร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๑๑๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย มีปัญหาด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) ปัญหาด้านต้นทุนการบริหารจัดการ กล่าวคือ มีต้นทุนในการบริหารจัดการที่สูง เนื่องมาจากโครงสร้างการบริหารงานที่แบ่งแยกย่อยมากเกินไป จึงทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการตั้งแผนงบประมาณรายจ่าย ในกิจกรรมหรือโครงการที่วิทยาเขตหนองคายสามารถร่วมกันดำเนินการในครั้งเดียวได้

๒) ปัญหาด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล กล่าวคือ ตามโครงสร้างองค์กรของมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้สำนักงานวิทยาเขตหนองคาย มีอำนาจในการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ โดยมีหน้าที่สนับสนุนภารกิจของคณะในวิทยาเขต ยกเว้นด้านวิชาการ การเรียนการสอนและการวิจัย เมื่อมีการจัดโครงสร้างด้านภารกิจใหม่ จึงทำให้เกิดภาระงานที่ซ้ำซ้อน บุคลากรมีภาระงานเพิ่มมากขึ้นตามยุทธศาสตร์ของคณะ

๓) จำนวนนักศึกษามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากข้อมูลเชิงสถิติในการรับเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี ของวิทยาเขตหนองคาย (ย้อนหลัง ๖ ปีการศึกษา)

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

๑) มหาวิทยาลัยควรทำวิจัยเพื่อทราบความต้องการของตลาดแรงงานในท้องที่

๒) ควรตั้งสาขาวิชาหรือเปิดสอนหลักสูตรที่ตอบสนองต่อภาคแรงงาน เช่น สาขาวิชาการแพทย์ e-commerce และเทคโนโลยี สาขาวิชาภาษาต่างประเทศที่มีความต้องการในพื้นที่ โดยร่วมมือกับภาคเอกชนในพื้นที่

๓) มหาวิทยาลัยควรให้การส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาในพื้นที่ ชุมชนที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อระดับชั้นอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย รวมถึงตอบสนองต่อความต้องการในระดับมัธยมศึกษาด้วย

๔) มหาวิทยาลัยควรเพิ่มสัดส่วนการวิจัยให้มีความเข้มข้นขึ้นในระดับที่เท่าเทียมกับการเรียนการสอน โดยอาจร่วมมือกับภาคเอกชนในการกำหนดโจทย์วิจัยที่ต้องการ

๕) มหาวิทยาลัยควรพิจารณาจุดเด่นที่มีศักยภาพ ดึงจุดเด่นออกมาขับเคลื่อนสู่ระดับสากลต่อไป

วันอังคารที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

คณะกรรมาธิการได้เดินทางไปศึกษาดูงานโครงการนำนักศึกษาลงพื้นที่ทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ณ ชุมชนบ้านหนองโสกดาว และเดินทางไปยังตำบลบ้านตาด อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เพื่อรับฟังการนำเสนอโครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID–๑๙ และศึกษาดูงานโครงการตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ณ โรงเรียนบ้านสุขสมบูรณ์ และศึกษาดูงานโครงการจ้างงานประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

รายงานสรุปผลการศึกษาดูงาน
ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย จังหวัดหนองคาย
และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๕.๒.๓ การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากดาวเทียม ณ อุทยานรังสรรค์นวัตกรรมอวกาศ ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และศึกษาดูงานแนวทางการดำเนินงานของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) ณ ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ สถาบันปลูกป่าและระบบนิเวศ ปตท. และการศึกษาดูงานด้านความพร้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมในพื้นที่ภาคตะวันออก ณ สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง วันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ - วันศุกร์ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

คณะเดินทางเข้าศึกษาดูงานการใช้ประโยชน์จากดาวเทียม ณ อุทยานรังสรรค์นวัตกรรมอวกาศ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.) ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยมี นายบุญชุบ บุ้งทอง ผู้อำนวยการสำนักปฏิบัติการดาวเทียม ให้การต้อนรับ และบรรยายพิเศษเกี่ยวกับภารกิจของ สทอภ. พัฒนาการด้านดาวเทียมสำรวจข้อมูลและดาวเทียมเพื่อการสื่อสารของประเทศ การประยุกต์ใช้ข้อมูลจากดาวเทียมและความร่วมมือด้านการพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศกับหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนความสำคัญด้านมาตรฐานระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศ

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) เป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีวิสัยทัศน์ คือ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีอุทยานรังสรรค์นวัตกรรมอวกาศ (Space Krenovative Park : SKP) มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมครบวงจร โครงสร้างพื้นฐานในอุทยานรังสรรคนวัตกรรมอวกาศ จัดทำโครงการดาวเทียมสำรวจโลก (THEOS-2) มีความมุ่งหวังที่จะเป็นเครื่องมือการประยุกต์ใช้งานใน ๗ ส่วนที่สำคัญในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากการพิจารณาสภาพพื้นที่ของประเทศในลักษณะทางภูมิศาสตร์สามารถนำประโยชน์จากข้อมูลดาวเทียมมาประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาตามสภาพภูมิประเทศได้

โรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เพื่อเข้ารับฟังบรรยายสรุปข้อมูลข้อเท็จจริงจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

๑) การดำเนินงานของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi)

จากมติคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบหลักการโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development) ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน เพื่อส่งเสริม ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth) โดยดำเนินการใน ๓ จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ ชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา นั้น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เห็นว่าการส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จะเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่ง

ที่จะส่งเสริมให้ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของไทยเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนและกำลังคนของประเทศ “เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” หรือ EECi จะประกอบไปด้วยระบบนิเวศนวัตกรรมที่สมบูรณ์และเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่มีความเข้มข้นของงานวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

คณะกรรมาธิการได้แสดงข้อคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) ดังนี้

๑) ควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ EECi ให้แก่ชุมชนหรือท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้ได้ทราบและตระหนักถึงความสำคัญของพื้นที่ดังกล่าว

๒) ควรถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลงานวิจัยให้แก่ชุมชน เพื่อให้ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงกับวังจันทร์วัลเลย์และเขต EECi ได้รับประโยชน์จากผลงานวิจัยดังกล่าวด้วย

๓) ควรขยายการถ่ายทอดผลงานวิจัยไปสู่ประชาชนทั่วประเทศด้วย

๔) ควรเชื่อมโยงกับ Smart City ในภูมิภาคอื่น เพื่อเป็นต้นแบบให้มีการดำเนินการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาเมืองที่มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมอย่างสำเร็จ

๕) ควรสนับสนุนให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศ

๖) ควรพิจารณาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และเสนอการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้รองรับกับการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวในอนาคต

๒. เป้าหมายและการดำเนินงานของโรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS)

โรงเรียนกำเนิดวิทย์เป็นโรงเรียนสามัญศึกษาเอกชน เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) ในลักษณะโรงเรียนประจำ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดีเลิศ สามารถศึกษาต่อด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกได้

๓. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกระบวนการในการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน พ.ศ. ๒๕๖๐ (EEC Track)

โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) เป็นโครงการพัฒนาพื้นที่โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต่อยอดการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก องค์กรได้รับแรงบันดาลใจจากการมองเห็นโอกาสของการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่เป็นระเบียงของกรุงเทพฯ นับเป็นยุทธศาสตร์ที่ลงตัวในการเชื่อมต่อทั้งทาง ด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคม จากประเทศไทยสู่ภูมิภาคและสู่โลก

คณะกรรมาธิการเห็นว่า เป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ทุกภาคส่วนช่วยกันผลักดันและพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกให้สามารถเป็นแหล่งผลิตบุคลากรและนวัตกรรมที่มีคุณภาพสูง เพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม การศึกษา และการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับความสนใจของคณะกรรมาธิการ ในเรื่องของการผลิตบุคลากรเพื่อรองรับการทำงานของผู้ประกอบการ และควรประชาสัมพันธ์หรือสร้างความเข้าใจกับชุมชนในเรื่องผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการเยียวยาสภาพจิตใจของประชาชนในพื้นที่ด้วย

วันศุกร์ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

สถาบันวิทยสิริเมธีเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มีศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชั้นแนวหน้าเป็นศูนย์กลางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการวิจัยและให้การสนับสนุนด้านทุนการวิจัย และยังเป็นศูนย์รวมนักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญสูง ช่วยขับเคลื่อนการดำเนินการด้านการศึกษา วิจัย การสร้างนวัตกรรม สร้างความร่วมมือทางด้านวิจัยกับสถาบันการศึกษา ภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานด้านการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งสถาบันได้จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รวมถึงการทำวิจัย

คณะกรรมาธิการมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ควรมีมาตรการจูงใจที่เหมาะสมในการดึงดูดบุคลากรที่มีศักยภาพ เช่น นิสิต นักศึกษา ครูอาจารย์ ให้อยู่กับสถาบันได้อย่างยาวนาน เพื่อให้สถาบันสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

๒) ควรมีการกระจายงานวิจัยไปสู่ชุมชนทั่วประเทศด้วย เพื่อให้สามารถได้รับประโยชน์ร่วมกัน

๓) เนื่องจากสถาบันวิทยสิริเมธีเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เพิ่งเปิดใหม่ ซึ่งอาจไม่ได้รับความเชื่อมั่นอย่างเพียงพอจากหน่วยงานอื่น จึงขอให้สถาบันตระหนักในเรื่องนี้ และกำหนดแผนการดำเนินงานให้เหมาะสม

ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ สถาบันปลูกป่าและระบบนิเวศ ปตท. ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เพื่อรับฟังบรรยายสรุปข้อมูลจากหน่วยงาน ดังนี้

จังหวัดระยองเป็นหนึ่งในพื้นที่ธุรกิจสำคัญของ ปตท. โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ปตท. มีแผนพัฒนาที่ดินในกรรมสิทธิ์ เพื่อจัดตั้งสถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) และโรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) ของกลุ่ม ปตท. ในพื้นที่ภาคตะวันออก รวมไปถึงการจัดตั้งโครงการป่าวังจันทร์ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณทิศใต้ของพื้นที่ และมพื้นที่สาธิตการปลูกป่า แปลงทดลองกลางแจ้ง แหล่งเรียนรู้เรื่องการปลูกและระบบนิเวศป่าไม้ ซึ่งเป็นพื้นที่สะสมพันธุ์ไม้ป่า พันธุ์ไม้หลากหลายชนิดของประเทศไทย

สวนบัวแก้วของนายสมบูรณ์ งามเสงี่ยม เพื่อรับฟังบรรยายสรุปการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีเซนเซอร์เพื่อการเพาะปลูกทุเรียน โดยสถาบันการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร สวทช. สรุปได้ดังนี้

สวนทุเรียนบัวแก้วได้ให้สถาบันการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร (สท.) ใช้พื้นที่เพื่อเป็นแปลงทดลองปรับแต่งเทคโนโลยี “ระบบควบคุมการให้น้ำอัตโนมัติสำหรับพืชไร่และพืชสวน” โดยทดลองกับต้นทุเรียน ๓๐ ต้น บนพื้นที่ ๒ ไร่ ภายในแปลงทดลองมีการนำระบบเซนเซอร์มาตรวจวัดค่าความชื้นในดิน ความชื้นอากาศ ความเข้มแสง และอุณหภูมิ เพื่อเก็บเป็นค่าตัวเลขที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการแปลงทุเรียน ปัจจุบันได้ขยายการติดตั้งเทคโนโลยีระบบให้น้ำอัตโนมัติเต็มพื้นที่ ๗๐ ไร่ ในทุกวันจะส่งข้อมูลของค่าอุณหภูมิ ค่าความชื้น และค่าความเข้มแสงที่ได้จากระบบไปให้กับกลุ่มสมาชิกเกษตรกรในพื้นที่เพื่อให้ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง และเปิดสวนบัวแก้วเป็นสถานที่ดูงานการบริหารจัดการสวนทุเรียนนอกฤดูและการใช้เทคโนโลยีระบบควบคุมการให้น้ำสวนทุเรียนอีกด้วย “การใช้เทคโนโลยีนี้ไม่ยาก ถ้าใครใช้สมาร์ทโฟนเป็น ไม่ยากเลย เซนเซอร์และระบบช่วยเรื่องความแม่นยำ และช่วยลดต้นทุนค่าน้ำมัน ลดการใช้น้ำ เป็นการทำการเกษตรที่แม่นยำขึ้น”

คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่า การที่จะพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในเรื่องใดให้สามารถเกิดการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุดแล้วนั้น ควรที่จะต้องรับทราบความต้องการของผู้ใช้เทคโนโลยีเป็นสำคัญ ดังเช่นการนำเทคโนโลยีเซนเซอร์มาใช้ในการตรวจวัดความชื้นในสวนทุเรียน ซึ่งในอนาคตยังจะสามารถดำเนินการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรทางด้านการเกษตรที่เป็นหน่วยพื้นฐานสำคัญของประเทศได้ต่อไป

รายงานสรุปผลการศึกษาดูงาน
ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

๕.๒.๔ การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับโครงสร้างระบบการศึกษาของกองทัพอากาศและโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ณ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช ถนนพหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช มีหน้าที่วางแผนการปฏิบัติ อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ และดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา การฝึกอบรม และประเมินผล แก่นักเรียนนายเรืออากาศรวมทั้งสนับสนุนการผลิตบุคลากรด้านการบิน โดยระบบการศึกษาและแนวทางการจัดการฝึกศึกษาผลิตนายทหารสัญญาบัตรนั้น เน้นสร้างจิตวิญญาณความเป็นทหารอากาศ (Attitude) สร้างทักษะความรู้ความสามารถ (Power) เพื่อที่จะเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักผู้มีความรู้ความสามารถรอบด้านทั้งในเชิงวิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีวิต

โรงเรียนนายเรืออากาศใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้ทรงเป็นกษัตริยาธิราชที่ยิ่งใหญ่ รัชกาลที่ ๙ โดยสถาบันหลักที่ผลิตนายทหารอาชีพที่มีภาวะผู้นำ และแหล่งองค์ความรู้ด้านการบิน รวมถึงเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

กองทัพอากาศได้รับรางวัล Excellent Innovation Award “การพัฒนา UAV ขั้นก้าวหน้า (Advanced) เพื่อความเป็นหนึ่งในอาเซียนและการปฏิบัติภารกิจทหารอากาศในอนาคต” เพื่อพัฒนาให้ นักเรียนนายเรืออากาศมีความรู้ทางด้านการบินด้วยการออกแบบ และสร้าง UAV ขึ้นมาด้วยตนเอง เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในระดับนานาชาติ และสามารถนำ UAV ที่สร้างขึ้นมาต่อยอดเพื่อปฏิบัติภารกิจของทหารอากาศในอนาคต และรางวัลเลิศรัฐ การพัฒนาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการภาพและตรวจจับภาคพื้น/ภาคอากาศ เพื่อการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (Mobile Intelligence Monitoring for Total Area Security) รางวัลบริการภาครัฐระดับ“ดีเด่น”

คณะกรรมาธิการมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านการศึกษา

๑. จากการที่โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราชได้มีการขยายหลักสูตรการศึกษ จากปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก โดยอาจารย์ที่สอนอยู่ในโรงเรียนจะได้รับรายได้ตำแหน่งทางด้านบริหารและทางด้านวิชาการเพื่อความเหมาะสมกับศักยภาพของอาจารย์ ซึ่งในระหว่างที่มีการปรับปรุงหลักสูตรนั้น ได้ส่งนักเรียนไปแข่งขันระดับนานาชาติ แล้วได้รับรางวัลต่าง ๆ ในระดับต้น ๆ ของโลก จึงควรใช้มาตรฐานนี้เป็นตัววัดความรู้ความสามารถ

๒. มาตรฐานในการวัดระดับการเรียนการสอนนั้นใช้มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งยังมีความไม่เป็นสากล จึงควรนำมาตรฐานระดับโลกมาประยุทธ์ใช้ การปรับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการป้องกันประเทศ

๓. การดำเนินนโยบายในระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและเอกมีความล่าช้า จึงควรให้มีอัตราเร่งในการดำเนินการ แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดการปรับหลักสูตร การดำเนินนโยบายตามสายการบังคับบัญชาจากผู้บริหาร และเทคโนโลยีมีการขยายตัวมากขึ้นทำให้ต้องปรับหลักสูตรเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และการที่พัฒนาฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษาอบรมที่ต่างประเทศ ดังนั้น จึงไม่สามารถจัดทำหลักสูตรได้รวดเร็ว ล่าช้า และมีข้อจำกัดในการใช้งบประมาณ

๔. ควรมีการเสริมสร้างภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศ(ภาษาถิ่น) ให้นักเรียนเพื่อที่จะเข้าสู่ระดับนานาชาติได้

๕. ควรให้มีสร้างเครือข่ายกับมหาวิทยาลัยทั้งภายในประเทศและมหาวิทยาลัยต่างประเทศ เพื่อความเป็นนานาชาติและเป็นการช่วยกันพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน

๖. ควรเปิดโอกาสให้มีนักบินสตรี แต่เนื่องในปัจจุบันภารกิจของกองทัพไทย ยังไม่สอดคล้องกับสตรีจึงยังไม่มีการเปิดรับสมัคร

ด้านเทคโนโลยี

ทางโรงเรียนได้พัฒนาเทคโนโลยีกล้อง UOB ฉายแสงนั้น สามารถนำมาประยุกษ์ใช้ทางด้านการเกษตรได้ในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์เกษตร เช่น มะพร้าวเพื่อการส่งออกได้ แต่เนื่องจากจำกัดเรื่องงบประมาณ จำกัดบุคลากรทางด้านนี้ และจำกัดเวลา จึงไม่ได้นำเทคโนโลยีนี้มาทำทางด้านเชิงพาณิชย์ ดังนั้น จึงควรหาแนวทางส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ต่อไป

รายงานสรุปผลการศึกษาดูงาน
ณ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช
กรุงเทพมหานคร

๕.๒.๕ การเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับโครงสร้างระบบการศึกษาของกองทัพเรือและโรงเรียนนายเรือ ณ โรงเรียนนายเรือ ถนนสุขุมวิท ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อ**วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓**

กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ได้เริ่มตั้งเป็นกรมอิสระขึ้นครั้งแรก เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ มีนาคม พ.ศ.๒๔๔๖ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีที่ทำการอยู่บริเวณพระราชวังเดิม (พระราชวังสมเด็จพระตากสินมหาราช) จังหวัดธนบุรี มีหน้าที่บังคับบัญชาโรงเรียนนายเรือ โดยมีระบบหลักสูตรการศึกษาของกองทัพเรือจัดหลักสูตรตามระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้แก่ ๑) หลักสูตรเพื่อการผลิตกำลังพล ๒) หลักสูตรเพื่อการพัฒนากำลังพล ๓) หลักสูตรการศึกษาตามชั้นยศนายทหารประทวน

โรงเรียนนายเรือ

โรงเรียนนายเรือ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับผู้ที่ต้องการเป็นนายทหารเรือชั้นสัญญาบัตรของกรมยุทธศึกษาทหารเรือ กองทัพเรือไทย ผู้ที่ศึกษาในโรงเรียนนายเรือเรียกว่า นักเรียนนายเรือ (นนร.) นักเรียนนายเรือที่สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาบัตรในระดับปริญญาตรีเช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ และมีสิทธิได้รับการแต่งตั้งยศนายทหารชั้นสัญญาบัตรเป็น “ว่าที่เรือตรี”

คณะกรรมาธิการมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ควรเพิ่มเติมหลักสูตรให้นักศึกษาได้ลงพื้นที่ ชุมชน เพื่อสร้างจิตสาธารณะในการนำความรู้หรือทักษะที่มีอยู่หรือทักษะในห้องเรียนมาช่วยเหลือชุมชน สังคมของตน

๒. ควรเพิ่มเติมหลักสูตรให้บุคคลภายนอกได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ในองค์ความรู้ของทหารเรือ ซึ่งจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน หรือช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคคลภายนอกส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในโรงเรียน ตลอดจนการสร้างทักษะความรู้สำหรับประชาชนทั่วไปนำไปประกอบอาชีพด้วย

๓. ควรสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะมีงบประมาณที่เหมาะสมเพียงพอต่อการปฏิบัติงานหรือทำวิจัยของโรงเรียนได้

๔. อาจมีการเปลี่ยนแปลงเครื่องแบบให้ดึงดูดเยาวชนหรือวัยรุ่นที่ชื่นชอบการแต่งตัว ให้หันมาสนใจเครื่องแบบ อันจะนำไปสู่การศึกษาในโรงเรียนนายเรือต่อไปในอนาคต

๕. ควรเพิ่มเติมจำนวนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนชั้นยศสำหรับนายทหารชั้นประทวน ให้สามารถเลื่อนชั้นยศได้ตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน ซึ่งจะเป็นขวัญกำลังใจและดึงดูดบุคลากร กำลังพลให้อยู่กับโรงเรียนต่อไป

รายงานสรุปผลการศึกษาดูงาน
ณ โรงเรียนนายเรือ จังหวัดสมุทรปราการ

๕.๒.๖ การเดินทางไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติ ณ โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔

คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ร่วมกับคณะกรรมาธิการการศึกษา และคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ เดินทางศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนค

วามคิดเห็นการจัดการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติ เวลลิงตัน คอลเลจ กรุงเทพฯ โดยได้รับการต้อนรับจาก นายกูรดิสถ์ จันทร์ศรีชวาลา และ ดร.ดาริกา ลัทธพิพัฒน์ ประธานกรรมการโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียน

โรงเรียนนานาชาติเวลลิงตัน คอลเลจ เป็นโรงเรียนสหศึกษาเอกชนตามหลักสูตรระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษ หลักสูตรทั้งหมดเป็นภาษาอังกฤษที่ได้รับการพัฒนาและปรับเพื่อให้เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมของไทยรวมถึงประเทศในแถบเอเชีย โดยมีการจัดการเรียนการสอนออกเป็น ๓ ช่วงชั้น ได้แก่ ๑) Early Years Foundations Stage (อายุ ๒-๔ ปี ในตอนต้นปีการศึกษา) ๒) Junior School (อายุ ๕-๑๐ ปี ในตอนต้นปีการศึกษา) และ ๓) Senior School (อายุ ๑๑-๑๘ ปี ในตอนต้นปีการศึกษา) โดยมีการออกแบบตามการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ให้เป็นโรงเรียนชั้นนำ ห้องเรียนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ โรงละครขนาดใหญ่ และห้องสมุดที่ออกแบบอย่างสร้างสรรค์ ด้านนอกมีพื้นที่ให้นักเรียนได้เล่นกีฬาหลายรูปแบบ มีสระว่ายน้ำ โรงยิมขนาดใหญ่ และลู่วิ่งรอบสนาม ในการศึกษาหลักสูตรใหม่ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของเด็กทุกช่วงวัยอันเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการปลูกฝังเด็ก

คณะกรรมาธิการการมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดวัฒนธรรมพื้นฐานของเยาวชนให้เป็นคนดี คนเก่ง คนคุณภาพของสังคมในอนาคตต่อไป

๕.๒.๗ การเดินทางไปศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแนวทางการส่งเสริมเมืองสร้างสรรค์ (Creative City) การขับเคลื่อนการศึกษาและนวัตกรรม และการสร้างรายได้ท้องถิ่น ณ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันศุกร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔

โดยมีประเด็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังนี้

๑) นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และบทบาทของ CEA ในการขับเคลื่อน Informal Education

๒) การศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน การเชื่อมโยง และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาแรงงานสร้างสรรค์ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ที่ครบวงจร ตั้งแต่การสร้างธุรกิจ เครือข่ายเมือง ความร่วมมือจากชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

๓) การพัฒนาการศึกษาระทุกระดับในอนาคต เพื่อรองรับนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเต็มรูปแบบ เสริมสร้างกิจกรรมการปลูกจิตสำนึก เปิดโอกาสให้กับเยาวชนในการเรียนรู้

๔) การพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองสร้างสรรค์อย่างครบวงจร ด้วยการวางแผนด้านการจัดการผังเมือง

คณะกรรมาธิการมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรนำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมานำเสนอในผลิตภัณฑ์ และถ่ายทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านผ่านเมือง ชุมชน สังคม ซึ่งจะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดขอนแก่นในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ด้วย

๕.๓ โครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อววน. วุฒิสภา”

๕.๓.๑ โครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อววน. วุฒิสภา” ระยะที่หนึ่ง

ด้วยปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) ระลอกใหม่เป็นวงกว้าง คณะกรรมาธิการจึงได้จัดตั้งโครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อววน. วุฒิสภา” เพื่อช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระของโรงพยาบาลสนามในสถาบันการอุดมศึกษาโดยมอบอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์และสิ่งของที่จำเป็นเพื่อให้โรงพยาบาลสนามในสถาบันอุดมศึกษานำไปใช้ประโยชน์

โดยคณะกรรมาธิการได้เปิดรับบริจาคเงินสมทบทุนในการจัดซื้อสิ่งของ เครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ ตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๒๓ เมษายน – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นระยะเวลา ๗ วัน โดยได้มีการประชาสัมพันธ์ต่อกลุ่มเป้าหมายหลักอย่างครบถ้วน (สมาชิกวุฒิสภา กรรมาธิการ อนุกรรมาธิการ บุคคลในวงงานรัฐสภา) สามารถระดมเงินสมทบทุนจากผู้มีจิตอันเป็นกุศล ได้จำนวนทั้งสิ้น ๘๘๓,๓๑๑.๕๖ บาท

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้รวบรวมข้อมูลโรงพยาบาลสนามในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา และโรงพยาบาลอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความต้องการสิ่งของ อุปกรณ์ทางการแพทย์และเวชภัณฑ์ที่จำเป็น จากนั้นจึงได้คัดเลือกโรงพยาบาลที่มีความต้องการเร่งด่วน โดยคัดเลือกให้กระจายไปยังโรงพยาบาลในพื้นที่ภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้

๑. โรงพยาบาลสนามในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๗ แห่ง ดังนี้

(๑) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

(๒) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

(๓) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยแม่โจ้

(๔) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(๕) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

(๖) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

(๗) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

๒. โรงพยาบาลสนามในสังกัดหน่วยงานอื่นและโรงพยาบาลอื่น จำนวน 5 แห่ง ดังนี้

(๑) โรงพยาบาลสนามกองทัพอากาศ ดอนเมือง

(๒) โรงพยาบาลทหารอากาศ (สีกัน)

(๓) โรงพยาบาลมงกุฎวัฒนะ

(๔) โรงพยาบาลปทุมธานี

(๕) โรงพยาบาลสนาม โรงเรียนนนทบุรีวิทยาลัย

โดยคณะกรรมาธิการได้จัดพิธีมอบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์จำเป็นให้แก่โรงพยาบาลสนามในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ ณ สโมสรนายทหารอากาศ บางซื่อ โดยมี ศาสตราจารย์นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รับมอบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์จำเป็นตามโครงการ “รวมน้ำใจ กมธ.อววน. วุฒิสภา” โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และกรมช่างอากาศ กองทัพอากาศ ในการช่วยเหลือขนส่งสิ่งของอุปกรณ์ให้แก่โรงพยาบาลต่าง ๆ

รายงานผลการดำเนินโครงการ
"รวมน้ำใจ กมธ.อววน. วุฒิสภา"

๕.๓.๒ โครงการ “รวมน้ำใจ กมธ. อววน. วุฒิสภา” ระยะที่ ๒

โดยโครงการในระยะที่ ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชน จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ช่วยเหลือบุคลากรทางการแพทย์ ๒) ช่วยเหลือโรงพยาบาล ๓) ช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน และ ๔) เก็บไว้เป็นงบประมาณช่วยเหลือฉุกเฉิน โดยในขณะนี้ประเทศไทยได้มีการเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในระลอก ๓ และระลอก ๔

คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการคัดเลือกให้กระจายสิ่งของไปยังโรงพยาบาลในพื้นที่ภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้

๑. โรงพยาบาลสนามในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๔ แห่ง ดังนี้
   (๑) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
   (๒) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
   (๓) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
   (๔) โรงพยาบาลสนาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๒. โรงพยาบาลและหน่วยงานอื่น ประกอบด้วยรายชื่อจำนวน ๒ แห่ง ดังนี้
   (๑) โรงพยาบาลสนามกองทัพอากาศ (ดอนเมือง)
   (๒) โรงพยาบาลวชิรพยาบาล
๓. การบริจาคให้องค์กร/มูลนิธิ/จิตอาสา จำนวน ๕ แห่ง ดังนี้
   (๑) ศูนย์ประสานงานช่วยเหลือบุคลากรและครอบครัวสำนักกรรมาธิการ (ศบก.)
   (๒) ศูนย์สมุนไพรแพทย์แผนไทยต้านภัยโควิด จังหวัดนครศรีธรรมราช
   (๓) มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์
   (๔) มูลนิธิบ้านนกขมิ้น กรุงเทพ
   (๕) วัดเสาธงหิน จังหวัดนนทบุรี
๔. การบริจาค/ช่วยเหลือในพื้นที่ จำนวน ๖ แห่ง ดังนี้
   (๑) โรงพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
   (๒) โรงพยาบาลบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
   (๓) สภากาชาดไทย กำแพงเพชร
   (๔) ชุมชนทางรถไฟและชุมชนวงเวียนใหญ่ กรุงเทพ
   (๕) ศูนย์ราชการ จังหวัดนครปฐม
   (๖) ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

รายงานผลการดำเนินโครงการ
"รวมน้ำใจ กมธ.อววน. วุฒิสภา (เฟส ๒)"

๖. ประชาสัมพันธ์ภารกิจของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ภารกิจกิจกรรมของคณะกรรมาธิการ คณะอนุกรรมาธิการ และคณะทำงาน อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาดำเนินงาน ๑ ปี ที่ผ่านมา เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และภารกิจของคณะกรรมาธิการต่อสาธารณะ โดยดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการต่อประชาชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ตลอดจนสาธารณชนทั่วไป ดังนี้

๖.๑ การอภิปรายในการประชุมรัฐสภา

๑) การอภิปรายร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ รองประธานคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คนที่สาม เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒) การอภิปรายร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

โดยรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา และรองศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ กรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูป ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๔

รศ.ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ

รศ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ

๓) การอภิปรายร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ...

โดยหม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล รองประธานคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คนที่สอง และนายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ กรรมาธิการ

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์

๖.๒ การอภิปรายในการประชุมวุฒิสภา

๑) การอภิปรายรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๓) เมื่อวันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

และการอภิปรายรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พร้อมรายงานของคณะกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศประจำปี ๒๕๖๓ โดยรองศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ

กรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔

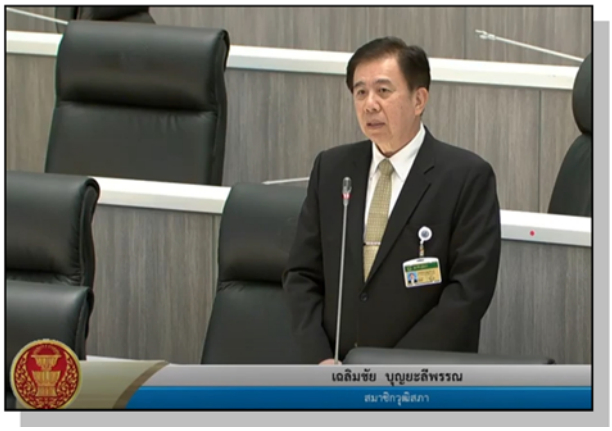

๓๐ พ.ย. ๒๕๖๓ ๒๓ ส.ค. ๒๕๖๔

๒) การอภิปรายรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๔) โดยรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา เมื่อวันจันทร์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

๓) การอภิปรายร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้านอววน. และการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ รองประธานคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คนที่สาม เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

๖.๓ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์และวิทยุ

๖.๓.๑ รายการเกาะติดวุฒิสภา

๑) สัมภาษณ์นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ เลขานุการคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในประเด็น “การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา” ซึ่งออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา FM 87.50 MHz และ ๑๔ เครือข่ายในภูมิภาค และช่องทางสื่อออนไลน์วุฒิสภา เมื่อวันศุกร์ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒) สัมภาษณ์นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ เลขานุการคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในประเด็น “อุดมศึกษากับการพัฒนาอนาคตไทย” ซึ่งออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา FM 87.50 MHz และ ๑๔ เครือข่ายในภูมิภาค และช่องทางสื่อออนไลน์วุฒิสภา เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔

๓) สัมภาษณ์รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา ในประเด็น “ร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ... และปัญหาการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19” ซึ่งออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา FM 87.50 MHz และ ๑๔ เครือข่ายในภูมิภาค และช่องทางสื่อออนไลน์วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔

๔) สัมภาษณ์นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ เลขานุการคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในประเด็น “อุดมศึกษากับการพัฒนาอนาคตไทย” ซึ่งออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา FM 87.50 MHz และ ๑๔ เครือข่ายในภูมิภาค และช่องทางสื่อออนไลน์วุฒิสภา เมื่อวันศุกร์ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๖.๓.๒ รายการมองรัฐสภา

๑) หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล รองประธานคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คนที่สอง ร่วมสนทนาในรายการมองรัฐสภา “ประเด็น : น้อมรำลึก ร. ๙ ด้านเทคโนโลยีนวัตกรรม สู่การพัฒนาชาติยั่งยืน” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รัฐสภา TPTV ดิจิทัลทีวี ช่อง ๑๐ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒) รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา ร่วมสนทนาในรายการมองรัฐสภา “ประเด็น : แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รัฐสภา TPTV ดิจิทัลทีวี ช่อง ๑๐ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๔

๖.๓.๓ รายการทันข่าววุฒิสภา

๑) สัมภาษณ์รองศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ กรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูป ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในประเด็น “โควิด 19 ระลอกใหม่แนวโน้มสถานการณ์จะเป็นอย่างไร แนวทางการรับมือที่ถูกต้องควรเป็นไปในทิศทางไหน?” ซึ่งออกอากาศทาง Facebook วุฒิสภา เมื่อวันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒) สัมภาษณ์รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา ในประเด็น “ความหวัง!! พลิกโฉมการศึกษาไทย แพลตฟอร์มการเรียนรู้แห่งชาติ ให้คนไทยเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งออกอากาศทาง Facebook วุฒิสภา เมื่อวันอังคารที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔

๓) สัมภาษณ์รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา ในประเด็น “จากนวัตกรรมสู่อุตสาหกรรม ความหวังใหม่ของเศรษฐกิจไทย” ซึ่งออกอากาศทาง Facebook วุฒิสภา เมื่อวันอังคารที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๖.๓.๔ รายการวุฒิสภารายสัปดาห์

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ร่วมพูดคุยในประเด็น “อนาคตของประเทศไทย ฝากไว้กับการพัฒนาการศึกษา” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รัฐสภา TPTV ดิจิทัลทีวี ช่อง ๑๐ เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๔

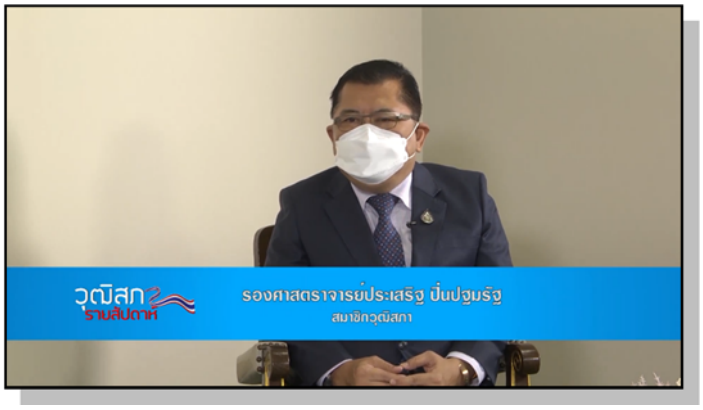

๖.๓.๕ รายการเคลียร์ คัด ชัดเจน

สัมภาษณ์พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ประธานคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา “เรื่อง มอง “นวัตกรรม” กับอนาคตของประเทศไทย” ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ NBT 2HD เมื่อวันอังคารที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

๖.๓.๖ รายการ Inside รัฐสภา

สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการและในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการการอุดมศึกษา ในประเด็น “หนุนแพลตฟอร์ม “เรียนออนไลน์” ยกระดับการศึกษายุคใหม่” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา FM 87.50 MHz และ ๑๔ เครือข่ายในส่วนภูมิภาค และ AM 1071 KHz เมื่อวันจันทร์ที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

๖.๓.๗ รายการอื่น ๆ

รายการ “5 เช้าเล่าเรื่อง” ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก หรือ ช่อง ๕ HD ในประเด็น “ยกระดับอุตสาหกรรมด้วยนวัตกรรมสู่อุตสาหกรรม มุ่งสร้างโอกาสแห่งการเรียนรู้ ความหวังใหม่ของเศรษฐกิจไทย” โดยรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ โฆษกคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๖.๔ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์

๑) เว็บไซต์หลักของคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา (https://www.senate.go.th/)

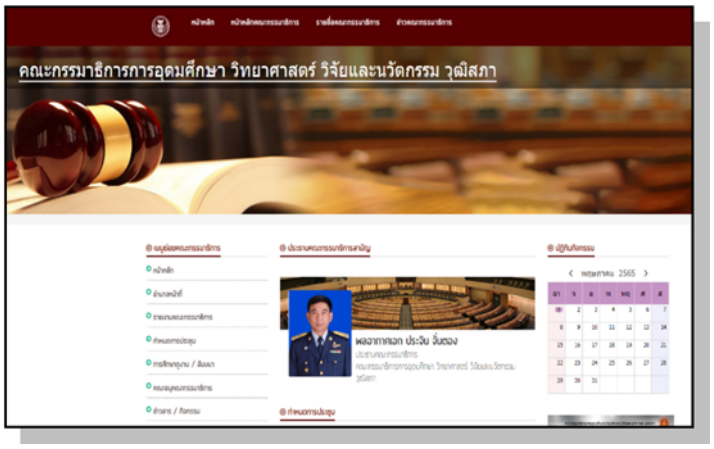

๒) ช่อง Youtube Channel “**กมธ.การอุดมศึกษาฯ วุฒิสภา**”

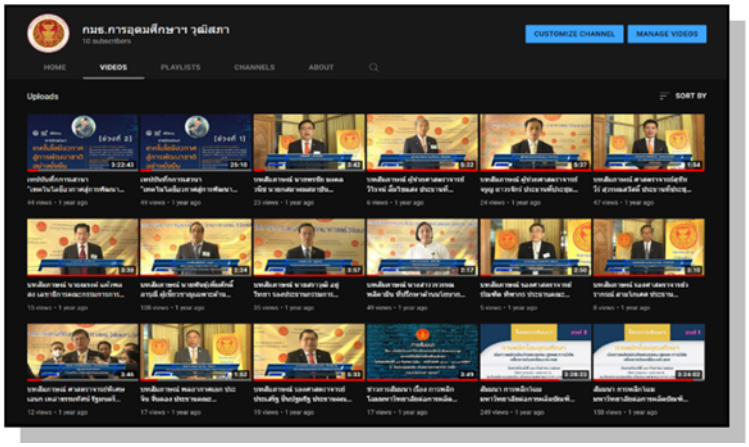

๓) เพจ Facebook **“คณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา”** โดยมีผู้ติดตามประมาณ ๔,๐๐๐ คน ซึ่งจะมีการประชาสัมพันธ์ภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมาธิการ เช่น การอภิปรายต่าง ๆ สรุปผลการประชุม การพิจารณากฎหมาย การเดินทางไปศึกษาดูงาน และบทความของกรรมาธิการ

****

ออกแบบและพิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๕, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๖๖,
๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๖

ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ
ISO 9001:2015
QUALITY MANAGEMENT SYSTEM